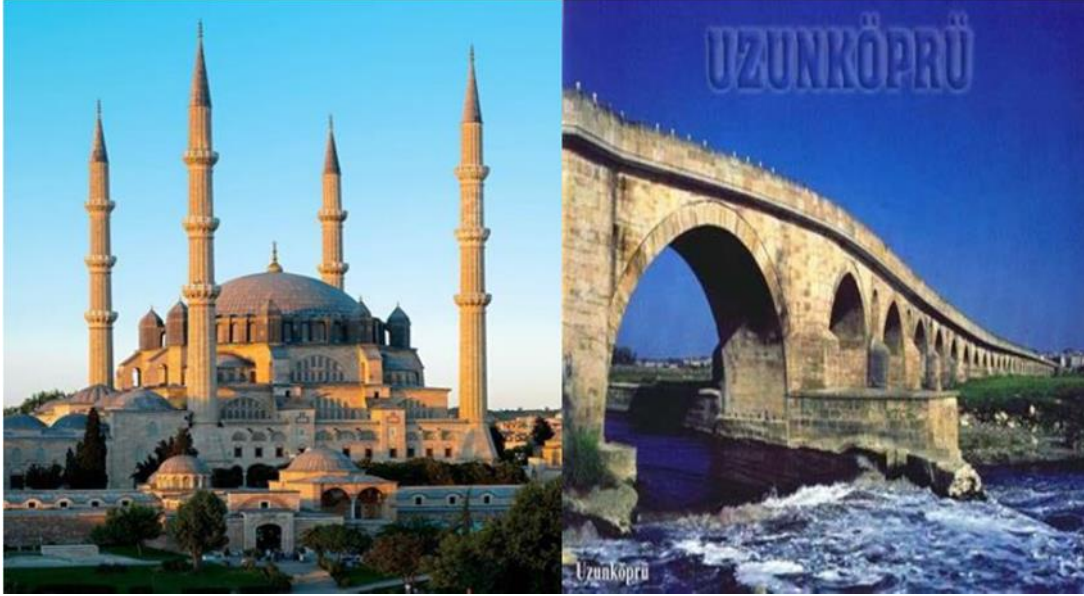

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EDİRNE VALİLİĞİ
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**EDİRNE İLİ
2024 YILI ÇEVRE DURUM RAPORU**

**HAZIRLAYAN:
ÇED VE ÇEVRE İZİNLERİNDEN SORUMLU ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ**

EDİRNE - 2024

ÖNSÖZ

Sanayileşme ve kentleşme ile birlikte ortaya çıkan çevre sorunlarıyla doğal kaynakların korunması konusunda sorunlar yaşanmaya başlanmıştır. Bu sorunlar en çok araştırılan, en çok çözüm yolu aranan ve kapsamı en çok genişleyen sorunlar olup, en temel yaşamsal ihtiyacımız olan çevre ile ilgili sürdürülebilir çözümler gerekmektedir. Bu nedenle, daha temiz üretim proseslerinin kullanılması, tabii kaynaklarımızın korunması, atıkların azaltılması, atıkların bertarafı, atıkların ve yan ürünlerin yeniden üretimde kullanılması gibi konular üzerinde çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmaların yapılması ve geliştirilmesinde güncel çevresel veri ve bilgiye erişmek, karar verme ve gerekli tedbirlerin alınmasında kaynak teşkil edecektir.

Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü teknik personelinin çalışmaları sonucu ortaya çıkan 2024 yılı çevre durum raporunun hazırlanmasında kaynak sağlayan tüm kurumlara teşekkür eder, İlimizin çevre sorunlarının belirlenmesi ve bu sorunlara çözüm getirilebilmesi düşüncesiyle ilimize ve ülkemize hayırlı olmasını dilerim.

Ayşe SARI

Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

Sayfa

GİRİŞ	1
A. HAVA	5
A.1. HAVA KALİTESİ	5
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN KİRLETİCİLER	10
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR	12
A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları	12
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI	15
A.5. ÇEVRESEL GÜRÜLTÜ	27
A.6. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR	28
A.7. ULAŞIM VE HAREKETLİLİK	30
A.8 SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	31
B. SU VE SU KAYNAKLARI	32
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ	32
B.1.1. Yüzeysel Sular	32
B.1.1.1. Akarsular	32
AKARSU İSMİ	32
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	32
B.1.2. Yeraltı Suları	33
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri	33
B.2. SU KAYNAKLARININ KALİTESİ	34
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU	40
B.3.1. Noktasal kaynaklar	40
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar	40
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar	41
B.3.2. Yayıllı Kaynaklar	42
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar	42
B.4. DENİZLER	42
B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu	42
B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu	43
B.4.3. Acil Müdahale Planları	49
B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri	49
B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri	49
B.4.6. Deniz Çöpleri	49
B.4.6.1. Deniz çöplerinin insan sağlığı ve çevre üzerindeki zararlı etkileri	49
B.4.6.2. Deniz Çöpleri Açısından Mevcut Durum Tespiti, Kirleticiler Ve Alacakları Tedbirler	50
B.4.6.2.1. Deniz Çöpleri Açısından Mevcut Durum Tespiti ve Riskli Alanların Belirlenmesi:	50
B.4.6.2.1.1. Mevcut Durum Tespiti	50
B.5. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ	53
B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu	53
B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	53
B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	53
B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	54
B.5.2. Sulama	54
B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	54
B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	54
B.5.3. Endüstriyel Su Temini	54
B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanım	55
B.5.5. Rekreasyonel Su Kullanımı	55
B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI	55
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisleri Hizmetleri	55
B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	58

B.6.3. Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi	58
B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı	59
B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ.....	59
B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalar.....	59
B.7.2. Arıtma Çamurlarının Yönetimi	59
B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	60
B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği	60
B.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	62
C. ATIK	63
C.1. BELEDİYE ATIKLARI	63
C.2. HAFRIYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI	65
C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ.....	65
C.3.1. Eğitimler.....	65
C.3.2. Atık Getirme Merkezleri	66
C.3.3. Temel seviye Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı.....	69
C.4. AMBALAJ ATIKLARI.....	70
C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR.....	72
C.6. ATIK YAĞLAR.....	73
C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER	73
C.8. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR	74
C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER.....	74
C.10. ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR	75
C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ ARAÇLAR	76
C.12. TEHLİKESİZ ATIKLAR.....	76
C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları.....	76
C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül	76
C.12.3 Atıksu Arıtma Çamurları.....	77
C.13. TIBBİ ATIKLAR.....	77
C.14. MADEN ATIKLARI	77
C.15. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	78
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI	79
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR.....	79
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	79
D. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ ÇALIŞMALARI	80
D.1. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ (PGD)	80
D.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	80
E. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK	81
E.1. FLORA.....	82
E.2. FAUNA.....	88
E.3. ORMANLAR, MİLLİ PARKLAR VE TABİAT PARKLARI.....	97
E.3.1. Ormanlar.....	97
E.3.2. Milli Parklar.....	97
E.3.3. Tabiat Parkları.....	99
E.4. ÇAYIR VE MERA	103
E.5. SULAK ALANLAR	104
E.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI.....	105
E.6.1. Tabiat Anıtları.....	105
E.6.2. Tabiatı Koruma Alanları	105
E.6.3. Anıt Ağaçlar	105
E.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri	107

<i>E.6.5. Doğal Sit Alanları</i>	107
E.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	111
F. ARAZİ KULLANIMI	112
F.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ	112
F.2. MEKÂNSAL PLANLAMA	114
<i>F.2.1. Çevre Düzeni Planı</i>	114
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	115
G. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	116
G.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İŞLEMLERİ	116
G.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	118
G.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	118
H. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI	119
H.1. ÇEVRE DENETİMLERİ	119
H.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	120
H.3. İDARİ YAPTIRIMLAR	120
H.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI	121
H.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	122
I. KİRLETİCİ SALIM VE TAŞIMA KAYDI UYGULAMALARI	123
İ. ÇEVRE EĞİTİMLERİ	126

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa

Çizelge 1: İlçelere Göre Edirne Nüfusu	3
Çizelge 2: Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri	8
Çizelge 3: Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları	8
Çizelge 4: Ulusal hava kalitesi indeksi	9
Çizelge 5: 2024 yılı itibariyle Edirne'de bulunan sürekli emisyon ölçüm sistemleri	9
Çizelge 6: 2024 yılında kullanılan doğalgaz tüketim miktarları	12
Çizelge 7: 2024 yılında İlimizde satılan kömür miktarları	12
Çizelge 8: Temiz Hava Eylem Planları ile İlgili Kurumların Alacağı Önlemler	12
Çizelge 9: 2024 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler	17
Çizelge 10: 2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aşıldığı gün sayısı ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)	26
Çizelge 11: 2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerleri aşıldığı gün sayıları($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)	26
Çizelge 12: 2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerini aşıldığı gün sayıları($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)	27
Çizelge 13: 2024 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı	30
Çizelge 14: Tamamlanan bisiklet yolları	30
Çizelge 15: İlimizde Bulunan Akarsular	32
Çizelge 16 : İlimizde Bulunan Mevcut Göller, Göletler ve Rezervuarlar	32
Çizelge 17: İlimizde Bulunan Yeraltı Suları Potansiyeli	33
Çizelge 18:2024 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları	34
Çizelge 19:Edirne İli endüstriyel atıksu kaynakları	40
Çizelge 20: Edirne ili evsel atıksu kaynakları	41
Çizelge 21: Kıyı su kütlelerinin ekolojik kalite değerlendirilmesi	42
Çizelge 22: Ölçüm değerlerine göre değerlendirme skalası	43
Çizelge 23: Gülçavuş Sahili ölçümleri ve analize göre değerlendirme	43
Çizelge 24: Mecidiye Köyü Sahili ölçümleri ve analize göre değerlendirme	44
Çizelge 25: Sultaniçe Sahili ölçümleri ve analize göre değerlendirme	44
Çizelge 26: Erikli Sahili ölçümleri ve analize göre değerlendirme	45
Çizelge 27: Kırkpınar Altinkum Sahili ölçümlerine ve analize göre değerlendirme	45
Çizelge 28: Pırlanta Sahili-Enez ölçümleri ve analize göre değerlendirme	46
Çizelge 29: Yayla Sahili ölçümleri ve analize göre değerlendirme	46
Çizelge 30: Gökçetepe Sahili ölçümleri ve analize göre değerlendirme	47
Çizelge 31: Sazlıdere Sahili ölçümleri ve analize göre değerlendirme	47
Çizelge 32: Vakıf Sahili ölçümleri ve analize göre değerlendirme	48
Çizelge 33: Pırlanta Plajı ölçümleri ve analize göre değerlendirme	48
Çizelge 34: Deniz Çöplerinin Kaynağında Azaltımı Hakkında Çalışmalar	52

Çizelge 35: 2024 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu.....	57
Çizelge 36: 2024 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu.....	58
Çizelge 37: 2024 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı	58
Çizelge 38: 2024 yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu	59
Çizelge 39: 2024 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları	61
Çizelge 40: 2024 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeler (tarımsal ilaçlar vb.)	61
Çizelge 41: 2024 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/belediye/birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri	64
Çizelge 42: 2024 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi	65
Çizelge 43: - 2024 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/Mobil Atık Getirme Merkezleri ..	67
Çizelge 44: Edirne Belediyesi haftalık toplama sistemi.....	68
Çizelge 45: 2024 yılı itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina/ yerleşkelerin sayısı	69
Çizelge 46: 2024 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları.....	70
Çizelge 47 Kayıtlı ekonomik işletme sayısı	70
Çizelge 48: 2024 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı	71
Çizelge 49: 2024 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı.....	71
Çizelge 50: 2024 yılında atık işleme yöntemine göre tehlikeli atık miktarı	72
Çizelge 51: 2024 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları	73
Çizelge 52: Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg).....	73
Çizelge 53: 2024 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler.....	74
Çizelge 54: 2024 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler	74
Çizelge 55: Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl).....	74
Çizelge 56 Edirne İlinde yer alan ÖTA Tesis sayısı (adet).....	76
Çizelge 57: 2024 yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri	76
Çizelge 58: 2024 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarları	77
Çizelge 59: Yıllara göre tıbbi atık miktarı	77
Çizelge 60: 2024 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı	77
Çizelge 61: 2024 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı	78
Çizelge 62:2024 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı	79
Çizelge 63: 2024 yılında BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayısı	79
Çizelge 64: 2024 yılında Katı Yakıtlara Ait Piyasa Gözetimi ve Denetimi.....	80
Çizelge 65: Edirne İli Mera Varlığı.....	104
Çizelge 66: İlimizde Bulunan Anıt Ağaçlar	105
Çizelge 67: İlimizde Bulunan Doğal Sit Alanları	107
Çizelge 68: Nitelikli Doğal Koruma Alanları	109

Çizelge 69: Sürdürülebilir Koruma ve Kullanım Alanları	110
Çizelge 70: Arazi kullanım sınıflandırması	113
Çizelge 71: Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2024 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı	116
Çizelge 72: Bakanlık Merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2024 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı	117
Çizelge 73: 2014-2024 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı.....	117
Çizelge 74: 2024 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları	118
Çizelge 75: 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı	119
Çizelge 76: 2024 yılında ÇŞİDİM'e gelen tüm şikayetler ve bunların değerlendirme durumları	120
Çizelge 77: 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı.....	120
Çizelge 78: Edirne İlinde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı	123

GRAFİKLER DİZİNİ

Sayfa

Grafik 1: 2024 yılında (Edirne Merkez) istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği	17
Grafik 2: 2024 yılında (Edirne Merkez) istasyonu PM2,5 parametresi günlük ortalama değer grafiği	17
Grafik 3: 2024 yılında (Edirne Merkez) istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği	18
Grafik 4: 2024 yılında (Edirne Merkez) istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği	18
Grafik 5: 2024 yılında (Edirne Merkez) istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği	19
Grafik 6: 2024 yılında (Edirne Merkez) istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği	19
Grafik 7: 2024 yılında (Edirne Merkez) istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği	20
Grafik 8: 2024 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği	20
Grafik 9: 2024 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği	21
Grafik 10: 2024 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği	21
Grafik 11: 2024 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği	22
Grafik 12: 2024 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği	22
Grafik 13: 2024 yılında (Edirne Keşan) istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği	23
Grafik 14: 2024 yılında (Edirne Keşan) istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği	23
Grafik 15: 2024 yılında (Edirne Keşan) istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği	24
Grafik 16: 2024 yılında (Edirne Keşan) istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği	24
Grafik 17: 2024 yılında (Edirne Keşan) istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği	25
Grafik 18: 2024 yılında (Edirne Keşan) istasyonu PM2,5 parametresi günlük ortalama değer grafiği	25
Grafik 19: 2024 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı.....	27
Grafik 20: Yıllar itibariyle plajların durumu.....	49

Grafik 21: Yıllar bazında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı	55
Grafik 22: Yıllar bazında atıksu arıtma tesisleri ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı	56
Grafik 23: 2024 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi	59
Grafik 24: 2024 yılında sanayiden kaynaklı arıtma çamurunun yönetimi	60
Grafik 25: 2024 yılı itibariyle Belediye atık karakterizasyonu	63
Grafik 26: Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı	66
Grafik 27: Yıl bazında kayıtlı ekonomik işletme sayısı	70
Grafik 28: Yıl bazında bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı	71
Grafik 29: 2024 yılı Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi.....	72
Grafik 30: Yıllar itibariyle Edirne İlinde atık madeni yağ miktarları	73
Grafik 31: Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl).....	75
Grafik 32: Yıllar itibariyle beyan edilen atık elektrikli ve elektronik eşya miktarları (ton)	76
Grafik 33: Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması	112
Grafik 34: 2024 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	116
Grafik 35: 2024 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı ...	117
Grafik 36: 2024 yılında verilen Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı.....	118
Grafik 37: ÇŞİDİM tarafından 2024 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı.....	119
Grafik 38: 2024 yılında ÇŞİDİM'e gelen şikayetlerin konulara göre dağılımı	120
Grafik 39: 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı	121
Grafik 40: 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı	121
Grafik 41: İlinde Kirleticisi Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı.....	124
Grafik 42: İlinde Kirleticisi Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Endüstriyel Faaliyet Dağılımı.....	124

HARİTALAR DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Harita 1: Edirne ili ve ilçe sınırlarını gösterir kroki	2
Harita 2: HEY Portalı Ulusal PM Emisyonları Dağılım Haritası	6
Harita 3: NEFES Yazılımı Edirne İli Merkez İlçesi Görseli.....	7
Harita 4: Edirne ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri	15
Harita 5: Edirne Merkez ve Karaağaç Sabit Hava Kalitesi İzleme İstasyonları	16
Harita 6: Keşan Sabit Hava Kalitesi İzleme İstasyonu	16
Harita 7: Edirne İlinin Çevre Düzeni Planı	114
Harita 8: Edirne İlinde Kirlenici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Harita üzerinde gösterimi	125

ŞEKİLLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Şekil 1: Edirne İli Flora Türleri.....	86
Şekil 2: Edirne İli Memeli Hayvan Türleri	90
Şekil 3:Edirne İli Kuş Türleri.....	94
Şekil 4: Edirne İli Sürüngen Türleri	95
Şekil 5: Edirne İli Çiftyaşar Türleri.....	96
Şekil 6:Edirne İli İçsu Balık Türleri.....	97
Şekil 7: Gala Gölü Milli Parkı.....	98
Şekil 8: Büyük Gala Gölü	98
Şekil 9: Gökçetepe Tabiat Parkı.....	99
Şekil 10: Gökçetepe Tabiat Parkı.....	100
Şekil 11: Danişment Tabiat Parkı.....	101
Şekil 12: Danişment Tabiat Parkı.....	101
Şekil 13: Vakıf Tabiat Parkı.....	102
Şekil 14: Ulusal Öneşe Haiz Meriç Deltası Sulak Alanı	105
Şekil 15: İlimizde Bulunan Anıt Ağaçlara Ait Görseller	107
Şekil 16: İlimizde Bulunan Doğal Sit Alanlarına Ait Görsel.....	108
Şekil 17: İlimizde Bulunan Doğal Sit Alanlarına Ait Görsel.....	108
Şekil 18: İlimizde Bulunan Doğal Sit Alanlarına Ait Görsel.....	109
Şekil 19: İlimizde Bulunan Sürdürülebilir Koruma ve Kullanım Alanlarına Ait Görsel.....	110

GİRİŞ

Edirne İli Yurdumuzun Kuzeybatısında Marmara Bölgesi'nin Trakya kısmında bulunmaktadır. Trak soylarından olan Odris'ler tarafından M.Ö.5. yüzyılda ilk defa kent olarak kurulan ve zaman içinde değişik milletler tarafından değişik isimler (Odris, Odrisya, Adriyanopolis, Edrinuo) verilen kentimize Edirne ismi I. Murat tarafından verilmiştir.

Edirne, M.S. ikinci ve üçüncü yüzyılda askeri, ticari ve tarımsal bakımdan çok önemli bir kent görünümündeydi. Bu durumu günümüzde de sürdürmektedir. 1361 yılında I. Murat tarafından fethedilen ve ebedi Türk yurdu olan Edirne, konumu nedeniyle İstanbul'un alınışına kadar 92 yıl boyunca Osmanlı Devletinin başkenti olmuştur.

Edirne'de eski çağlardan itibaren sanat eserleri yapılmıştır. Bu eserlerin en eskisi Roma İmparatoru Hadrianus tarafından yaptırılan Edirne Kalesinden günümüze kalan sur ve burç duvarlarıdır. Ayrıca, ilde Osmanlı mimarisinin de çok değerli cami, köprü, medrese, hamam örnekleri mevcuttur. Bunlardan en önemlileri arasında Selimiye Cami, Eski Cami, Üç Şerefeli Cami, Muradiye Cami, II. Beyazıt Cami, Darülhadis Cami, Sokullu Hamamı, Tahtakale Hamamı, Gazimihal Köprüsü, Saraçhane Köprüsü ve Uzunköprü sayılabilir. Selimiye Cami II. Selim tarafından Mimar Sinan'a yaptırılmış (1569-1575) olup yapımı altı yıl sürmüş bir dünya şaheseridir.

Yüzölçümü 6276 km2 olan Edirne İli; Doğuda Kırklareli ve Tekirdağ illeri, Batıda Yunanistan, Kuzeyde Bulgaristan Devletleri, Güneyde Çanakkale İli ile çevrilidir. Meriç, Tunca, Arda ve Ergene Nehirlerinin belli bölümleri il hudutları içindedir. Kuzeyde Istranca Dağları, orta bölümde Ergene Havzası, Güneyde dağ ve platolarla Meriç Deltası ilin yüzey şekillerini oluşturur.

Edirne, D-100 kara yolu ile Avrupa'ya bağlanan, Yunanistan ve Bulgaristan ile sınır oluşturan, coğrafi yapısı ile geçmişte olduğu gibi günümüzde de önemli konuma sahip bir kenttir. Kapıkule ve Pazarkule sınır kapılarının getirdiği hareketlilik il ve ülke ekonomisinin gelişmesinde önemli bir etkidir.

Edirne ilimizin Merkez İlçesi dışında 8 ilçesi mevcuttur Kırsal kesimde oba, mezra olarak nitelenen yerleşim şekli mevcut değildir. Yerleşim genelde toplu yerleşim şeklindedir.

İlimizin İlçeleri: Merkez, Enez, Havsa, İpsala, Keşan, Lalapaşa, Meriç, Süloğlu ve Uzunköprü'dür. İl ve ilçelerin sınırlarını gösteren harita aşağıda verilmiştir.

EDİRNE İLİ VE İLÇE
SINIRLARINI GÖSTERİR
KROKİDİR

Harita 1: Edirne ili ve ilçe sınırlarını gösterir kroki

Edirne İli Trakya Yarımadasında; Kuzeyde Istranca Dağları, Güneyinde Kuru Dağları ve Ege Denizi Saros Körfezi, Batısında Meriç Nehri ve Meriç Ovası, Doğusunda da Ergene Ovasını içine alan 41° 40' Kuzey enlemleri ile 26° 30' Doğu boylamları arasında yer almaktadır. Ergene ve Meriç ovalarını içine alan ilimiz topraklarının % 80'ı tarıma elverişlidir.

Yörenin jeolojik yapısını tersiyer kuvarterner yaşlı birimler oluşturmaktadır. Yaşlıdan gence doğru şöyle sıralanırlar; Tersiyere ait Oligosen devrini Yenimuhacir Formasyonu, Üst Oligosen devrine ait Danişment Formasyonu, Pliyosene ait Ergene Formasyonu ve Kuvarternere ait Genç Çökeller yani Alüvyonlar oluşturmaktadır. (Trakya Genel Jeoloji Kesiti)

Yenimuhacir Formasyonu: Keşan İlçesi'nin Kuzey kesiminde Yenimuhacir Köyü yakınlarında yüzlek verirler. Genellikle ince taneli elemanlardan (kil, silt, az kum taşı) oluşmuş sarı-

kızıl kahve renktedir. Yer yer karbonatlı seviyelere rastlanır. Kil ağırlıklı olduğundan yörede yapılan su yapılarında (baraj, gölet vs.) geçirimsiz doğal yapı gereci olarak kullanılmaktadır. Ayrıca inşaat sanayisinde tuğla-kiremit ham maddesi olarak kullanılmakta olup, formasyonun kalınlığı tahminen 600 m'dir.

Danişment Formasyonu: Yenimuhacir Formasyonu üzerinde geçişli olarak yer almaktadır. Kil- silt- kum ve çakıllı olan birim içerisinde, yer yer linyit oluşumlarına rastlanılmaktadır. Yer altı suyu bakımından zayıf akifer olarak bilinen bu formasyonun kalınlığı 300 - 600 metre arasında değişmektedir.

Süloğlu Üyesi: Sarı, kahve renkli kum taşı, kil taşı, silt taşı ile yer yer kömür bantlarından oluşan birim Danişment Formasyonunun üyesi olarak kabul edilmiştir.

Ergene Formasyonu: Bu formasyon siltli, kumlu, çakıllı yer yer killi birimlerden oluşmaktadır. Formasyonun kalınlığı 100-500 metre arasında değişken olup, yapısı itibariyle Trakya'nın akifer özelliğindeki en önemli yer altı suyu bulunduran birimdir.

Alüvyon: Trakya yöresinde akarsu vadilerinde oluşmuş genç çökeller olup, kalınlıkları akarsu yatağının konumuna bağlı olarak değişir. 2 - 20 metre arasında kalınlık arz eden alüvyonlarda killi, siltli kum ve çakıl birimleri gözlenir.

Edirne İlinde TÜİK verilerine göre 2024 yılında toplam nüfus **421.247** kişidir.

Çizelge 1: İlçelere Göre Edirne Nüfusu
(TÜİK 2024)

Yıl	İlçe	Toplam Nüfus	Erkek Nüfusu	Kadın Nüfusu
2024	Merkez	198.428	99.204	99.224
2024	Keşan	84.791	42.217	42.574
2024	Uzunköprü	59.457	29.793	29.664
2024	İpsala	25.645	13.192	12.453
2024	Havsa	17.716	8.911	8.805
2024	Meriç	12.548	6.386	6.162
2024	Enez	10.529	5.396	5.133
2024	Süloğlu	6.068	3.237	2.831
2024	Lalapaşa	6.065	3.275	2.790

Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü Personel Bilgisi

ÇED ve Çevre İzinlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü; 1 Şube Müdürü, 1 Jeofizik Mühendisi ve 5 Çevre Mühendisi olmak üzere toplam 7 personelden oluşmaktadır.

Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü: 1 Şube Müdürü, 5 Çevre Mühendisi, 1 Ziraat Mühendisi, 1 Kimya Mühendisi, 1 Mimar ve 1 Elektrik Teknikeri olmak üzere toplam 10 personelden oluşmaktadır.

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirleticiler konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd, 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır.

Ülkemizde dış ortam hava kalitesine ilişkin parametrelerin yönetimi Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, 2024 yılı itibarıyla geçerli olan hava kalitesi limit değerlerine ilişkin bilgi Çizelge A.1’te verilmektedir.

Hava kalitesi limit değerlerinin sağlanması amacıyla hava kalitesi yönetiminin bileşenleri; emisyon envanteri, hava kalitesi modelleme ve hava kalitesi ölçümleri olarak çalışılmaktadır. Son yıllarda gelişen bilgi teknolojileri hava yönetimi alanında kullanılmaya başlanmış web tabanlı coğrafi bilgi teknolojilerini kullanan ”Hava Emisyon Yönetim (HEY) Portalı” Bakanlığımız sunucularında devreye alınmıştır. Bu portalda tüm kirleticiler kaynakların coğrafi lokasyonları ve bilgileri kayıt altına alınmakta ve hava kirliliğine katkıları ortaya konulmaktadır. Meteorolojik/topoğrafik etmenler ve sınır ötesi kirlilik taşınımı, şehirlerimizin kirliliğe katkıları bütüncül olarak değerlendirilmekte ve hava kalitesi haritaları hazırlanmaktadır. HEY Portalı aracılığıyla hava kalitesini iyileştirmek üzere Bakanlığımız önderliğinde yerel politikalar geliştirilmektedir.

Ancak farklı kirleticilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirleticilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesi için iyi, orta, kötü, tehlikeli vb şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

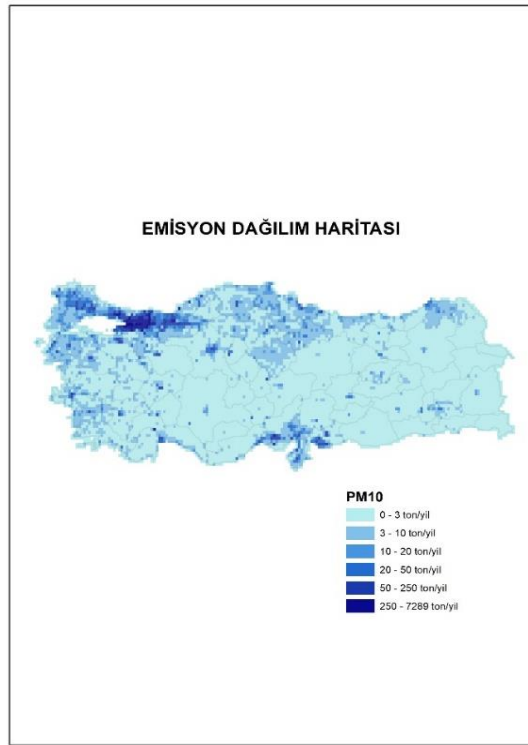
Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği sorunları ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd, 2003a). Bir bölgedeki kirleticiler seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd, 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı

verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirletici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM₁₀), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Hava kalitesi yönetimine esas değerlendirme ve politika üretme amaçlı çalışmalar için sadece ölçüm sonuçları yeterli olmamaktadır. Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği çerçevesinde hava kalitesi modelleme araçları ile ulusal ölçekli bütüncül değerlendirmeye altlık oluşturacak hava kalitesi haritaları elde edilmektedir. HEY Portalı aracılığıyla hava yönetimi alanında bilgi işlem teknolojilerinin etkin olarak kullanımıyla, vatandaşlarımızın soludukları ve yarın soluyacakları hava kalitesi hakkında yüksek çözünürlüklü harita bilgisi edinebilmeleri amaçlanmaktadır.

Harita 2: HEY Portalı Ulusal PM Emisyonları Dağılım Haritası

Hava kalitesi yönetimi bileşeni olan modelleme çalışmaları Bakanlığımızca hem ulusal/bölgesel /yerel ölçekte yürütülmekte; hem de geliştirilen yerli ve milli NEFES yazılımıyla sokak seviyesinde hava kalitesi değerlerinin 3 Boyutlu ortamda tespit edilmesi için kullanılmaktadır.

Harita 3: NEFES Yazılımı Edirne İli Merkez İlçesi Görseli

Bakanlığımızca, 5 metreye kadar kısa mesafeleri dahi modelleyebilen 3 boyutlu NEFES yazılımıyla hava kirliliğine neden olan noktalar ve kirlilik kaynağı tespit edilebilmektedir. Geliştirilen yerli ve milli yazılım NEFES ile stratejik hava kalitesi haritaları, 3 boyutlu bina modeli, kent atlası, topoğrafya, trafik yoğunluğu, kavşaklar, binaların yakıt tipi gibi çok sayıda etmen ele alınarak 3 boyutlu ortamda hava kalitesi değerleri halihazırda 37 ilimiz için ortaya konulmaktadır. Şehirlerimizde politikalar için uygulama sürecinin bu yöntemle etkinleştirilmesi planlanmış olup, kalan 44 il için çalışmalar sürdürülmektedir.

NEFES yazılımıyla evsel ısınma, sanayi, kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşımına bağlı hava kirliliği kaynak noktaları tespit edilip, kaynağa özgü önlemler geliştirilebilmektedir.

Hava kalitesi tahminlerinin Bakanlık kaynakları ve altyapısıyla gerçekleştirilmesine 2021 yılı itibarıyla başlanmış olup, çalışmaların 81 ilimizde yaygınlaştırılması planlanmaktadır. Bu amaçla hava yönetimine esas faaliyette olan Operasyonel Merkez günlük olarak teknik işlemleri sürdürmektedir.

Çizelge 2: Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği limit değerleri ve uyarı eşikleri

KİRLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER	UYARI EŞİĞİ
		($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	350	500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² 'de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	125	
	yıllık ve kış dönemi (Ekosistemin korunması) -insan sağlığının korunması için-	20	
NO ₂	saatlik-insan sağlığının korunması için- (2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	220	400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² 'de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için- (2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	40	
NO _x	yıllık -vegetasyonun korunması için-	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,5	----
Benzen	yıllık -insan sağlığının korunması için-	5	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama (mg/m^3)-insan sağlığının korunması için-	10	----

Çizelge 3: Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

İndeks	HKİ	SO ₂ [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	NO ₂ [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	CO [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	O ₃ [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	PM10 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

Çizelge 4: Ulusal hava kalitesi indeksi

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi iyi seviyededir.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun olup, hava kirliliğine hassas gruplar orta düzeyde etkilenebilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel halkın etkilenmesi beklenmemektedir
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Hassas gruplar ciddi sağlık sorunları yaşayabilir. Genel halkın bazı sağlık etkileri yaşaması muhtemeldir
201 - 300	Kötü	Mor	Nüfusun tamamının hava kirliliğinden etkilenme olasılığı yüksek olup, hassas gruplar açık hava etkinliklerini kısıtlamalıdır.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Herkes, ciddi sağlık etkileri yaşayabilir. Açık hava etkinliklerinden kaçınılmalıdır.

Çizelge 5: 2024 yılı itibariyle Edirne'de bulunan sürekli emisyon ölçüm sistemleri (ÇŞİDİM, 2024)

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme	-	-
Atık Yakma	-	-
Cam	-	-
Çimento	1	1
Enerji	-	-
Gıda	-	-
Gübre	-	-
Kağıt	1	1
Kimya	-	-
Kireç	-	-
Lastik	-	-
Maden	-	-
Metalurji	-	-
Otomotiv	-	-

Rafineri	-	-
Şeker	-	-
Tekstil	-	-
Jeotermal Enerji (JES)	-	-
TOPLAM	2	2

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Kirleticiler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları, vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO_2), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO_2 ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO_2), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO_2 'nin ozon veya radikallerle (OH veya HO_2 gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibarı ile NO_2 kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO_2 derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO_2 derişimine uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM_{10}), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM 'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM_{10} -10 μm 'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 μm 'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM_{10} için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM_{10} solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi

solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkalı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM₁₀'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM₁₀ maruziyetine karşı hassastır. PM₁₀ yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler %100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerlere ulaşılmasının bir sebebi de enverziyon durumudur. CO'nin global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m³ arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

Enverziyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO'nin ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO'e maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç (Cu+Sn) alaşımı işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂+ güneş ışınları = NO+ O => O+ O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

Çizelge 6: 2024 yılında kullanılan doğalgaz tüketim miktarları
(Trakya Bölgesi Doğalgaz Dağıtım A.Ş., 2024)

		Tüketim Miktarı (ton)	Tüketim Miktarı (sm ³)	Tüketim Miktarı (m ³)
Sanayi			15.533.826	
Konut			126.417.506	

Çizelge 7: 2024 yılında İlimizde satılan kömür miktarları
(<http://hey.csb.gov.tr/hey>, 2024)

Yakıtın Cinsi	Miktarı (ton)
Yerli Kömür	1308
İthal Kömür	593

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

İlimiz genelinde ısınma amaçlı üretimi yapılan katı yakıtların belgelendirilmesi Müdürlüğümüzce, yakıtların, yakıt satıcılarının ve yakma sistemlerinin denetimleri yetki devri yapılmış belediyelerce yapılmaktadır. 2024 yılında 5 adet uygunluk izin belgesi, 20 adet satış izin belgesi düzenlenmiştir.

Her yıl kış mevsimi başlamadan önce Mahalli Çevre Kurulu kararı alınarak İlimizde satışa sunulacak katı yakıtların kriterleri belirlenmektedir. Bu kriterler ilçe bazında o ilçenin hava kalitesine göre değişim gösterebilmektedir.

A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları

Evsel ısınmadan kaynaklı kirliliğin önlenmesi için; İl Müdürlüğümüzce ve yetki devri vermiş olduğumuz Merkez, Uzunköprü ve Keşan ilçe Belediyelerince katı yakıt satıcılarının denetimi yapılmakta, numuneler alınmakta, yakma saatlerinin düzenlenmesi ve kontrolü, katı yakıt kriterlerinin belirlenmesi yapılmaktadır.

Çizelge 8: Temiz Hava Eylem Planları ile İlgili Kurumların Alacağı Önlemler
(THEP - İZ Yazılımı 2024)

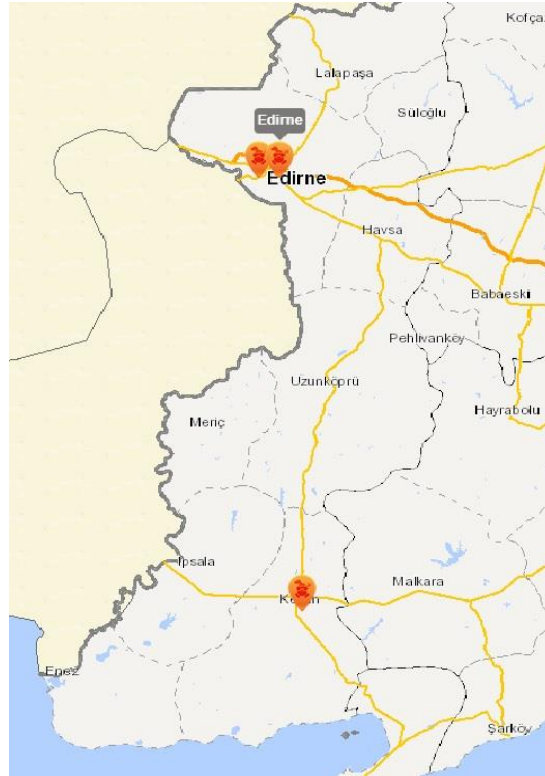
Eylem Alanı	Spesifik Eylemler	Hedefler	Uygulama Tarihi	Tahmini Toplam Maliyet	Sorumlu Kuruluşlar
Evsel Isınma	Binalarda ısı yalıtımına önem verilmesi,	Yakıt tüketiminin ve baca gazı emisyonlarının azaltılması	2024-2028	Yüksek	Belediyeler, kamu kurum ve kuruluşları ile konut sahipleri
Evsel Isınma	Doğalgaz kullanımı ve yararlarının anlatılması, alt	İpsala ilçesi genelindeki tüm konutlara	2024-2028	Yüksek	Kaymakamlık, Belediye, TREDAS,

	yapısının oluşturulması, doğalgaz kullanımının özendirilmesi veya kademeli olarak zorunlu hale getirilmesi için karar alınması	doğalgazın ulaştırılması ve kömür yakılmasının engellenmesi			Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Eysel Isınma	Kömür ve doğalgaz kazanlarının periyodik olarak bakımı yapılması ve ilgili kurumlarca denetlenmesi	Hava Kirliliğinin Azaltılması	2024-2028	Orta	Site Yönetimleri, Belediyeler, Makine Mühendisleri Odası (MMO), Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Eysel Isınma	Kalorifercilerin ateşçi eğitim kurslarına katılımı sağlanmalı,	Bilinçsiz kazan yakımının önüne geçmek, hava kirliliğinin azaltılması	2024-2028	Az	Belediye, MMO
Eysel Isınma	Halihazırda bulunan kalorifer sistemlerinde termostat kullanılması için gerekli kararların alınması ve uygulanması	Hava Kirliliğinin Azaltılması, Yakıt tüketiminin azaltılması.	2024-2028	Az	Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, Belediyeler, Site Yönetimleri
Eysel Isınma	İlgili personele kömür numunesi alma esas ve usulleri eğitimi aldırma	Isınmadan Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü ile ilgili etkin denetleme yapmak	2024-2028	Orta	Belediyeler, Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Eysel Isınma	Apartman yöneticilerine hava kirliliği konusunda eğitim verme	Hava kirliliği konusunda farkındalık yaratmak ve yakma kuralları ile ilgili eğitim vermek	2024-2028	Orta	Belediyeler
Eysel Isınma	Öğrencilere ve vatandaşlara yönelik bilinçlendirme çalışmalarının yapılması Hava kirliliğinin azaltılması	Hava kirliliğinin azaltılması	2024-2028	Orta	Belediyeler, Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

Evsel Isınma	İl genelinde kullanılan ısınma amaçlı katı yakıtları üreten, dağıtan, satışını yapan ve kullanan gerçek veya tüzel kişilerin denetlenmesi	Kalitesiz yakıt kullanımının önlenmesi ve hava kalitesinin iyileştirilmesi	2024-2028	Yok	Belediyeler Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Evsel Isınma	Mahalli Çevre Kurullarında ildeki hava durumuna göre gerekli önlemlerin alınması için önerilerde bulunmak	Hava Kalitesinin iyileştirilmesi	2024-2028	Yok	Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Trafik	Toplu taşıma araçları yaygınlaştırılması,	Toplu Taşıma Sisteminin Rehabilitasyonu ve dolaylı olarak hava kirliliğinin azaltılması	2024-2028	Yüksek	Belediyeler, ETUS
Trafik	Araçların egzoz emisyon ölçümleri periyodik olarak yapılması ve bu işletmelerin denetimlerinin yapılması	Hava Kirliliğinin Azaltılması	Periyodik	Orta	TÜV Türk ve Özel Servisler, Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Trafik	Yürüyüş ve bisiklet yollarının artırılması ve bu alanların yeşil koridorlarla birleştirilmesi	Hava Kirliliğinin azaltılması.	2024-2028	Orta	Belediye Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Trafik	Trafik ışıklarında Yeşil Dalga uygulamasının artırılması	Hava kirliliğinin arttırılması	2024-2028	Az	İpsala İlçe Emniyet Müdürlüğü
Trafik	Egzoz emisyon yetki belgesi bulunan işletmelerin periyodik denetimlerini yapmak	Hava kalitesinin iyileştirilmesi	2024-2028	Yok	Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Trafik	Egzoz emisyon ölçümlerini yaptırmayan araç sahiplerine idari yaptırım uygulamak	Hava kalitesinin iyileştirilmesi	2024-2028	Yok	Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, İlçe Emniyet Müdürlüğü, İlçe

					Jandarma Komutanlığı
Sanayi	Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında Ek-1 ve Ek-2 Listelerinde Hava Emisyonu kapsamında yer alan tesislerin çevre izni alması ve sürekli olarak denetlenmesi	PM10, SO2, NOX, Toz ve Koku emisyonlarının azaltılmasının sağlanması 2	2024-20028	Az	Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Sanayi	İlimizde bulunan ve bir kısmı ilçe merkezlerine yakın olan sanayi sitelerinin denetimlerinin düzenli olarak yapılması	Hava kalitesinin iyileştirilmesi	2024-2028	Yüksek	Edirne Valiliği, Belediyeler, Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

A.4. Ölçüm İstasyonları

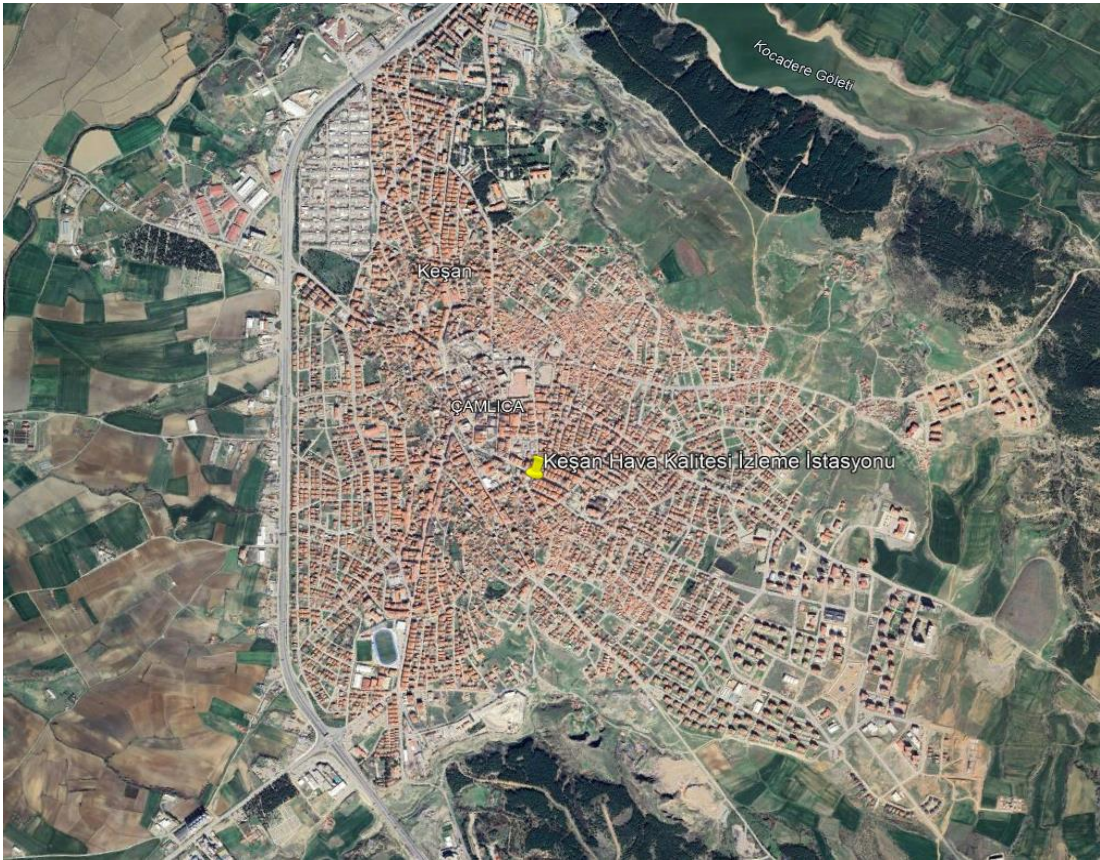

Harita 4: Edirne ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri

İlimiz sınırları içerisinde Merkez İlçemizde 2 sabit ve Keşan İlçemizde 1 adet olmak üzere toplam 3 adet sabit hava kalitesi izleme istasyonu bulunmaktadır.

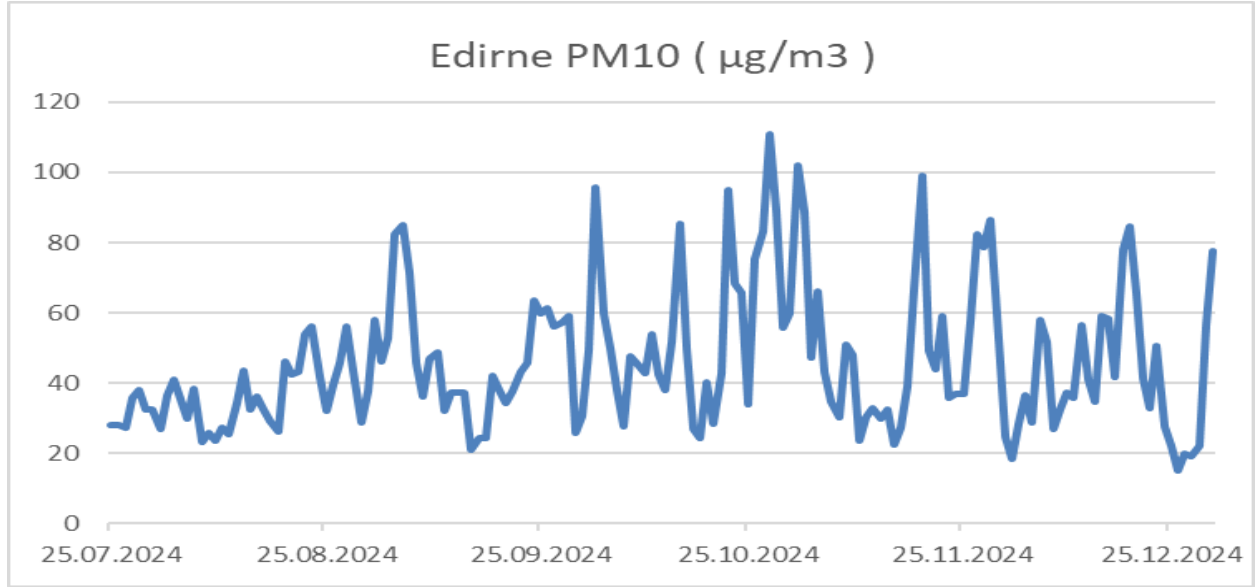
Harita 5: Edirne Merkez ve Karaağaç Sabit Hava Kalitesi İzleme İstasyonları

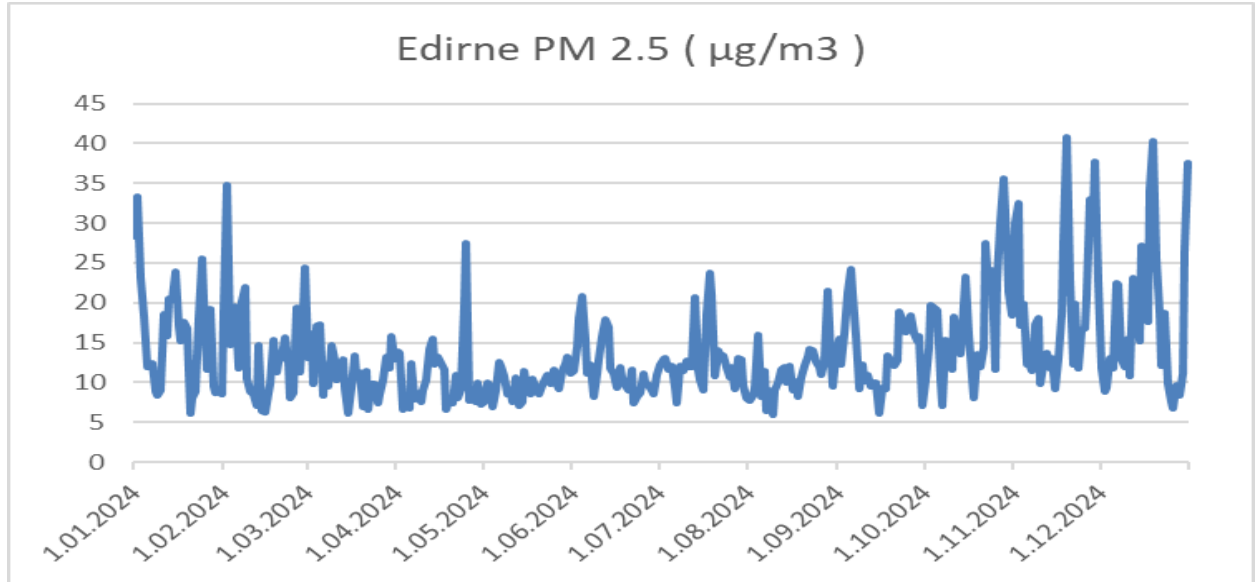
Harita 6: Keşan Sabit Hava Kalitesi İzleme İstasyon

Çizelge 9: 2024 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler
(havaizleme.gov.tr, yıl 2024)

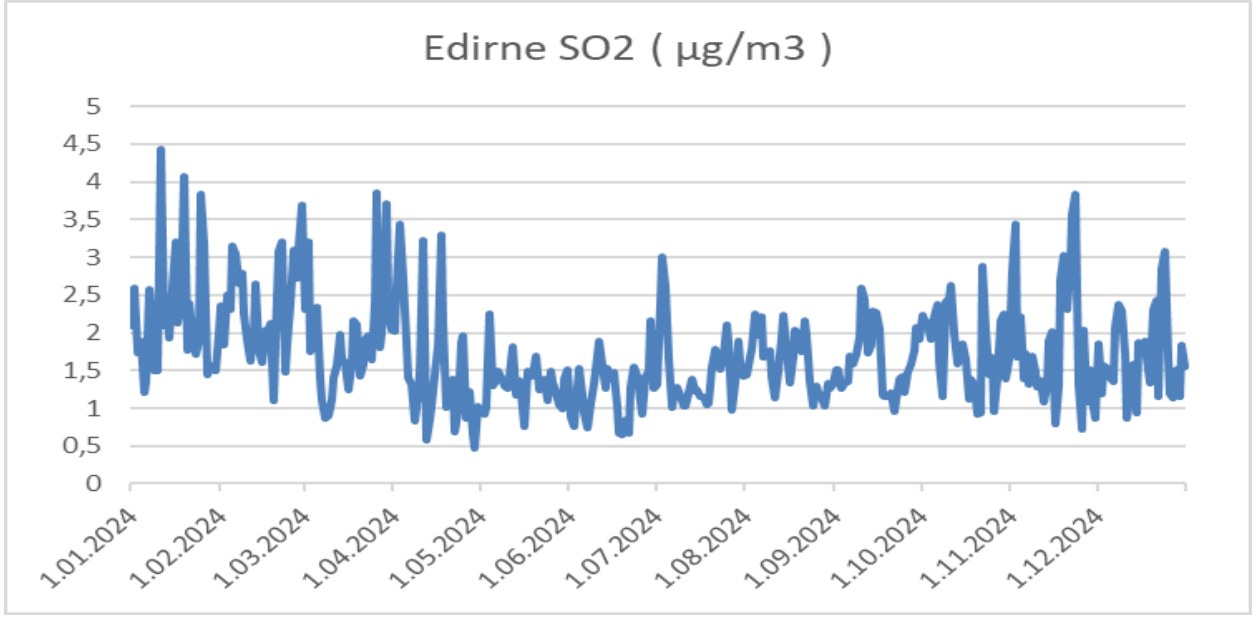
İSTASYON YERLERİ	KOORDİNATLARI (Enlem-Boylam)	HAVA KİRLETİCİLERİ							
		SO ₂	NO _x	PM ₁₀	NO	NO ₂	PM _{2,5}	O ₃	CO
Karaağaç	26.53722; 41.65888	X	X	-	X	X	-	X	-
Merkez	26.58533; 41.65883	X	X	X	X	X	X	X	-
Keşan	26.63529; 40.85121	X	X	X	X	X	X	-	-

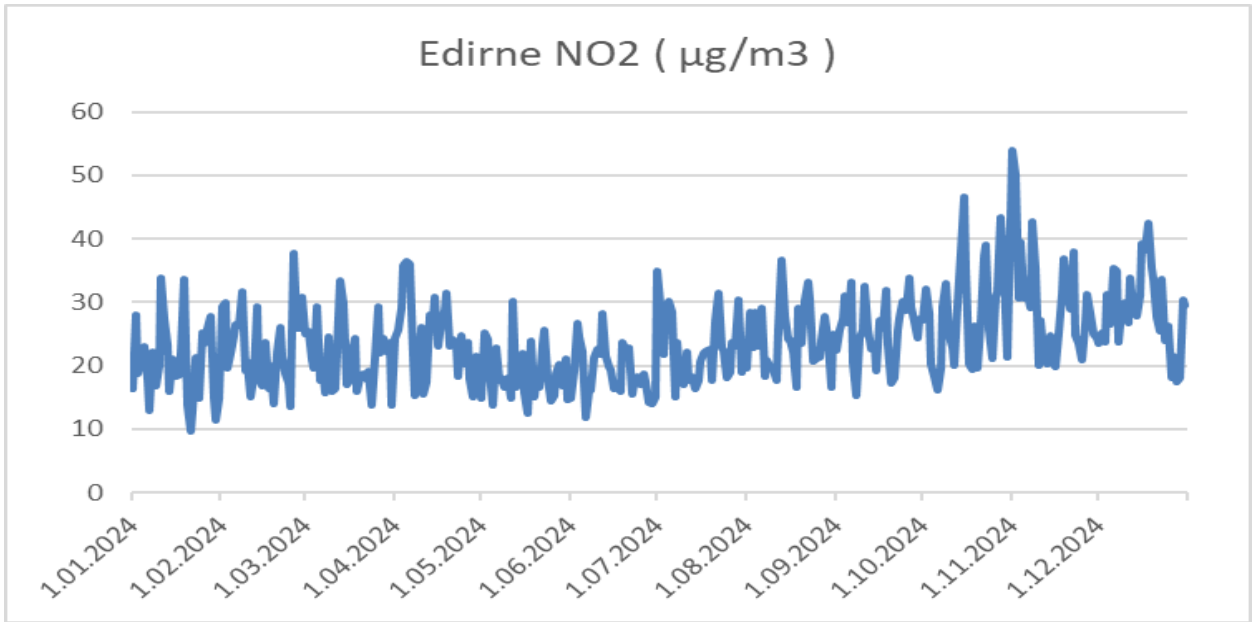
Grafik 1: 2024 yılında (Edirne Merkez) istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2024)

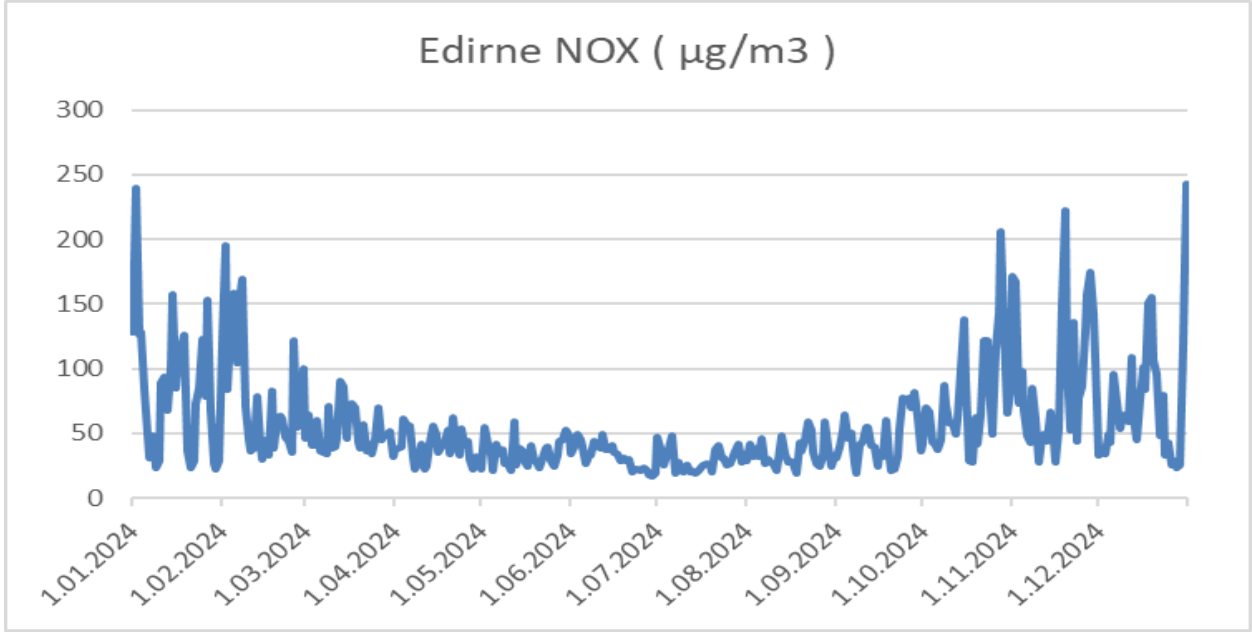
Grafik 2: 2024 yılında (Edirne Merkez) istasyonu PM2,5 parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2024)

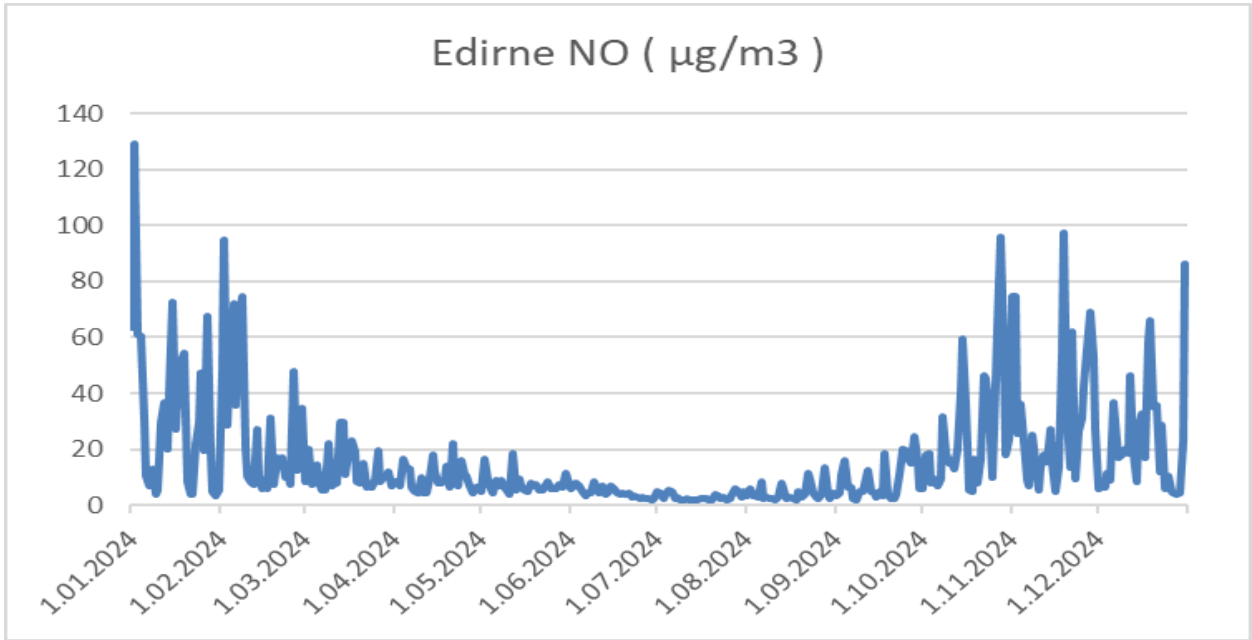
Grafik 3: 2024 yılında (Edirne Merkez) istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2024)

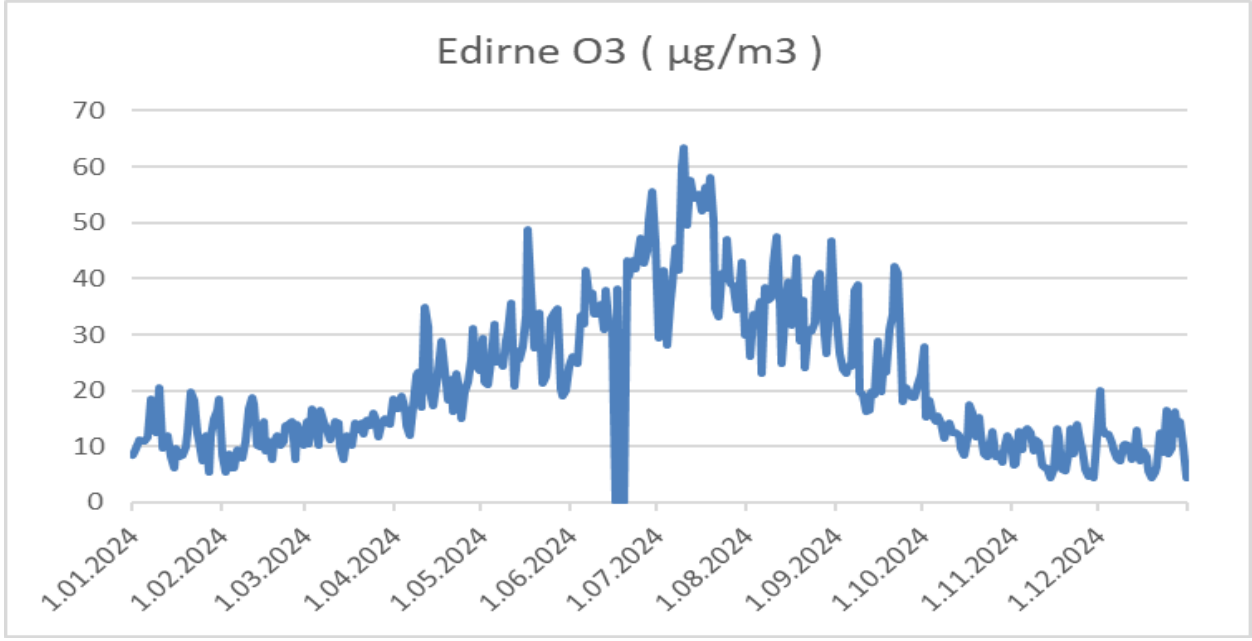
Grafik 4: 2024 yılında (Edirne Merkez) istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2024)

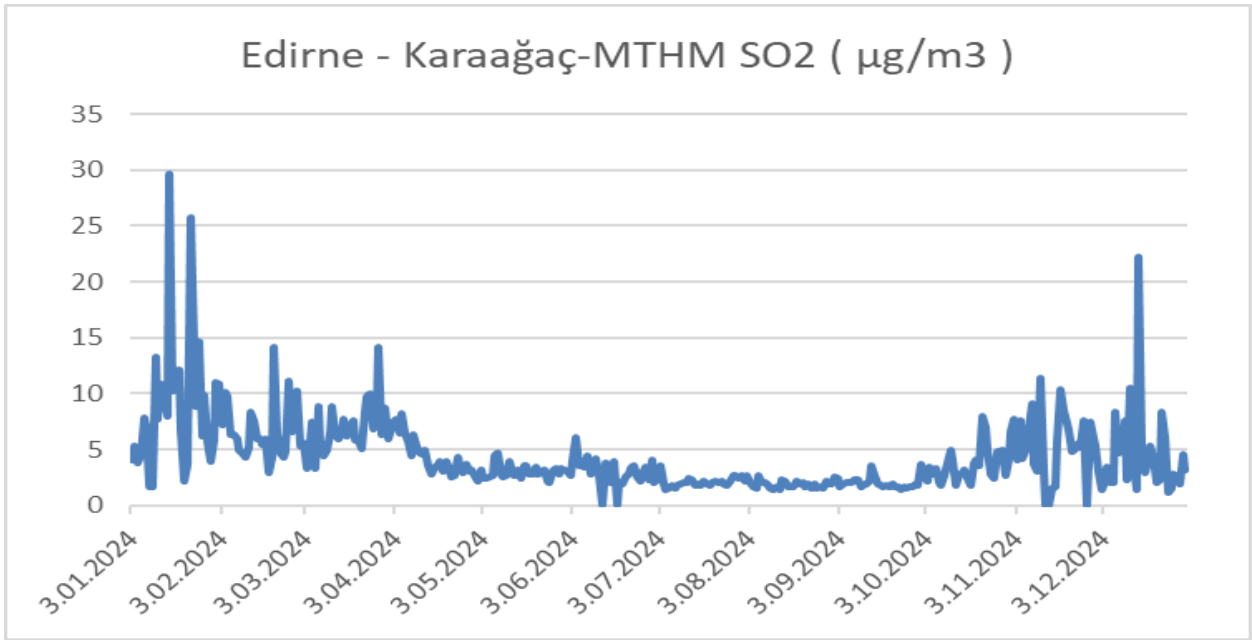
Grafik 5: 2024 yılında(Edirne Merkez) istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2024)

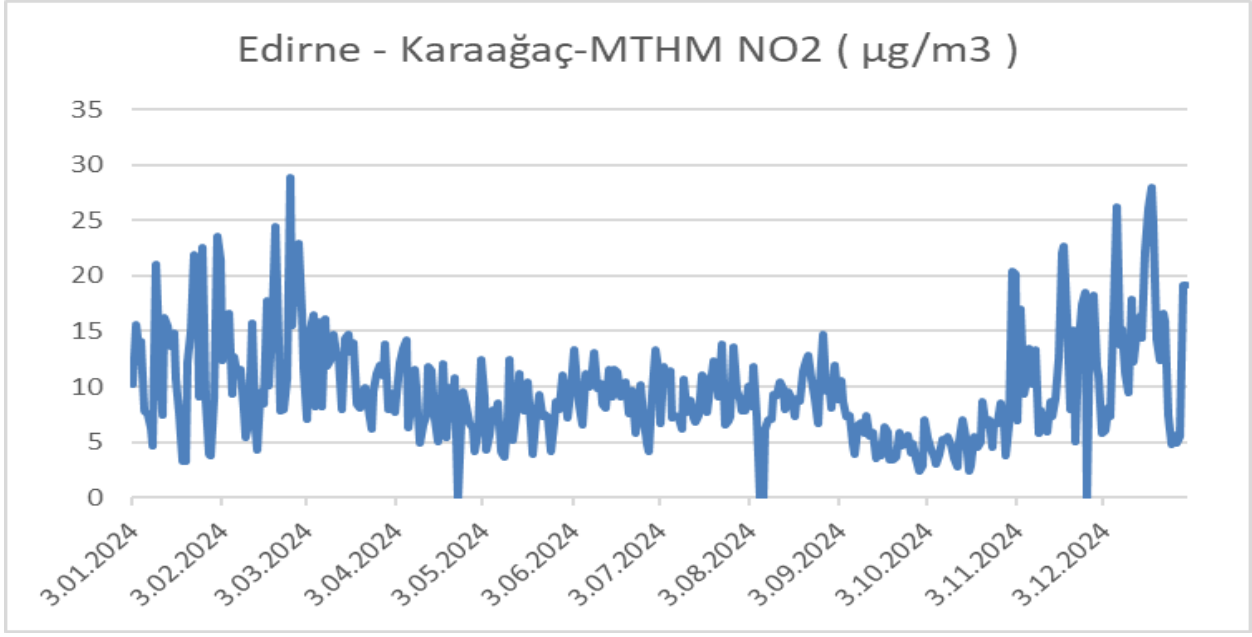
Grafik 6: 2024 yılında (Edirne Merkez) istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2024)

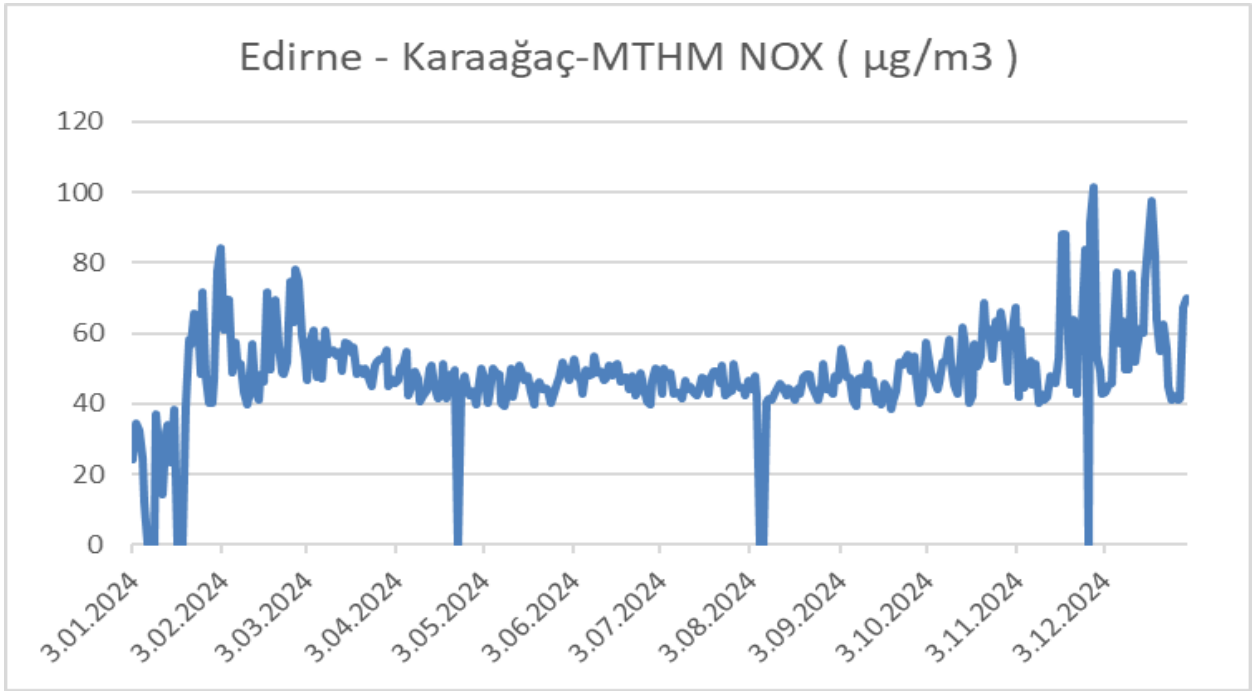
Grafik 7: 2024 yılında (Edirne Merkez) istasyonu O₃ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2024)

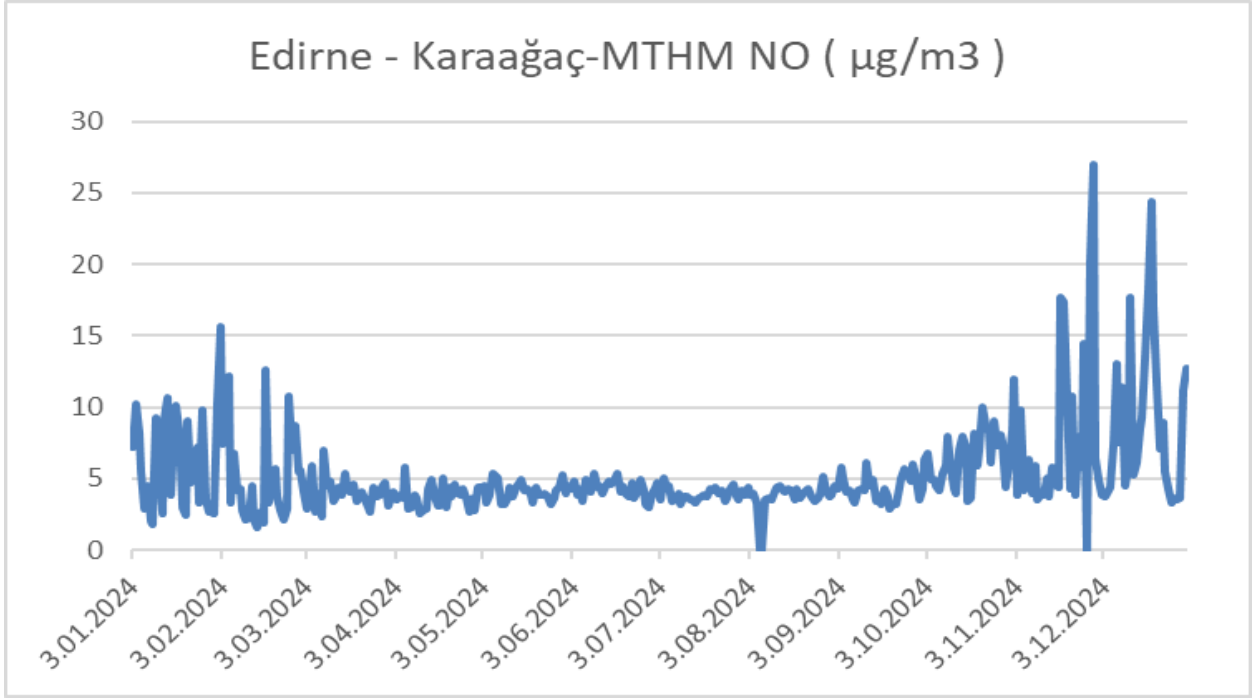
Grafik 8: 2024 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2024)

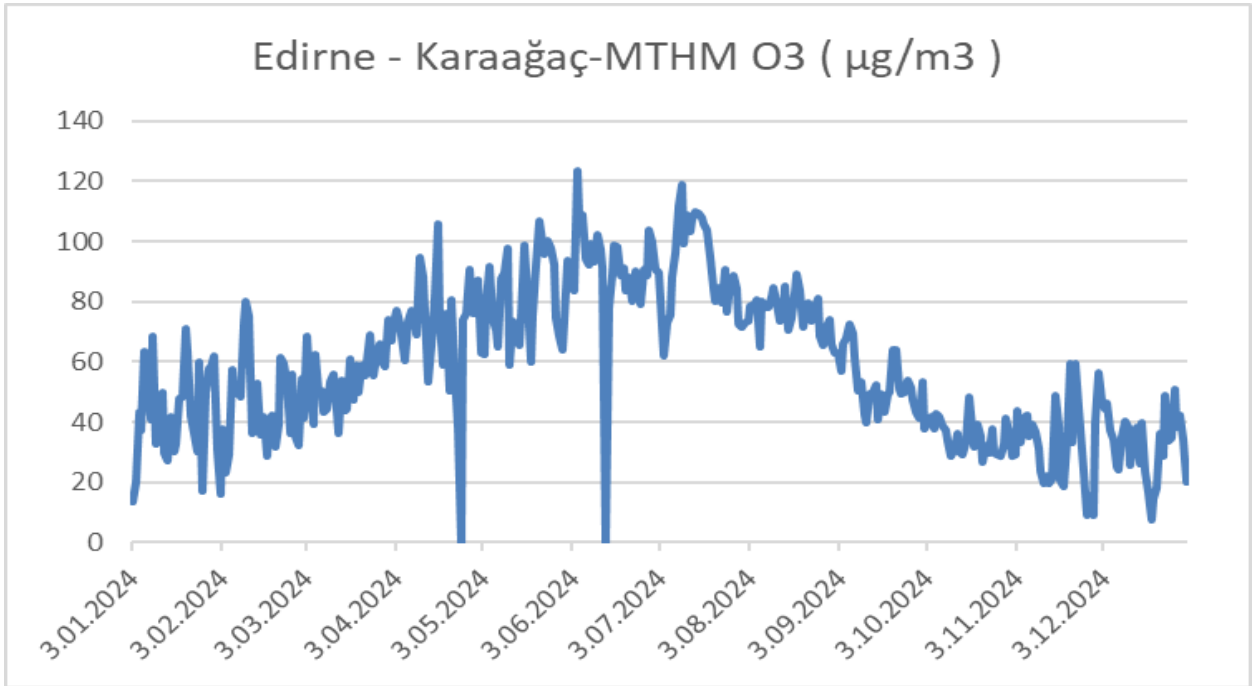
Grafik 9: 2024 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu NO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2024)

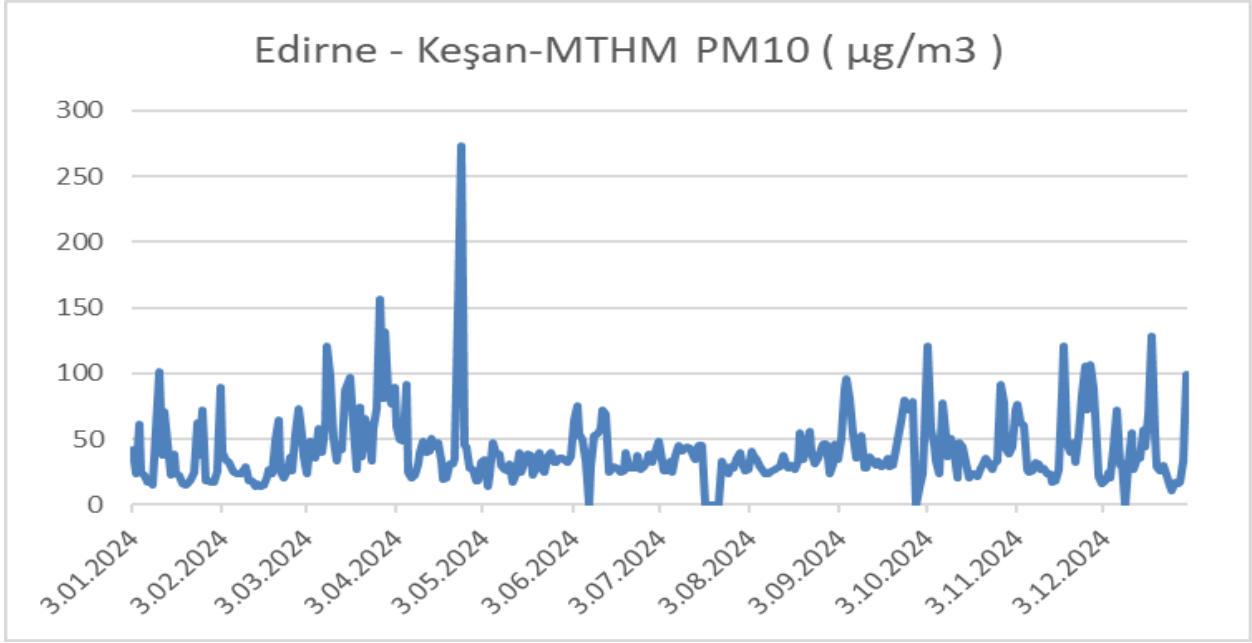
Grafik 10: 2024 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu NOX parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2024)

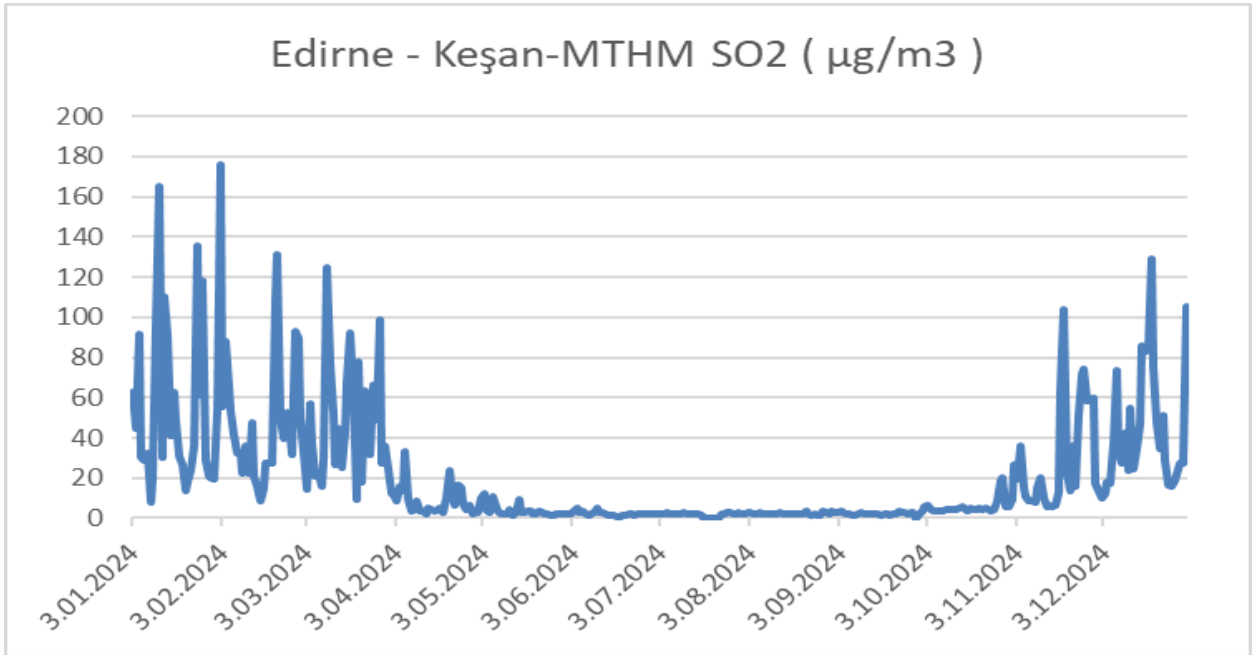
Grafik 11: 2024 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2024)

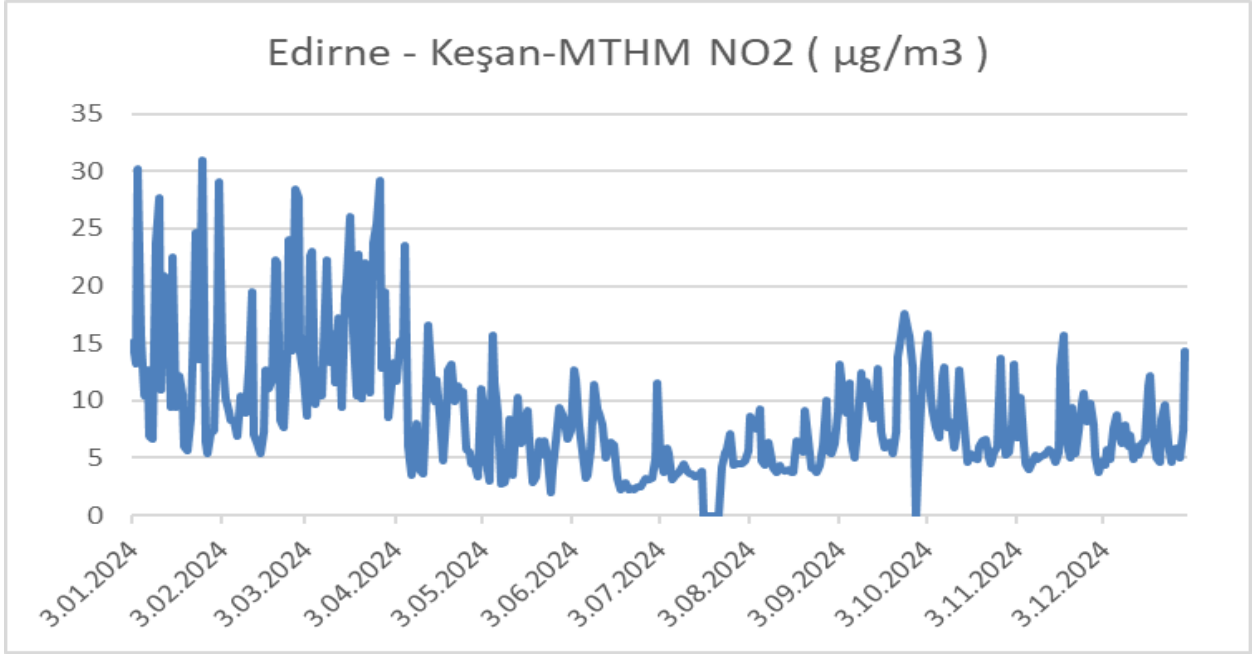
Grafik 12: 2024 yılında (Edirne Karaağaç) istasyonu O3 parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2024)

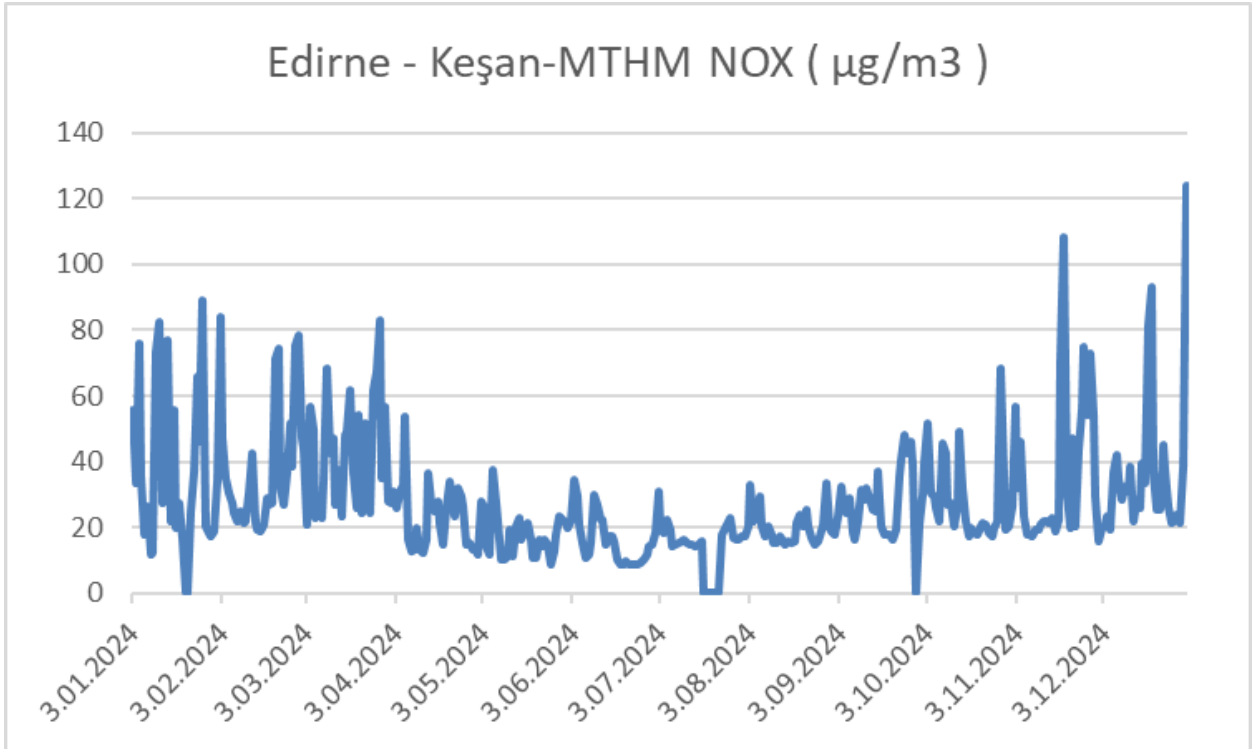
Grafik 13: 2024 yılında (Edirne Keşan) istasyonu PM10 parametresi günlük ortalama değer grafiği (havaizleme.gov.tr, 2024)

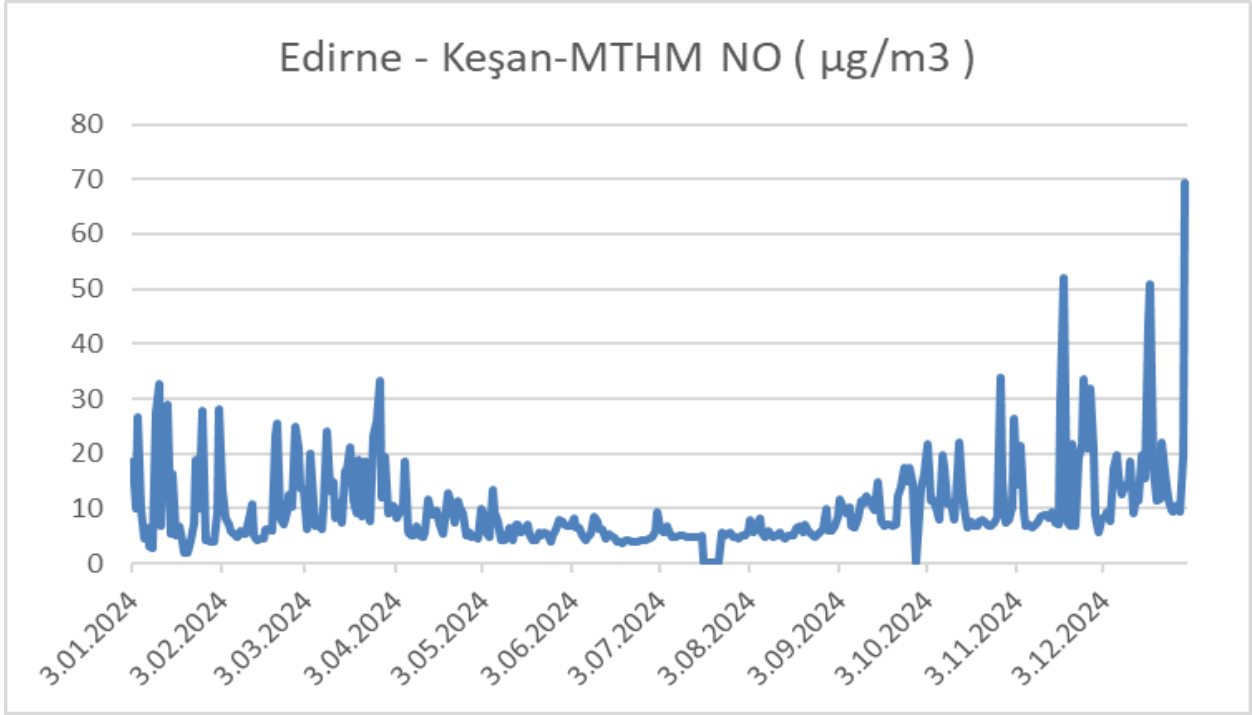
Grafik 14: 2024 yılında (Edirne Keşan) istasyonu SO2 parametresi günlük ortalama değer grafiği (havaizleme.gov.tr, 2024)

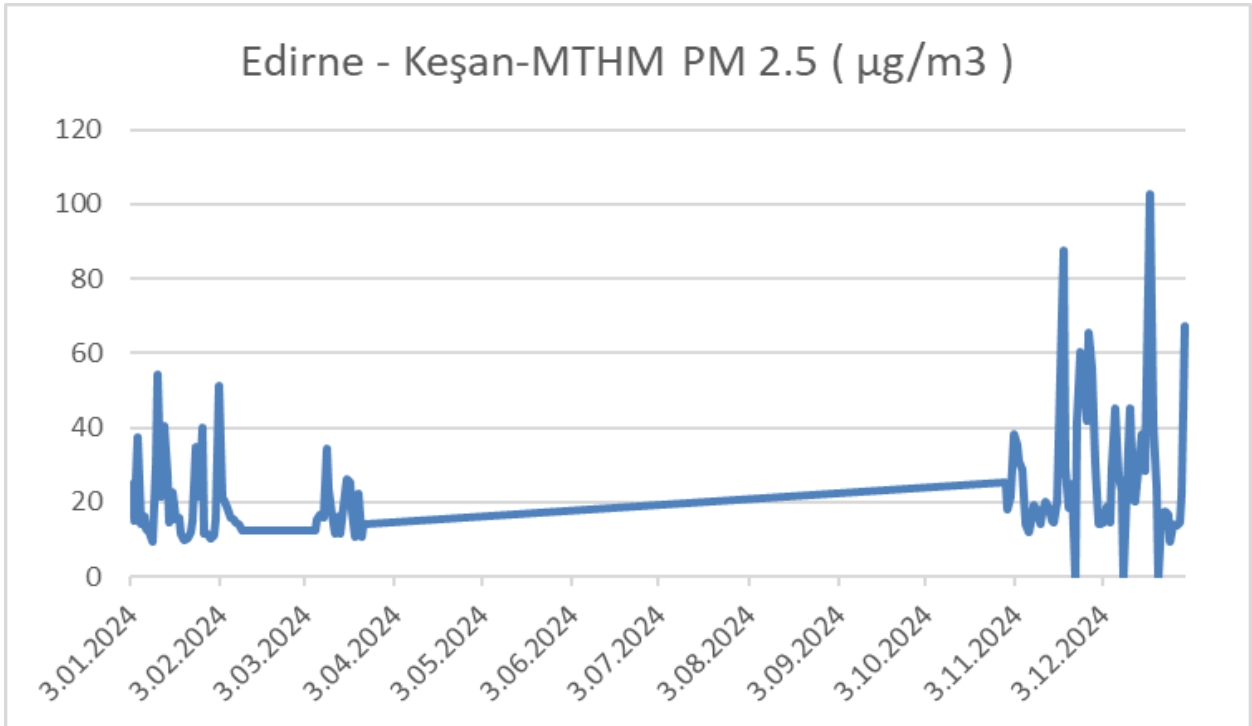
Grafik 15: 2024 yılında (Edirne Keşan) istasyonu NO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2024)

Grafik 16: 2024 yılında (Edirne Keşan) istasyonu NO_x parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2024)

Grafik 17: 2024 yılında (Edirne Keşan) istasyonu NO parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2024)

Grafik 18: 2024 yılında (Edirne Keşan) istasyonu PM_{2,5} parametresi günlük ortalama değer grafiği
(havaizleme.gov.tr, 2024)

Çizelge 10: 2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayısı (µg/m³; CO: mg/m³)
(havaizleme.gov.tr, 2024)

EDİRNE MERKEZ	SO2	AGS*	PM10	AGS*	NO	AGS*	NO2	AGS*	NOX	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	2,22	0	39,06	3	32,31		20,23		83,60		11,96	
Şubat	2,35	0	42,56	9	28,37		22,82		79,92		10,91	
Mart	1,91	0	34,53	3	12,35		21,14		50,67		13,32	
Nisan	1,56	0	46,45	8	9,54		24,39		39,91		21,28	
Mayıs	1,32	0	38,70	2	7,59		18,84		34,72		28,15	
Haziran	1,22	0	45,44	10	4,62		19,06		31,93		38,21	
Temmuz	1,50	0	39,46	6	3,15		22,71		29,53		44,27	
Ağustos	1,62	0	36,60	3	4,38		24,25		34,69		34,29	
Eylül	1,62	0	47,02	11	8,84		25,79		46,38		25,05	
Ekim	1,79	0	55,07	14	26,24		28,12		77,68		12,80	
Kasım	1,86	0	51,11	12	32,49		29,84		90,77		8,93	
Aralık	1,69	0	41,39	11	22,71		28,85		72,74		10,19	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

Çizelge 11: 2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değeri aşıldığı gün sayıları(µg/m³; CO: mg/m³)
(havaizleme.gov.tr, 2024)

KARAAĞAÇ	SO2	AGS*	PM10	AGS*	NO	AGS*	NO2	AGS*	NOX	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	9,00	0			5,81		11,48	0	39,73		43,38	
Şubat	7,06	0			5,64		13,63	0	57,88		44,43	
Mart	6,78	0			4,08		11,59	0	52,68		54,22	
Nisan	4,49	0			3,69		8,66	0	46,03		72,04	
Mayıs	2,98	0			4,13		7,60	0	45,56		80,67	
Haziran	3,17	0			4,30		9,14	0	47,24		93,45	
Temmuz	2,07	0			3,92		9,33	0	45,72		91,52	
Ağustos	1,86	0			3,94		9,33	0	44,24		76,60	
Eylül	1,95	0			4,34		5,74	0	46,51		53,47	
Ekim	3,55	0			6,27		5,19	0	53,29		35,87	
Kasım	6,00	0			8,28		12,79	0	57,95		31,69	
Aralık	4,43	0			8,59		13,96	0	58,55		33,53	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

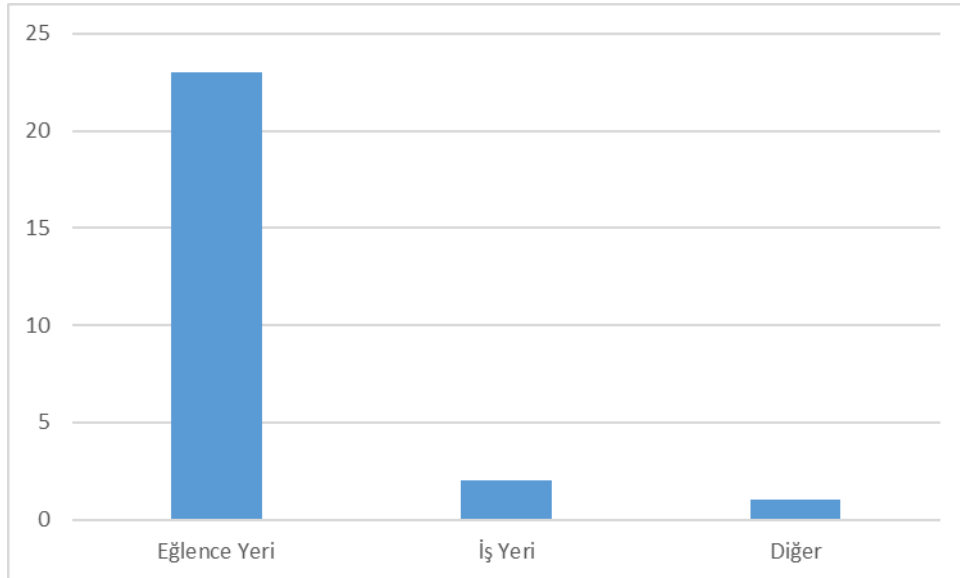
Çizelge 12: 2024 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)
(havaizleme.gov.tr, 2024)

KEŞAN	SO2	AGS*	PM10	AGS*	NO	AGS*	NO2	AGS*	NOX	AGS*	OZON	AGS*
Ocak	52,27	0	33,63	6	11,34		14,20	0	40,24	13		
Şubat	52,17	0	31,59	4	10,20		13,54	0	37,80	15		
Mart	46,75	0	64,44	18	14,15		16,28	0	42,13	20		
Nisan	8,94	0	52,45	7	8,26		9,60	0	23,92	8		
Mayıs	3,75	0	30,87	0	6,24		6,62	0	17,68	1		
Haziran	2,19	0	39,93	8	5,17		5,35	0	16,03	2		
Temmuz	2,24	0	35,93	0	5,32		4,71	0	17,77	1		
Ağustos	2,31	0	33,80	2	5,85		5,57	0	19,89	2		
Eylül	2,36	0	48,21	12	10,36		10,00	0	27,72	10		
Ekim	5,63	0	42,33	8	11,56		8,02	0	28,44	10		
Kasım	29,06	0	51,44	12	15,17		7,27	0	36,95	13		
Aralık	42,62	0	37,68	7	17,24		6,79	0	35,99	15		

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

A.5. Çevresel Gürültü

İlimiz Merkez ve Keşan ilçesi mücavir alanlarında Belediyelere yetki devri yapıldığından buradaki gürültü şikâyetlerine Belediyeler denetlemektedir. Bunun dışındaki bütün yerlerde gürültü denetimleri Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüz tarafından yapılmaktadır.

Grafik 19: 2024 yılında gürültü konusunda yapılan şikâyetlerin dağılımı
(<https://edenetim.cevre.gov.tr/>, Edirne Belediyesi ve Keşan Belediyesi, 2024)

Bakanlığımız ve TÜBİTAK-MAM işbirliği çerçevesinde yürütülen bahse konu proje kapsamında Edirne İlimizin gürültü haritalama çalışmaları 2018 yılı sonu itibariyle tamamlanmıştır.

A.6. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Ülkemizde, emisyonların tesis seviyesinde takibine yönelik mevzuat çalışmaları 2010 yılında başlamış, Bakanlığımız ve ilgili kurumlar ile kuruluşlar arasında oluşturulan teknik bir çalışma grubu Sera gazı emisyonlarının takibine ilişkin yasal çerçevenin temelleri “ Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik ” in 25 Nisan 2012 Tarihli ve 28274 Sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmesiyle atılmıştır. Yönetmelik, Doğrulamayı Kuruluşlar için TÜRKAK tarafından yapılması gereken akreditasyon yükümlülüğünü 2017 yılına ertelemek üzere revize edilerek 17 Mayıs 2014 tarih ve 29003 Sayılı Resmi Gazete’ de tekrar yayımlanmıştır. Yönetmeliğimiz ihtiyaçlar doğrultusunda bir kez daha revize edilmiş, 31 Mayıs 2017 tarihli ve 30082 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanmıştır.

Söz konusu yönetmelik, 2003/87/EC sayılı AB Emisyon Ticareti Direktifinin, sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanması konularını uyumlaştıracak şekilde hazırlanmış olup, AB Çevre Müktesebatına uyum çerçevesinde önemli bir adım atılmıştır.

Ulusal mevzuat kapsamında, elektrik, çimento, demir-çelik, rafineri, seramik, kireç, kâğıt ve cam üretimi gibi sektörlerden kaynaklanan ve ulusal sera gazı emisyonlarının yaklaşık yarısını teşkil eden sera gazı emisyonları tesis seviyesinde izlenmektedir.

Yönetmelik kapsamında yürütülecek izleme ve raporlama iş ve işlemlerinin detaylandırılmasına yönelik “Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi ve Raporlanması Hakkında Tebliğ” 22 Temmuz 2014 tarih ve 29068 sayılı Resmi Gazete’ de, tesis bazında hazırlanacak emisyon raporlarının Bakanlığa gönderilmeden önce yetkili bağımsız kuruluşlarca doğrulanması ile ilgili hususlar ve bahse konu doğrulamacıların yetkilendirilmesine ilişkin şartlara yönelik “Sera Gazı Emisyon Raporlarının Doğrulanması ve Doğrulamayı Kuruluşların Yetkilendirilmesi Tebliği” ise 02 Nisan 2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik kapsamındaki tesisler öncelikle sera gazı izleme planlarını hazırlayarak sera gazı emisyonlarının ilk izlenmeye başlanacağı tarihten en az 6 ay önce Bakanlığa onay için göndermekle yükümlüdür. İzleme planı onaylandıktan sonra tesis, sera gazı emisyonlarını bu plan çerçevesinde her takvim yılı (1 Ocak -31 Aralık) için izlemek ve her yılın 30 Nisan tarihine kadar bir önceki yılın seragazı emisyon raporunu Bakanlıktan tarafından yetkilendirilmiş doğrulamayı kuruluşlara doğrulatarak Bakanlığa raporlamakla yükümlüdür.

Türkiye Ozon Tabakasının Korunmasına Dair Viyana Sözleşmesi ve Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü 1991 yılında taraf olmuştur. Montreal Protokolünün Yirmi sekizinci Taraflar Konferansında kabul edilen Kigali Değişikliği, Bakanlığımız tarafından, ilgili iş ve işlemleri yürütmek üzere Dışişleri Bakanlığına iletilmiş olup 29 Mayıs 2019 tarihinde “Yirmi sekizinci Taraflar Toplantısında üzerinde Mutabakata Varılan Montreal Protokolüne Yönelik Değişiklik (Kigali Değişikliği-2016) Dair Kanun Teklifi” TBMM Dış İşleri komisyonunca kabul edilmiştir.

Kigali Değişikliğini kabul edebilmek, bu değişikliğin kendi iç mevzuatlarına uyumunu sağlayabilmek adına taraf ülkelerde Montreal Protokolü tarafından fonlanan etkinleştirme faaliyetleri (Enabling Activities) yürütülmektedir. Bu faaliyetler kapsamında ülkemizde önce kamu kurumları ve özel sektör için değişikliğin getirileri konusunda bilgilendirme toplantıları yapılmış ayrıca konuya ilişkin ilgili sektörlerin katılımı ile çalıştaylar düzenlenmiştir. Bu şekilde ülkemizin Değişiklik getiri

ve yükümlölüklerine hazır hale getirilmesi planlanmaktadır. Bu değişiklik ile 2050 itibariyle 80 milyar ton CO2 eşdeğeri emisyonun engellenmesi beklenmektedir. Bu şekilde küresel sıcaklık artışını 2°C'nin altında tutulması yönündeki amaca çok belirgin bir katkı sağlanacaktır. Çeşitli tarihlerde kamu kurumları ve özel sektör ile istişare çalıştayları düzenlenmiş ve değişikliğin kabulü ile kurumlara düşen sorumluluklarda yapılması gerekenlere ilişkin yol haritası belirlenmiştir.

Öte yandan günün gelişen şartları ve ülkemizin durumu da göz önüne alınarak değişen şartları karşılamak üzere; Ozon Tabakasını İncelten Maddelere İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, 06 Ekim 2020 tarihli ve 31266 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

"Florlu Sera Gazı İçeren Ürün veya Ekipmana Müdahale Eden Gerçek ve Tüzel Kişilerin Belgelendirilmesine İlişkin Tebliğ" 24/09/2020 tarihli ve 31254 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Böylelikle florlu sera gazları ile çalışan teknik personelin bilgi ve birikiminin arttırılması desteklenerek Bakanlığımız mevzuatlarının hükümlerinin uygulanmasında verimin artması hedefine katkı sağlayacaktır.

Bunun yanında, Bakanlığımız tarafından yürütölmekte olan "Sera Gazı Ulusal Katkı Hedefinin Gerçekleştirilmesi için Kapasite Geliştirme ve İzleme Projesi" kapsamında ulusal katkı çerçevesinde yer almakta olan enerji, ulaştırma, sanayi, tarım, orman ve atık sektörleri ile ilişkili kamu kurumları, özel kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşlarına yönelik sektörel temelde kapasite geliştirme ve farkındalık faaliyetleri gerçekleştirilmiş, Sera gazı projeksiyonlarına temel teşkil eden veri tabanlarının hazırlanarak alt projeksiyon çalışmaları, Paris Anlaşması'na taraf olan ölkelerin sunmuş oldukları ulusal katkılarda yer alan azaltım ve uyuma yönelik hedef ve politikaların sektör temelinde incelenerek ölkemiz politikalarına yol gösterici değerlendirmeler yapılmasına katkı sağlayacağı beklenilmektedir.

Ayrıca Karbon Piyasalarına Hazırlık Ortaklığı (Partnership of Market Readiness-PMR) Dünya Bankası Projesi ile Türkiye de yasal ve kurumsal altyapı analizleri ve diğer ölkelerdeki iyi uygulamalar çerçevesinde taslak bir İklim Değişikliği Kanunu hazırlanmış, taslak emisyon ticaret sistemi mevzuatı, emisyon ticaret sisteminin uygulanabilmesi için kurumsal çerçeve oluşturulmuş, Paris Anlaşması Madde 6 altında Türkiye'nin konumunun belirlenmesi, sera gazı emisyon sınırı ve tahsisat planlarının belirlenmesi çalışmaları yürütölmüştür.

İklim Değişikliği 7. Ulusal Bildirimi ve 3. İki Yıllık Raporun Hazırlanmasına Destek Projesi ile Sözleşmenin Ek I Taraf Ülkesi olarak Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) kapsamında Türkiye Cumhuriyeti İklim Değişikliği Yedinci Ulusal Bildirimi 26 Aralık 2018 tarihinde; Üçüncü İki Yıllık Raporu 1 Ocak 2018 tarihinde BMİDÇS Sekretaryasına sunulmuştur. Bunun yanında Dördüncü İki Yıllık Rapor hazırlanmış olup, 27 Aralık 2019 tarihinde Sekretaryaya sunulmuştur. Proje kapsamında 2023 – 2030 yılları iklim değişikliği eylem planı ve 2050 iklim değişikliği stratejisi hazırlık çalışmalarına devam edilmektedir.

"Düşük Karbon Salımı için Çözömsel Tabanlı Strateji ve Eylem Geliştirilmesi Teknik Yardım Projesi" ile iklim değişikliği ile çözömsel tabanlı mücadele yoluyla küresel çabalara katkı sağlayarak insan kaynaklı sera gazı emisyonlarının azaltılması hedeflenmiş, bu çerçevede; atık, bina, ulaştırma ve tarım sektörlerinde düşük karbonlu büyüme fırsatlarının değerlendirilerek, çevreye duyarlı ekonomik büyümeyi sağlayan yeni iş alanları, Ar-Ge ve yenilikçi yaklaşımların araştırılması, uzun vadede düşük karbonlu kalkınmayı desteklemek için analitik bir temel sağlayarak AB iklim politikası

ve mevzuatı ile zaman içerisinde uyum sağlamak amacına haiz Proje, Ağustos 2020 itibarıyla başarıyla tamamlanmıştır.

Stratejik Planda yer alan söz konusu hedef kapsamında özellikle; “sera gazı emisyonlarının azaltılması ve iklim değişikliğine uyum ile ilgili ulusal ölçekte plan, proje ve mevzuat çalışmaları devam etmekte olduğu” ifade edilmiştir. Bu doğrultuda iklim değişikliğine uyum, sera gazı azaltımı ve ozon tabakasının korunması bağlamında yürütülen çalışmalar da mevcuttur.

Bakanlığımız 2019-2023 Stratejik Planı kapsamında, 30 Büyükşehir Belediyesinde Yerel İklim Değişikliği Eylem Planının (YİDEP) hazırlanabilmesi için mevzuat çalışmaları yapılacağı belirtilmiştir.

Bu doğrultuda; yerel yönetimlerce Yerel İklim Değişikliği eylem planlarının hazırlanmasına dönük mevzuat ve Teknik Kılavuz hazırlama çalışmaları başlatılmıştır. Son yıllarda ülkemizde yaşanan iklim ile ilişkili afetlerin sayısı, sıklık ve şiddetindeki artışa koşut olarak bölgesel düzeyde de iklim değişikliğine karşı direncin artırılması amacıyla bölge ve şehir ölçeğinde ele alınması gereken eylem ihtiyaçlarının tespit edilerek çözüm önerilerinin belirlenmesi doğrultusunda Bölgesel İklim Değişikliği Eylem Planlarının hazırlanması çalışmaları da devam etmektedir.

A.7. Ulaşım ve Hareketlilik

İlde Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı, toplam araç sayısı, egzoz gazı emisyon ölçümü yaptıran araçlar ile tamamlanan bisiklet yollarına ilişkin bilgiler verilmelidir.

Çizelge 13: 2024 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı

(TÜİK ve egzoz.csb.gov.tr, 2024)

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı	İldeki Toplam Araç Sayısı	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
1	196.090	68.303

Çizelge 14: Tamamlanan bisiklet yolları

(İl Özel İdaresi ve Belediyeler, 2024)

İli	Güzergâhı	Mesafe (km)
Enez	Antik Yollar	3,1
Edirne Merkez	Meriç Nehri Yanı	0,45
Edirne Merkez	Protokol Evi	8
Edirne Keşan İlçesi	-	2
Edirne Havsa İlçesi (Mehmet Kilimci bisiklet yolu)	Cumhuriyet Mahallesi	1
Edirne Havsa İlçesi	Hacıgazi mahallesi Şirinler Parkı	0,4

A.8 Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde hava kalitesi ile ilgili yapılan değerlendirmelerde; hava kirliliğine neden olan en önemli kaynakların %68 ısınmadan kaynaklanan emisyonlar, %21 trafikten kaynaklanan emisyonlar, %1 sanayi kaynaklı emisyonlar olduğu belirlenmiştir. Hava kirliliği en çok kış aylarında gözlenmektedir. Bunun nedeni kentleşme ve fosil yakıtların ısınmada yaygın olarak kullanılmasıdır.

Keşan ilçe merkezinde doğalgaz kullanımının artmasıyla yıllar içerisinde hava kalitesinde iyileşme görülmektedir.

Kaynaklar

- Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- Belediye Başkanlıkları
- Edirne İl Özel İdare
- Trakya Bölgesi Doğalgaz Dağıtım A.Ş.
- <http://hey.csb.gov.tr>
- <https://egzoz.csb.gov.tr>
- <https://www.tuik.gov.tr>
- havaizleme.gov.tr

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

İlimizde bulunan akarsular Çizelge 15’de yer almaktadır.

Çizelge 15: İlimizde Bulunan Akarsular
(DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, 2024)

Akarsu İsmi	Toplam Uzunluğu (Km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (Km)	Debisi (m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Meriç Nehri	492,0	187	164,00	Meriç Nehri	Sınır aşan su
Tunca Nehri	280,0	40,0	22,22	Meriç Nehri	Sınır aşan su
Ergene Nehri	220,0	78,0	36,12	Meriç Nehri	Doğal akarsu olup yoğun endüstriyel deşarja maruz kalmaktadır.
Ana Dere (Keşan)	58,2	46,7	-	Gala Gölü	Kadıköy Barajı (İçme+Sulama)
Ova (Havsa) Dere	71,3	71,3	-	Ergene Nehri	Süloğlu Barajı
Hamza Dere	29,0	29,0	0,262	Hamzadere Baraj Gölü	Sulama
Sazlıdere	57,0	57,0	-	Meriç Nehri	Doğal Akarsu
Çömlekdere	29,0	29,0	0,240	Tunca Nehri	Doğal Akarsu*
Hasanağa (Pravadi) Deresi	27,0	27,0	0,355	Tunca Nehri	Doğal Akarsu
Çakmak Deresi	25,0	25,0	0,170	Meriç Nehri	Çakmak Barajı (Sulama)
Lalapaşa (Koca) Deresi	30,8	30,8	0,414	Tunca Nehri	Lalapaşa I – II Göletleri (Sulama)

*Planlanmakta olan Çömlekköy Barajı

İlimizin akarsularında balık çiftliği bulunmamaktadır.

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

İlimizde bulunan doğal göller, göletler ve rezervuarlar Çizelge 16’da yer almaktadır.

Çizelge 16 : İlimizde Bulunan Mevcut Göller, Göletler ve Rezervuarlar
(DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, 2024)

Sıra No	Gölün/Göletin/ Rezervuarın Adı	Tipi	Göl hacmi, (m ³)	Sulama Alanı (net), ha	Çekilen Su Miktarı, (m ³)	Katılan Su Miktarı, (m ³)	Kullanım Amacı
1	Süloğlu Barajı	Baraj	50.588	3500	11.904 hm ³	-	Taşkın ve Tarımsal

2	Çakmak Barajı	Baraj	176.26	46.876	30.148 hm ³	-	Tarımsal
3	Değirmenci Göleti	Gölet	7.48	330	4.651 hm ³	-	Tarımsal
4	Dombay Göleti	Gölet	1.22	217	0.473 hm ³	-	Tarımsal
5	Tayakadın Göleti	Gölet	0.511	63	0.364 hm ³	-	Tarımsal
6	Uzgaç Göleti	Gölet	1.87	225	-	-	Tarımsal
7	Osmanlı Göleti	Gölet	0.693	210	0.258 hm ³	-	Tarımsal
8	Kerametlin Göleti	Gölet	3.086	480	1.396 hm ³	-	Tarımsal
9	Eskikadın Göleti	Gölet	0.252	36	-	-	Tarımsal
10	Budakdoğanca Göleti	Gölet	0.33	36	-	-	Tarımsal
11	Korucuköy Göleti	Gölet	0.38	47	-	-	Tarımsal

B.1.2. Yeraltı Suları

İlimizde bulunan yer altı sularına ait bilgiler Çizelge 17’de yer almaktadır.
Yeraltı Su Potansiyeli: **299.1 hm³/yıl**

Çizelge 17: İlimizde Bulunan Yeraltı Suları Potansiyeli
(DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, 2024)

YERALTISUYU KAYNAK ADI (ALT HVZ)	YAS POTANSİYELİ (hm ³ /yıl)	SEKTÖREL TAHSİSLER (hm ³ /yıl)				
		Sanayi Tahsis	İçme- kullanma Tahsis (hm ³ /yıl)	Sulama Tahsis	Koop. Sulaması	Top.YAS Tahsis
İpsala-Keşan	92.40	1.17	2.67	8.27	1.08	13.19
Havsa	53.60	4.25	14.69	8.38	74.70	102.02
Meriç	50.00	12.40	14.57	4.50	34.82	66.29
Uzunköprü	84.70	2.21	4.00	11.84	4.25	22.30
Enez	18.4	0.64	1.33	1.51	18.02	21.50
TOP.	299.1	20.67	37.26	34.5	132.87	225.3

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

Edirne ili yeraltı su seviyelerinde ilçe ve köylerde farklılıklar mevcut olup ortalama olarak 30-40 m derinlik mertebesine gerilemiş durumdadır.

B.2. Su Kaynaklarının Kalitesi

Çizelge 18:2024 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları

(DSİ 11. Bölge Müdürlüğü, 2024)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun					
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlemler istasyonu kodu	Analiz sonuçları SKKY	Yeri	Koordinatları (YAS için)		Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
									Enlem	Boylam	
Yüzey-1 Aylık	Süloğlu Göleti	Göl-Gölet		+		22-005		Süloğlu Merkez	41,795452987288	26,913800840614	5,630
Yüzey-1 Aylık	Beğendik Göleti	Göl-Gölet		+		22-006		Keşan-Beğendik Köyü	40,934705746674	26,560277593744	6,725
Yüzey-1 Aylık	Sultan köy Göleti	Göl-Gölet		+		22-007		İpsala-Sultan köy Köyü	41,035946483963	26,477340641003	5,900
Yüzey-1 Aylık	Değirmenci Göleti	Göl-Gölet		+		22-009		Uzunköprü-Değirmenci Köyü	41,325520378215	26,724061322798	2,585
Yüzey-1 Aylık	Yeni Karpuzlu Gölet	Göl-Gölet		+		22-011		İpsala-Yeni Karpuzlu Köyü	40,819750826811	26,308293658232	4,791
Yüzey-1 Aylık	Gala Gölü	Göl-Gölet		+		22-012		Enez	40,754674294137	26,168987554977	5,489
Yüzey-1 Aylık	Budakdoğanca Göleti	Göl-Gölet		+		22-015		Edirne Merkez Budakdoğanca Köyü	41,758278454187	26,362290335336	0,937
Yeraltı-3 Aylık	Hacı Hamdiye Öztaş Çeşmesi - Değirm	Çeşme - Kuyu		Bilinmiyor		22-022		Merkez-Değirmeni	41,77363	26,566626	18,767

	enyeni										
Yeraltı-3 Aylık	Köşen Köyü Yeraltı	Çeşme - Kuyu		Bilin mi yor		22-023		Merkez-Köşen Köyü	41,653808995923	26,68652088095	27,236
Yeraltı-3 Aylık	Hacı Şevket Genç Çeşmesi-Hacıköy	Çeşme - Kuyu		Bilin mi yor		22-024		İpsala-Hacıköy	40,959972837284	26,559144360438	84,635
Yüzey-1 Aylık	Osmanlı Göleti	Göl-Gölet		+		22-027		Havsa-Osmanlı Köyü	41,582795490906	26,852530227397	3,128
Yüzey-1 Aylık	Muzalı dere Göleti	Göl-Gölet		+		22-028		Keşan-Muzalı dere Köyü	40,945730285669	26,655228428553	3,374
Yüzey-1 Aylık	Alıç Göleti(R egül atörü) Yüzey	Göl-Gölet		+		22-029		Uzunköprü-Kadıköy	41,07756	26,65906	5,512
Yeraltı-3 Aylık	Kadıköy Yeraltı-Sıvat Çeşmesi	Çeşme - Kuyu		Bilin mi yor		22-030		Uzunköprü-Kadıköy	41,096584974435	26,667013419271	40,334
Yeraltı-3 Aylık	Üyüküt ar Köyü	Çeşme - Kuyu		Bilin mi yor		22-031		Edirne Merkez Höyüküt ar Köyü	41,551797259476	26,620393480203	18,883
Yeraltı-3 Aylık	Demirhanlı Köyü	Çeşme - Kuyu		Bilin mi yor		22-032		Edirne Merkez Demirhanlı Köyü	41,720167497914	26,728874221277	48,465
Yeraltı-3 Aylık	Meşeli Köyü-Hacı İsmail Kandırmir Çeşmesi	Çeşme - Kuyu		Bilin mi yor		22-033		Uzunköprü-Meşeli Köyü	41,387608889811	26,734365509261	13,345
Yeraltı-3 Aylık	Kırcas alih Belde si-Göka	Çeşme - Kuyu		Bilin mi yor		22-034		Uzunköprü - Kırcas alih	41,38192289363	26,799741341103	82,448

	Çeşmesi										
Yeraltı-3 Aylık	Turpcular Köyü-Hasan Muhterem Cesmesi	Çeşme - Kuyu		Bilinmiyor		22-036		İpsala-Turpçular Köyü	40,934121698004	26,44722624416	90,292
Yeraltı-3 Aylık	Kumdere- Kasap Recep Ergene Çesmesi	Çeşme - Kuyu		Bilinmiyor		22-038		İpsala-Kumdere Köyü	40,880901469108	26,384072915344	35,665
Yeraltı-3 Aylık	Kavaklı Koyu-Küp Çeşmesi	Çeşme - Kuyu		Bilinmiyor		22-039		Uzunköprü-Kavaklı Koyu	41,229035534584	26,519522682208	77,420
Yeraltı-3 Aylık	Buyukaltiagac Koyu-Kozlu Cesmesi	Çeşme - Kuyu		Bilinmiyor		22-040		Meriç-Buyukaltiagac Koyu	41,124819770366	26,40242691103	6,314
Yeraltı-3 Aylık	Çiftlikkoyu	Çeşme-Kuyu		Bilinmiyor		22-041		Uzunköprü-Çiftlik Köyü	41,252396048044	26,617057276371	56,040
Yeraltı-3 Aylık	Kavacık Koyu-Dagli Çeşmesi	Çeşme - Kuyu		Bilinmiyor		22-042		Uzunköprü-Kavacık Koyu	41,17973816883	26,668204635582	89,861
Yüzey-1 Aylık	Tunca-Değirmenyeni	Nehir		Bilinmiyor		22-043		Edirne Merkez Değirmenyeni Köyü	41,761547714463	26,546359663297	8,248
Yüzey-1 Aylık	Tunca - Suakaçağı	Nehir		Bilinmiyor		22-044		Edirne Merkez Suakaçağı Köyü	41,844224225314	26,583529715821	8,204
Yüzey-1 Aylık	Meriç-Köprü Başı	Nehir		Bilinmiyor		22-045		Edirne Merkez	41,66921179141	26,525894386577	8,198
Yüzey-1 Aylık	Uzgaç Göleti	Göl-Gölet		+		22-046		Edirne merkez Uzgaç	41,813553391695	26,402708595107	0,442

								Köyü			
Yeraltı-3 Aylık	Uzgaç-Ferah Ailesi Hayratı	Çeşme - Kuyu		Bilinmiyor		22-047		Edirne merkez Uzgaç Köyü	41,798208000421	26,431803542328	28,880
Yeraltı-3 Aylık	Merkez-Orhaniye Köyü-Akif Hidayet Deniz Çeşmesi	Çeşme - Kuyu		Bilinmiyor		22-048		Edirne Merkez Orhaniye Köyü	41,509099982852	26,65076831779	22,913
Yeraltı-3 Aylık	Malkoç Hacı Hasan Dalgıç-Uzunköprü	Çeşme - Kuyu		Bilinmiyor		22-050		Uzunköprü Malkoç Köyü	41,277576763905	26,759309766864	62,755
Yeraltı-3 Aylık	Çöpköy-Seref Kuş Çeşmesi-Uzunköprü	Çeşme - Kuyu		Bilinmiyor		22-051		Uzunköprü-Çöpköy	41,237258313902	26,7705386406	78,351
Yüzey-1 Aylık	Kurtbey Göleti-Uzunköprü	Göl-Gölet		+		22-052		Uzunköprü-Kurtbey Köyü	41,187549907872	26,584239494026	3,516
Yeraltı-3 Aylık	Kurtbey Merada ki Çeşme-Uzunköprü	Çeşme - Kuyu		Bilinmiyor		22-053		Uzunköprü-Kurtbey Köyü	41,158561980588	26,589082813492	61,381
Yüzey-1 Aylık	Akhoca Göleti-Keşan	Göl-Gölet		+		22-054		Keşan-Akhoca Köyü	40,714037704922	26,39115790513	5,158
Yüzey-1 Aylık	Hamzadere Göleti-Keşan	Göl-Gölet		+		22-055		Keşan-Hamzadere Köyü	40,777959348416	26,371108429855	4,819

Yeraltı-3 Aylık	Karlı köy Yeraltı-Keşan-Ayşe Topaloğlu Çeşmesi	Çeşme - Kuyu		Bilinmiyor		22-056		Keşan-Karlı Köy	40,719109164457	26,531896720237	50,626
Yüzey-1 Aylık	Karlı köy Göleti	Göl-Gölet		+		22-057		Keşan-Karlı Köy	40,737668961582	26,540571404117	6,922
Yeraltı-3 Aylık	Hacımur Köyü-Yeraltı-Yağcılı Çeşmesi	Çeşme - Kuyu		Bilinmiyor		22-058		Edirne Merkez-Hacımur Köyü	41,72126255064	26,793494326455	43,065
Yeraltı-3 Aylık	Keramestin Köyü-Yeraltı	Çeşme - Kuyu		Bilinmiyor		22-059		Süloğlu - Keramestin Köyü	41,780702998016	26,967180177909	38,311
Yeraltı-3 Aylık	Tatarlar KoyuYeraltı	Çeşme - Kuyu		Bilinmiyor		22-060		Süloğlu-Tatarlar Köyü	41,836441523531	26,887667763122	19,386
Yeraltı-3 Aylık	Ak Çeşme - Sarpdere Köyü	Çeşme - Kuyu		Bilinmiyor		22-061		İpsala-Sarpdere Köyü	40,88662635175	26,416834692026	56,236
Yeraltı-3 Aylık	Salarlı Yeraltı-Cephanelik-Hacı Mustafa Ömer	Çeşme - Kuyu		Bilinmiyor		22-062		Uzunköprü-Salarlı Köyü	41,252950337785	26,655003460604	73,891
Yeraltı-3 Aylık	Kemal köy-İsmail KARA MAN Çeşmesi	Çeşme - Kuyu		Bilinmiyor		22-063		Edirne merkez-Kemal Köy	41,736016110372	26,401425635701	0,172
Yüzey-1	Suluca	Göl-Gölet		+		22-064		Keşan-Suluca	40,660393723529	26,484123895481	5,875

Aylık	Göl eti							Köyü			
Yeraltı-3 Aylık	Sıvat Çeşme si- Orhani ye Koyunt epe Yolund aki Çeşme	Çeşme - Kuyu		Bilin mi yor		22- 065		Keşan- Orhaniye Köyü	40,729047792 899	26,440174614 187	30,030
Yüzey-1 Aylık	Doyr an- Meri ç	Nehir		Bilin mi yor		22- 066		Edirn e merk ez- Doyran Köyü	41,489380079 205	26,604562841 373	7,977
Yeraltı-3 Aylık	Karaka sım Yeraltı	Çeşme - Kuyu		Bilin mi yor		22- 067		Edirn e merk ez- Karakasım Köyü	41,520017	26,644251	54,118
Yeraltı-3 Aylık	Tayak adın Yeraltı	Çeşme - Kuyu		Bilin mi yor		22- 068		Edirne merke z- Tayak adın Köyü	41,575005	26,660630	29,730
Yüzey-1 Aylık	Tayak adın Göleti	Göl- Gölet		Bilin mi yor		22- 069		Edirne merke z- Tayak adın Köyü	41,560467	26,666772	11,348
Yeraltı-3 Aylık	Akhoc a Emin Tepe Çeşme si	Çeşme - Kuyu		Bilin mi yor		22- 070		Keşan- Akhoca Köyü	40,713107	26,406027	38,421
Yüzey-1 Aylık	Altın yazı Barajı	Göl- Gölet		Bilin mi yor		22- 071		Uzunköpr ü Altınyazı Köyü	41,081593	26,589345	8,779
Yüzey-1 Aylık	Lala cık Göle ti	Göl- Gölet		Bilin mi yor		22- 072		Lalacık Köyü Keşan	40,988263	26,609486	3,434
Yüzey-1 Aylık	Lalap aşa Gölet i	Göl- Gölet		Bilin mi yor		22- 073		Lalap aşa Merk ez	41,849108	26,755489	2,680
Yüzey-1 Aylık	Taşlımü sellim Göleti	Göl- Gölet		Bilin mi yor		22- 074		Lalapasa Taşlımüs ellim Köyü	41,822512	26,781718	9,942

Not:
1-) Nokta "." ondalık ayırıcı olarak kullanılmıştır.
2-) Yüzey sularında her ay analizler yapılırken yeraltı sularında üç ayda bir analizler yapılmaktadır.
3-) Yapılan analizler Nitrat, Fosfat, Toplam Azot ve Toplam Fosfor'dur.
2021 yılı itibarıyla toplam 55 adet İstasyonumuz bulunmaktadır. İstasyonların 25' i Yüzey 30' ı yeraltı suyudur.

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

İlimizde birçok endüstriyel atıksu kaynağı bulunmakta olup bu kaynakların Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğinde uymaları gereken atıksu deşarj tabloları, kapasite bilgileri ve koordinat bilgileri Çizelge 19'da yer almaktadır.

Çizelge 19:Edirne İli endüstriyel atıksu kaynakları

(<https://atiksu.cevre.gov.tr,2024>)

SKKY TABLO NO	AAT KAPASİTE (m ³ /gün)	KOORDİNAT
5,3	76	41.81286033002133, 26.46726882079747
5,3	50	40.65774370156784, 26.22015054841231
5,3	150	27.860911041498184, 41.13120729857854
5,3	6	27.335912883281707, 41.68954142480625
5,3	65	40.76010493362263, 26.73949956893921
5,3	76	40.76010493362263, 26.73949956893921
5,4	50	41.27795986906206, 26.673817695645994
5,4	300	41.649238695520005, 26.58987522125244
7,5	251	41.45481115739528, 26.630778908729553
7,5	224	41.23718286139322, 26.69109374284744
7,5	1600	41.5146190416235, 26.937760412693024
7,5	14	41.66971766255756, 26.52701822285962
7,5	73	40.881760329049364, 26.924175024032593
7,5	550	41.108824052389814, 26.746280193328857
10,7	80	41.703970330214375, 26.408514976501465

B.3.1.2. Evsel Kaynaklar

Çizelge 20: Edirne ili evsel atıksu kaynakları

(<https://atiksu.cevre.gov.tr>,2024)

SKKY TABLO NO	AAT KAPASİTE (m ³ /gün)	KOORDİNAT
KAAY Tablo 1 (Belediye)	300	41.837443356622884, 26.73021912574768
KAAY Tablo 1 ve Tablo 2 (Belediye)	8116	40.66121393678503, 26.074429750442505
KAAY Tablo 1 (Belediye)	1000	40.825549691301056, 26.294837594032288
KAAY Tablo 1 (Belediye)	3250	40.612429421588786, 26.398558616638184
KAAY Tablo 1 ve Tablo 2 (Belediye)	8475	41.24795066828847, 26.647156476974484
KAAY Tablo 1 (Belediye)	3000	40.619364010999526, 26.470766687052673
KAAY Tablo 1 ve Tablo 2 (Belediye)	18096	40.85115065100178, 26.608500480651855
KAAY Tablo 1 ve Tablo 2(Belediye)	3400	40.92017720802643, 26.367525458335876
21,1	17,5	y1: 40,59839 x1: 26,21162
21,1	100	y1: 40,59839 x1: 26,21162
21,1	20	y1: 40,602917 x1: 26,413579
21,1	20	y1: 40,602917 x1: 26,413579
21,1	10	y1: 40,60595 x1: 26,41474
21,1	62	y1: 40,608654 x1: 26,415147
21,1	58	y1: 40,608654 x1: 26,415147
21,1	100	y1: 40,605747 x1: 26,409423
21,1	51,2	y1: 40,605747 x1: 26,409423
21,1	40	y1: 40,669416 x1: 26,635238
21,1	48	y1: 26.139352 x1: 40.597977
21,1	40	y1: 26.139352 x1: 40.597977
21,1	26	y1: 26.139352 x1: 40.597977
21,1	33	y1: 26.139352 x1: 40.597977
21,1	98	y1: 26.139352 x1: 40.597977
21,1	36	y1 : 42734501 x1 : 4494082.76
21,1	44	y1 : 42734501 x1 : 4494082.76

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

İlimizin yüzölçümü 614.500 hektardır. Bu alanın 330.688 hektarı işlenen tarım arazisi, 116.834 hektarı orman arazisi, 57.099 hektarı çayır- mera arazisi, 109.879 hektarı ise tarım dışı arazidir. İşlenen tarım alanı il yüzölçümünün yaklaşık % 54'ini oluşturmaktadır. Tarımsal arazimizin % 97,3'ü tarla, % 1,3'ü sebze, % 1,4' ü ise meyve ve bağ arazisidir. İlde tarım yapılan kuru alan 202.035 hektar olup, sulanan alan 128.653 hektardır.

B.4. Denizler

B.4.1. Deniz Kıyı Sularının Kirlilik Durumu

Ulusal deniz izleme programımız ile tüm denizlerimizde meydana gelen kirlilik ve etkileri ile kimyasal ve ekolojik kalite durumunun izlenerek ve insan faaliyetlerinden kaynaklı baskı ve etkiler değerlendirilerek ulusal deniz ve kıyı yönetimi politikalarının ve stratejilerinin belirlenmesi/gözden geçirilmesi ve alınan önlemlerin etkilerinin takibine altlık oluşturulması amaçlanmaktadır. Denizlerde kirlilik ve kalite değerlendirmeleri su yönetimi birimi bazlı üç yılda bir yapılmaktadır. Ekolojik kalite durumu ise 3 Biyolojik Kalite Elemanı (fitoplankton, makro alg ve bentik omurgasızlar) ile diğer destekleyici parametrelerin (besin elementleri; toplam fosfor, nitrat+nitrit, seki disk derinliği) ortak değerlendirmesi yapılarak ortaya konulmaktadır. 2021-2024 izleme programı ekolojik kalite durumu aşağıdaki çizelgede yer almaktadır.

Çizelge 21: Kıyı su kütlelerinin ekolojik kalite değerlendirilmesi

(<https://sim.csb.gov.tr/>, 2024)

Su Yönetim Birimi Kodu	Su Yönetim Birimi Kapsadığı Alan	Ekolojik Kalite Durumu			
		2021	2022	2023	2024
EGE-16-2	Saros Körfezi				
EGE-16-1	Edirne Enez				

Ekolojik Kalite Renk Kodlaması

Çok İyi
İyi
Orta
Zayıf
Kötü

B.4.2. Plajların Su Kalitesi ve Mavi Bayrak Durumu

Edirne ilinde 11 yüzme suyu alanında izleme yapılmaktadır. Bu yüzme suyu alanlarından 2024 yılına ait Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Ölçümleri bulunmakta olup aşağıdaki çizelgede yer almaktadır. 2024 yılı itibarıyla İlimizde mavi bayraklı plaj bulunmamakta olup, ayrıca denizde balık çiftliği faaliyeti de yapılmamaktadır.

Çizelge 22: Ölçüm değerlerine göre değerlendirme skalası
(<https://yuzme.saglik.gov.tr,2024>)

Escherichia Coli	İntestinal Enterekok	
0 - 100	0 - 100	😊 İYİ
100 - 1000	100 - 370	😐 ORTA
1000 - ∞	370 - ∞	😞 KÖTÜ

Çizelge 23: Gülçavuş Sahili ölçümleri ve analize göre değerlendirme
(<https://yuzme.saglik.gov.tr,2024>)

Analiz Tarihi	Escherichia Coli	İntestinal Enterekok	
18.09.2024	3	0	😊
04.09.2024	2	4	😊
20.08.2024	12	9	😊
05.08.2024	3	4	😊
22.07.2024	7	0	😊
08.07.2024	6	2	😊
25.06.2024	7	2	😊
10.06.2024	0	0	😊
27.05.2024	4	0	😊

Çizelge 24: Mecidiye Köyü Sahili ölçümleri ve analize göre değerlendirme
(<https://yuzme.saglik.gov.tr,2024>)

Analiz Tarihi	Escherichia Coli	Intestinal Enterekok	
16.09.2024	0	0	😊
02.09.2024	10	5	😊
12.08.2024	16	5	😊
05.08.2024	2	5	😊
08.07.2024	5	0	😊
02.07.2024	5	0	😊
25.06.2024	0	0	😊
11.06.2024	0	0	😊
27.05.2024	0	0	😊

Çizelge 25: Sultaniçe Sahili ölçümleri ve analize göre değerlendirme
(<https://yuzme.saglik.gov.tr,2024>)

Analiz Tarihi	Escherichia Coli	Intestinal Enterekok	
18.09.2024	2	6	😊
04.09.2024	4	0	😊
20.08.2024	15	4	😊
05.08.2024	11	2	😊
22.07.2024	26	15	😊
08.07.2024	2	3	😊
25.06.2024	8	6	😊
10.06.2024	0	0	😊
27.05.2024	0	0	😊

Çizelge 26: Erikli Sahili ölçümleri ve analize göre değerlendirme
(<https://yuzme.saglik.gov.tr>,2024)

Analiz Tarihi	Escherichia Coli	Intestinal Enterekok	
16.09.2024	0	2	😊
02.09.2024	8	19	😊
20.08.2024	19	2	😊
05.08.2024	9	6	😊
22.07.2024	4	0	😊
09.07.2024	4	0	😊
25.06.2024	0	0	😊
11.06.2024	0	0	😊
27.05.2024	0	0	😊

Çizelge 27: Kırkpınar Altinkum Sahili ölçümlerine ve analize göre değerlendirme
(<https://yuzme.saglik.gov.tr>,2024)

Analiz Tarihi	Escherichia Coli	Intestinal Enterekok	
18.09.2024	3	4	😊
04.09.2024	9	0	😊
20.08.2024	9	7	😊
05.08.2024	120	15	😞
22.07.2024	38	11	😊
08.07.2024	5	0	😊
25.06.2024	46	2	😊
10.06.2024	5	0	😊
27.05.2024	8	11	😊

Çizelge 28: Pırlanta Sahili-Enez ölçümleri ve analize göre değerlendirme
(<https://yuzme.saglik.gov.tr>,2024)

Analiz Tarihi	Escherichia Coli	Intestinal Enterekok	
05.08.2024	3	5	😊
22.07.2024	45	20	😊
08.07.2024	3	0	😊
25.06.2024	5	11	😊
10.06.2024	0	0	😊

Çizelge 29: Yayla Sahili ölçümleri ve analize göre değerlendirme
(<https://yuzme.saglik.gov.tr>,2024)

Analiz Tarihi	Escherichia Coli	Intestinal Enterekok	
16.09.2024	0	0	😊
02.09.2024	18	32	😊
20.08.2024	10	10	😊
05.08.2024	10	3	😊
22.07.2024	3	0	😊
09.07.2024	4	2	😊
25.06.2024	0	0	😊
11.06.2024	0	0	😊
27.05.2024	0	0	😊

Çizelge 30: Gökçetepe Sahili ölçümleri ve analize göre değerlendirme
(<https://yuzme.saglik.gov.tr>,2024)

Analiz Tarihi	Escherichia Coli	Intestinal Enterekok	
17.09.2024	0	0	😊
02.09.2024	4	27	😊
19.08.2024	0	0	😊
06.08.2024	4	5	😊
23.07.2024	4	0	😊
08.07.2024	1	0	😊
25.06.2024	1	0	😊
11.06.2024	0	0	😊
27.05.2024	0	0	😊

Çizelge 31: Sazlıdere Sahili ölçümleri ve analize göre değerlendirme
(<https://yuzme.saglik.gov.tr>,2024)

Analiz Tarihi	Escherichia Coli	Intestinal Enterekok	
17.09.2024	0	0	😊
02.09.2024	26	34	😊
19.08.2024	0	0	😊
06.08.2024	4	7	😊
23.07.2024	0	6	😊
08.07.2024	3	2	😊
25.06.2024	0	0	😊
11.06.2024	0	0	😊
27.05.2024	0	0	😊

Çizelge 32: Vakıf Sahili ölçümleri ve analize göre değerlendirme
(<https://yuzme.saglik.gov.tr>,2024)

Analiz Tarihi	Escherichia Coli	Intestinal Enterekok	
18.09.2024	0	4	😊
04.09.2024	2	5	😊
20.08.2024	7	2	😊
06.08.2024	2	0	😊
22.07.2024	20	13	😊
08.07.2024	0	0	😊
25.06.2024	0	0	😊
10.06.2024	0	0	😊
27.05.2024	0	0	😊

Çizelge 33: Pırlanta Plajı ölçümleri ve analize göre değerlendirme
(<https://yuzme.saglik.gov.tr>,2024)

Analiz Tarihi	Escherichia Coli	Intestinal Enterekok	
18.09.2024	9	3	😊
04.09.2024	0	0	😊
20.08.2024	18	10	😊

Grafik 20: Yıllar itibariyle plajların durumu
(<https://yuzme.saglik.gov.tr>, 2024)

B.4.3. Acil Müdahale Planları

İlimizde acil müdahale planı hazırlaması gereken kıyı tesisi bulunmamaktadır.

B.4.4. Atık Kabul Tesisleri ve Atık Alma Gemileri

İlimizde acil müdahale planı hazırlaması gereken kıyı tesisi bulunmamaktadır.

B.4.5. Denizdeki Balık Çiftlikleri

İlimizin denizlerinde balık çiftliği bulunmamaktadır.

B.4.6. Deniz Çöpleri

B.4.6.1. Deniz çöplerinin insan sağlığı ve çevre üzerindeki zararlı etkileri

Denize veya kıyıya atılmış, bırakılmış ya da çeşitli yollarla denize ulaşarak kalıcılık teşkil eden insanlar tarafından üretilmiş maddeler, deniz çöpleri olarak tanımlanmaktadır. Denize karışan çöpleri zamanla çözünerek daha küçük boyutlara gelmesi ve denizde yaşayan canlıların bünyesinde birikmesi nedeniyle deniz çöpleri, deniz çevresine ve deniz ekosistemine ciddi zararlar vermekte, denizlerdeki canlı yaşamını tehdit etmekte, söz konusu kirliliğin giderilmesi için yapılan harcamalarla ekonomide kayıplara neden olmaktadır.

B.4.6.2. Deniz Çöpleri Açısından Mevcut Durum Tespiti, Kirleticiler Ve Alacakları Tedbirler

Deniz çöplerine acil tedbirler alınması gerekmekte, bu kapsamda atıkların oluşumundan bertarafına kadar olan süreçte, atıkların, çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yönetiminin sağlanması, atık oluşumunun azaltılması, atıkların yeniden kullanımı, geri kazanımı, geri dönüşümü ile doğal kaynakların kullanımının azaltılması yoluyla etkin atık yönetiminin sağlanması gerekmektedir.

B.4.6.2.1. Deniz Çöpleri Açısından Mevcut Durum Tespiti ve Riskli Alanların Belirlenmesi:

B.4.6.2.1.1. Mevcut Durum Tespiti

a) Mevcut Çalışmaların Toplanması

Edirne ilinde, Keşan ve Enez ilçelerine sınırı bulunan sahil kesimlerinin vatandaşların özellikle yaz döneminde (Mayıs — Eylül) yoğun olarak kullanması, bu bölgelerde bulunan yazlık tatil sitelerinde kalan vatandaşların dışında plajların günübirlik tatilcilerin de ilgisini çekmesiyle ile bölgeyi son yıllarda giderek artan sayıda yerli ve yabancı turistlerin turizm amaçlı ziyaret ettiği bilinmektedir.

Enez ilçesinde; Altinkum, Vakıf, Sultaniçe, Gülçavuş, Büyükevren ve Karaincirli, Keşan ilçesinde Yayla, Erikli, Mecidiye, Danişment, Gökçetepe ve Sazlıdere tatilcilerin yoğun olarak ilgi gösterdiği tatil bölgeleri olarak öne çıkmaktadır. Bu bölgelerde yazlık tatil sitelerinde kalan turistler, günübirlik tatilciler ve belediyelerce düzenlenen festivallerden kaynaklı oluşabilecek kara kaynaklı muhtemel deniz çöplerinin önlenmesi ve azaltılması için yerel yönetimlerce çeşitli çalışmalar yapılmaktadır.

Keşan Belediyesi tarafından mücavir alanlarda gerçekleştirilen sahil temizleme çalışmaları her yıl yaz mevsimi boyunca sürdürülmektedir. Sahillerin muhtelif yerlerine vatandaşların çöplerini atabilecekleri çöp kutuları ve atık ambalaj noktaları oluşturulmuştur. Sahil kısımlarında meydana gelen kirlilik Keşan Belediyesi görevlilerince devamlı temizlenmekte, özellikle yaz aylarında bölgede iki ekip ayrı ayrı olmak üzere temizlik faaliyetlerini yürütmektedir. Ayrıca Keşan Belediyesinin diğer kurumlarla yapılan işbirliklerinde kumsal temizliği, pet şişe, cam şişe vb. atıkların toplanması faaliyetleri zaman zaman vatandaşların da dahil edildiği temizlik kampanyalarıyla sürdürülmektedir.

Deniz kirliliği anlamında herhangi bir olumsuz durum olmadığı bilinmekte olup. belediye bünyesinde bulunan sahil temizleme aracı ile sahil kesimlerinde kum temizleme çalışmaları yürütülmektedir. Bu çalışmalar her yıl düzenli olarak bir plan dahilinde sürdürülmekte olup Eylem Planı takvimine de eklenmiştir.

Enez Belediyesi tarafından sahil bölgelerinde belediye personeli vasıtasıyla çalışmalar yapılmakta, ambalaj atıkları ve evsel nitelikli atıklar alandan toplanmaktadır.

Keşan ve Enez Bölgelerinde; Enez, Sultaniçe, İbrice ve Yayla olmak üzere 4 adet balıkçı barınağı bulunmaktadır. Bu balıkçı barınaklarında bulunan balıkçı tekneleri faaliyetleri sonucunda oluşan atıkların uygun şekilde toplanması konusunda duyarlı davranmaktadır. Ancak barınakları geçici süre ile kullanan bazı misafir tekneler, amatör balıkçı tekneleri ve turistik ziyaretçiler gibi diğer kullanıcılar tarafından aynı hassasiyetin gösterilmediği durumlar yaşanabilmektedir. Bazı balıkçı barınaklarının ihtiyaç duyulan gerekli altyapı ihtiyaçlarına sahip olmamaları ve çöp toplama-bertaraf etme süreçlerinde yaşanan aksaklıklar sebebi ile ortaya kötü görüntüler çıkabilmektedir. Barınaklar

ve barınakların yer aldığı kıyılarda belediyeler veya muhtarlıklar tarafından belli periyotlarla temizleme çalışmaları yapılmaktadır. Balıkçıların deniz çöpünün toplanmasında daha fazla katkı sağlaması için teşvik edici çalışmalar yapılması ve balıkçı barınaklarında bulunan katı ve sıvı atık toplama depolarının kapasitesinin gözden geçirilerek eksikliklerin giderilmesine ihtiyaç duyulmakta, balıkçılık faaliyeti sonucunda denizde kaybolan ağlara ilişkin koordinat ve miktar bilgilerinin balıkçılar tarafından Tarım ve Orman Müdürlüğü İle Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'ne bildirilmesi gerekmektedir.

Mevcut durumda deniz dibinde bulunabilecek çöplere ilişkin yapılmış herhangi bir çalışma bulunmamakla birlikte Eylem Planı sürecinde tespit çalışmalarının yapılması planlanmaktadır..

Eylem planı kapsamındaki bölgelerde, evsel nitelikli atıksu arıtma tesisleri (AAT) halihazırda faaliyet göstermektedir. Bu tesislerden; Enez AAT Nisan ve Aralık aylarında faaliyet göstermekte olup Altınkum bölgesinde nüfusun yaz döneminde yoğun olduğu alanda yer almakta ve bu bölgeye hizmet etmektedir. Yayla ve Erikli bölgelerinde bulunan atıksu arıtma tesisleri mevcutta faaliyetlerini sürdürmekte ancak bu arıtma tesislerinde kapasite ve verimlilik artışı için revizyon ihtiyacı gerekmektedir. Bu revizyona yönelik yapılması gereken iş ve İşlemler Eylem Planına dahil edilmiştir.

Eylem Planının kapsamında olan bölgelerde oluşan katı atıklar yerel yönetimlerce toplandıktan sonra Güney Edirne Katı Atık Birliği'ne ait Katı Atık Düzenli Depolama tesisinde bertaraf edilmektedir. Bu tesise atıkların ulaştırılmasında mesafenin fazla olması nedeniyle bazı aksaklıklar yaşanmaktadır. Eylem Planında bu aksaklıkların giderilmesi için yapılacak çalışmalar yer almaktadır.

Saros Körfezine dereler vasıtasıyla deniz çöplerinin taşınmasına ilişkin tespit edilmiş herhangi bir veri bulunmamakla birlikte karışabilme olasılığı düşünülerek belirli periyotlarla bu durum için önlem alınması planlanmıştır.

Edirne İl Özel İdaresi tarafından 2019-2020 yılları için Saros Körfezinde; deniz kirliliğini önlemek ve temiz sahil projesini oluşturmak İçin çalışma yapılmış ve bu çalışmaların sürekli hale getirilmesi için Saros Körfezi katı atık yönetim planı oluşturulmuştur. Bu yönetim planına istinaden; Keşan ve Enez İlçelerine bağlı bulunan 9 tane sahil köyünde, halkın ve tatilcilerin denize girdiği plajlarda çöp toplama hizmeti gerçekleştirilmiştir. Bu nedenle plajlarda Edirne İl Özel İdaresi tarafından 60 kişi çöp toplama işinde görevlendirilmiştir. Ayrıca plajlara sallanır çöp kovaları, uyarı levhası ve büyük çöp konteynerleri yerleştirilmiştir. Sahilde görevlendirilen çöp toplayıcılar, gün içerisinde periyodik olarak çöp toplama hizmetini yerine getirmişlerdir. Toplanan çöplerin gün içerisinde düzenli depolama tesisine gönderilmesi sağlanmıştır. Ayrıca; sahilde etrafı kirleten kişiler görevli personel tarafından uyarılmaktadır. Tüm yapılan bu işlemlerle vatandaşların temiz sahillerde denize girmesi sağlanmıştır. Bu çalışmalar 2022 ve sonraki yıllarda da devam edecektir.

Trakya Kalkınma Ajansı hibe destekli projesi kapsamında Büyükevren Köyü Muhtarlığı üzerinden toplam 5 köy için alınan kumsal temizleme aracı ile 5 sahilin kumsalı Köylere Hizmet Götürme Birliği tarafından temizlenmektedir.

Çizelge 34: Deniz Çöplerinin Kaynağında Azaltımı Hakkında Çalışmalar
(EÇŞİM- 2024)

NO	İLÇE/ MEVKİİ	YILI VE SÜRESİ	ÇALIŞMANIN ANLATILMASI	SORUMLULAR
1	Enez ve Keşan	2019'da başladı ve ilerleyen yıllarda devam edecek	Mayıs-EkİM ayları arasında halk plajlarına atık konteyner temin edilmesi ve plajların işçiler vasıtasıyla temizlenmesi	Edirne İl Özel İdaresi, KGHB
2	Keşan	2020-2024	Yaz dönemi boyunca plajlarda kum temizleme çalışması yapmak.	Keşan Belediye Başkanlığı
3	Keşan ve Enez	2020-2024	Yaz döneminde gerçekleştirilen festivaller öncesinde ilave önlemler almak.	Keşan Belediye Başkanlığı, Enez Belediye Başkanlığı, Keşan Kaymakamlığı, Enez Kaymakamlığı
4	Keşan ve Enez	2020-2024	Yaz döneminde sahillerde oluşabilecek konteyner ve araç ihtiyacının karşılanması, alandan atıkların düzenli olarak alınması ve düzenli depolama tesisine götürülmesi.	Enez Belediye Başkanlığı, Keşan Belediye Başkanlığı, Edirne İl Özel İdaresi
5	Enez	2020-2024	Enez atıksu arıtma tesisinin tüm ilçeye hizmet edecek şekilde revize edilmesi	Enez Belediye Başkanlığı
6	Keşan	2020-2024	Yayla ve Erikli atıksu arıtma tesislerinin bölgeye hizmet edecek şekilde revize edilmesi	Keşan Belediye Başkanlığı
7	Keşan ve Enez	2020-2024	Sahil bölgelerine yakın yerlerde bulunan vahşi depolama alanlarının rehabilitasyonu işlemlerinin tamamlanması	Keşan Belediye Başkanlığı, Enez Belediye Başkanlığı, Edirne İl Özel İdaresi
8	Keşan ve Enez	2020-2024	Sahillerde bulunan ve turizm amaçlı olarak faaliyet gösteren tüm işletmelerin, kendi işletmelerinden kaynaklanabilecek katı ve sıvı atıklarının yönetimini sağlaması, sorumluluk alanlarında herhangi bir olumsuz durumun yaşanmasının önüne geçmesi. İlgili kurumların söz konusu durumun takibini yapması.	Sahillerde bulunan tüm işletmeler. ÇŞİM, Enez Belediye Başkanlığı, Keşan Belediye Başkanlığı
9	Keşan	2020-2024	İlimizde mavi bayrak standartlarını sağlayabilecek olan işletmelerin mavi bayraklı plaj başvurusunu gerçekleştirmesi.	İlgili işletmeler
10	Keşan ve Enez	2020-2024	Eylem planı süresince ilgili kurum ve kuruluşlara Valilikçe ilave talimatlar verilmesi	Edirne Valiliği

B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

İlimiz merkez ilçesinde şebekeye verilen su, Kırklareli İlinde bulunan Kayalıköy Barajından yıllık 20,04 milyon m³ su tahsisi ile karşılanmaktadır. Buradan gelen su DSİ tarafından yapımı 2018 yılında tamamlanan içme suyu arıtma tesisinde arıtılmaktadır. İçme suyu arıtma tesisi maksimum kapasite 1250m³/saat (350lt/sn)'tir. sale Hattı Q1000mm çelik borudan teşekkül etmekte olup; su ihtiyacı 890lt/sn olarak projelendirilmiştir.

Keşan ilçe merkezi için içme suyu temini Kadıköy Barajından yılda 4628000 m³, İpsala Kumdere Su Kuyuları 1050000 m³ olarak karşılanmaktadır. Yani %69,078'i Kadıköy Barajından, %30,922'si Kumdere'deki kuyulardan elde edilmektedir. Bu suyun tamamı evsel amaçlı kullanılmaktadır. Keşan ilçesinde şebekeye bağlı organize sanayi bölgesi bulunmamaktadır.

B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Süloğlu ilçe merkezin kullanılan suyun tamamı kuyulardan sağlanmaktadır. İçme suyu arıtım tesisi bulunmamaktadır. Kuyu faal olarak çalışmaktadır.

Havsa İlçemizde 5 adet su kuyusu bulunmaktadır. 60.000 m³ yıllık su tedarik edebilme potansiyeli vardır. 2024 yılında 37.201 m³ su temini edilmiş olup içme su arıtma tesisi bulunmamaktadır.

Meriç İlçemizde 4 adet su kuyusu bulunmaktadır. Tüketilen suyun %80'i evsel, %2'si sanayi amaçlı kullanılmaktadır. İlçe nüfusu 2024 yılında 2844 tür. İçme suyu arıtma tesisi bulunmaktadır. İlçede mevcutta kullanılan kuyular M ve M kuyularıdır. M su kuyusunun koordinatları X:04 51 509 Y:45 59 588 'dir. Kuyu derinliği 164 m. Debisi 9 lt/sn. dir. M su kuyusunun koordinatları X:04 52 672 Y:45 60 305 'tir. Kuyu derinliği 132 m. Debisi 8 lt/sn. dir. Ayrıca yedek olarak Acı kuyu ve Tatlı kuyu bulunmaktadır. 140910 m³/yıl su temin edilmekte olup; 2818,2 m³/yıl miktarı sanayide kullanılmaktadır. Sanayi suyunun tamamı ilçe şebekesinden kullanılmaktadır. Arıtılmış atık sular tesis yakınındaki dereye deşarj edilmektedir.

Keşan İlçemizin içme suyu ihtiyacının bir kısmı yukarıda bahsedilen Kadıköy Barajından farklı olarak yılda 1050000 m³ miktarıyla İpsala Kumdere su kuyularından gelmektedir. Bu suyun tamamı evsel amaçlı kullanılmaktadır. Kadıköy Barajı az yağış alması sebebiyle %7 doluluk seviyesindedir. Kumdere su kuyularında debi düşüşü bulunmaktadır.

İpsala İlçesinde 4 adet su kuyusu bulunmaktadır. 2024 yılında 600.000 m³ kuyulardan su temin edilmiştir.

Yenikarpuzlu Belediye Başkanlığınca; içme ve kullanma amaçlı suyun tamamı su kuyusundan temin edilmektedir. 2024 yılında yeraltı su kaynağından 270987 m³/yıl su çekilmiştir. Beldemizde İçme Suyu Arıtma Tesisleri bulunmamaktadır.

Esetçe Beldesinde içme ve kullanma suyu 3 adet derin sondaj kuyusundan temin edilmektedir. Beldede sanayi bulunmadığından çekilen suyun tamamı evsel amaçlı kullanılmaktadır. İçme ve kullanma suyu şebekesi 2022 yılında İller Bankası A.Ş. tarafından SUKAP projesi ile yaptırılmıştır. İçme ve kullanma suyu şebekesi ile beldede ki vatandaşların tamamına (2024 yılı nüfus sayımına göre 2124) hizmet verilmektedir.

Kırcasali Beldesinde içme ve kullanma suyu kuyulardan sağlanmaktadır. 2024 yılında içme ve kullanma suyu olarak 131.413,5 m³ ve sanayide 14.601,5 m³ olmak üzere toplam 146.015 m³ su kuyulardan sağlanmıştır.

Küplü Beldesinde içme ve kullanma suyu 2 adet kuyudan sağlanmaktadır. Kuyular 2210 kişiye 40 m³/saat debi ile hizmet vermektedir.

Yenimuhacir Beldesinde içme ve kullanma suyu 9 adet kuyudan sağlanmaktadır. Yılda ortalama 159.680 m³ su temin edilmektedir. Bu suyun 88.221 m³'ü konutlarda 32.250 sanayide kullanılmaktadır.

B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

İçme suları yüzeysel kaynak olarak Kayalıköy Barajı ve Kadıköy Barajından karşılanmaktadır. Kadıköy Barajı az yağış alması sebebiyle %7 doluluk seviyesindedir.

Bunun dışında içme ve kullanma suyu kuyulardan karşılanmaktadır. Kumdere su kuyularında debi düşüşü bulunmaktadır. Bu yüzden Kumdere Mevkiinde yeni su kuyuları açma çalışmaları devam etmektedir.

B.5.2. Sulama

Edirne İlinde tarıma elverişli arazi alanı 465.439 ha, DSİ etütlerine göre ekonomik olarak sulanabilir arazi 214.705 ha, işletmeye açılan saha 87.558 ha, yatırım programında bulunan saha 41.082 ha, proje aşamasındaki saha 77.375 ha, etüt aşamasındaki saha 8.690 hektardır.

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İpsala ve çevre İllerde sulanan ürünlerinin %80'inde çeltik ekimi yapıldığı için salma sulama yöntemi ile sulandığı ve sulamaya verilen suların drene edilerek tekrar çeltik sulamasında kullanıldığı ve sulamaya katkısı olduğu anlaşılmıştır. Drenaj sularının kullanımı ile ilgili çeşitli araştırmalar yapıldığı ve olumlu sonuçların elde edildiği mevcuttur.

B.5.2.2. Damla, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

İl genelinde damlama, yağmurlama veya basınçlı sulamalar mevcuttur.

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

İlimizde bulunan sanayi kuruluşlarının kullandığı suyun kaynaklara göre dağılımı ile ilgili envanter bulunmamaktadır. Sanayi kuruluşları, DSİ 11. Bölge Müdürlüğü tarafından izinlendirilen kuyulardan, yerel idarenin tasarrufu altındaki şebekelerden ve taşıma yoluyla su ihtiyaçlarını karşılamaktadır.

İlimizde bulunan ham bitkisel yağ üretim, hazır beton ve beton malzemesi üretim, kum yıkama- eleme tesisleri, kömür lavvar tesisleri vb. tesislerde kullanılan su, devri daim yöntemiyle belirli oranlarda geri kazanılmakta olup, ilimiz sınırları içerisinde termik santral vb. büyük endüstriyel tesis olmadığı için büyük çaplı atıksu geri kazanım işlemi yapan faaliyet bulunmamaktadır.

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanım

İlimiz sınırları içerisinde hidroelektrik santral bulunmamaktadır.

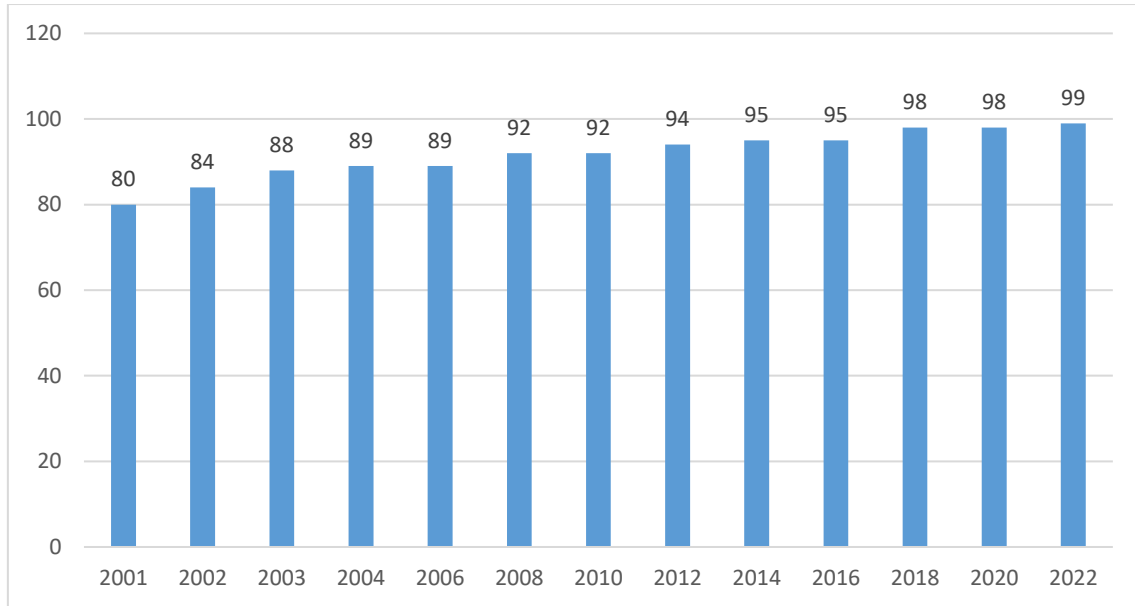
B.5.5. Rekreatiyonel Su Kullanımı

Yenikarpuzlu Beldesinde; rekreatiyonel amaçlı kullanılan su, kuyu kaynaklıdır. 2024 yılında kaynaktan çekilen 250 m³/yıl su park-bahçe sulamasında kullanılmıştır.

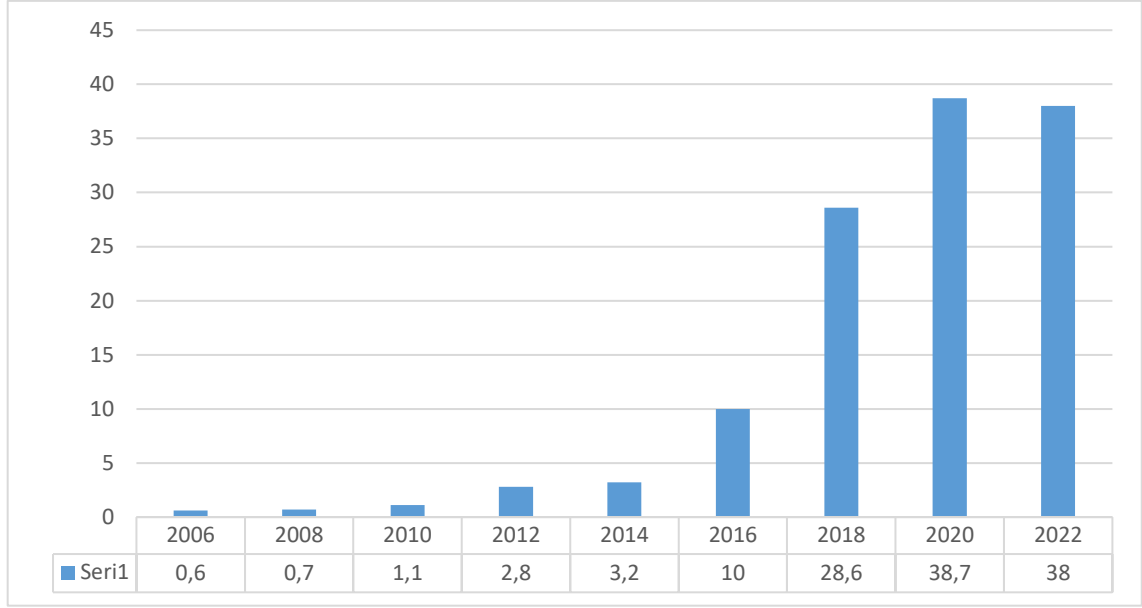
B.6. Çevresel Altyapı

B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

Kanalizasyon şebekesi olan Belediye sayısı 16 adet olup, kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı; % 99'dur. (TÜİK, 2025)

Grafik 21: Yıllar bazında kanalizasyon şebekesi tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam nüfusa oranı (TÜİK,2024)

Grafik 22: Yıllar bazında atıksu arıtma tesisi ile hizmet verilen belediye nüfusunun toplam belediye nüfusuna oranı
(TÜİK,2024)

Arıtma çamuru bertaraf edilecek ise 26.03.2010 tarihli ve 27533 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik kapsamında analizler yapılıyor. Eğer arıtma çamuru toprakta kullanılacaksa 03.08.2010 tarihli ve 27661 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Evsel Ve Kentsel Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanılmasına Dair Yönetmelik kapsamında analizler yaptırılıyor.

Çizelge 35: 2024 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu
(EÇŞİDİM, 2024)

Yerleşim Yerinin Adı		Belediye Atıksu Arıtma Tesis Olup Olmadığı?			Belediye Atıksu Arıtma Tesis Türü			Mevcut Kapasites i (m³/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m³/sn)	Deşarj Noktası	Deniz Deşarjı (var/yok)	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı (ton/yıl)
		Var	İnşa/pla n aşaması nda	Yok	Fizik sel	Biyoloj ik	İler i							
İl Merkezi	Edirne	x			x	x	x	33889	yok		Meriç Nehri	yok	198.428	
İlçeler	Enez	x			x	x	x	8117	yok		Platin deresi	yok	10.529	
	Havsa	x			x	x		1000	yok		Havsa deresi	yok	8700	
	Lalapaşa	x			x	x		300	yok		Misinli deresi	yok	6.065	
	İpsala	x			x	x		2100	yok		DSİ kanalı	yok	8594	
	Süloğlu	x			x	x		1392	yok		Süloğlu deresi	yok	6.068	
	Keşan	x			x	x	x	18096	var	650	Cevizlik deresi	yok	65.267	200
	Keşan (Yayla A.A.T)	x			x			2407	yok	50	Saroz Körfezi	var	30000 (yaz nüfusu)	
	Keşan (Erikli A.A.T)	x			x	x		3000	yok	60	Erikli Tuz Gölü	var	50000 (yaz nüfusu)	
	Uzunköprü	x			x	x	x	8475	yok		Ergene Nehri	yok	59.457	
	Meriç	x			x	x		500	yok		Kuru Dere	yok	12.548	

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 5.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Çizelge 36: 2024 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu
(EÇŞİDİM, 2024)

OSB/Serbest Bölge/Sanayi Sitesi Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı
Edirne Organize Sanayi Bölgesi	Aktif	990	Yok	Fiziksel, Kimyasal ve Biyolojik	110	Domurcalı Deresi

Çizelge 37: 2024 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı
(EÇŞİDİM, 2024)

Tesis Statüsü	Toplam Tesis Sayısı	AAT'si Olan Tesis Sayısı
Üretim Sektörü/Sanayi Tesisleri	105	70
Turizm Tesisleri veya Site Yönetimi	56	56
Diğer	17	10

B.6.3. Düzenli Depolama Tesislerinde Oluşan Sızıntı Sularının Yönetimi

Güney Edirne Katı Atık Yönetim Birliğine ait katı atık düzenli depolama tesisi, Edirne-Keşan Karayolu 4. km üzeri, 1578 no'lu parsel Koca Yarma Devlet Ormanı mevkiinde bulunmaktadır. Tesiste sızıntı sularının yeraltı su kaynaklarına karışmaması için döküm alanının altında geçirimsiz tabaka (jeomebran, jeotekstil ve kil tabakası) bulunmaktadır. Sızıntı suları HDPE borular vasıtasıyla sahadan sızıntı suyu havuzuna gelerek burada biriktirilerek ilgili mevzuat doğrultusunda bertaraf edilmektedir.

Edirne Katı Atık Yönetim Birliğine ait İlimiz, Merkez İlçe, Hıdırağa Köyü, Yukarıova Mevkii, 1445 ve 1391 parsel no'lu alanda düzenli depolama tesisi yapılmış 2016 yılında faaliyete geçmiştir. Düzenli depolama tesisine ait 1 adet sızıntı suyu arıtma tesisi bulunmaktadır.

GLC Enerji Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi tarafından işletilen; İlimiz, Süloğlu İlçesi, Geçkinli Köyü, Çamurkırı Mevkii No: 298 adresinde Tehlikesiz Atık Düzenli Depolama ve Bertaraf Tesisleri (II. Sınıf Düzenli Depolama) tesisi bulunmaktadır. Tesiste sızıntı sularının yeraltı su kaynaklarına karışmaması için döküm alanının altında geçirimsiz tabaka (jeomebran, jeotekstil ve kil tabakası) bulunmaktadır. Sızıntı suları borular vasıtasıyla sahadan sızıntı suyu havuzuna gelerek burada biriktirilmekte ve sisteme devir daim olarak tekrar verilmektedir.

B.6.4. Arıtılmış Atıksuların Yeniden Kullanılması veya Bertarafı

İlimizde 2024 yılı itibari ile yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu Çizelge 23'te yer almaktadır.

Çizelge 38: 2024 yılı itibariyle yeniden kullanılan veya bertaraf edilen arıtılmış atıksu durumu
(EÇŞİDİM, 2024)

ARITILMIŞ ATIKSULARIN YENİDEN KULLANILMASI VEYA BERTARAFI							
Alıcı Ortama Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kanalizasyona Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kentsel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Tarımsal Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Endüstriyel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Çevresel/Ekolojik Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Başka Bir Tesise Su Kaynağı (m ³ /yıl)	TOPLAM (m ³ /yıl)
24.548.258	341.640	480.000	0	1.108.705	0	0	26.478.602

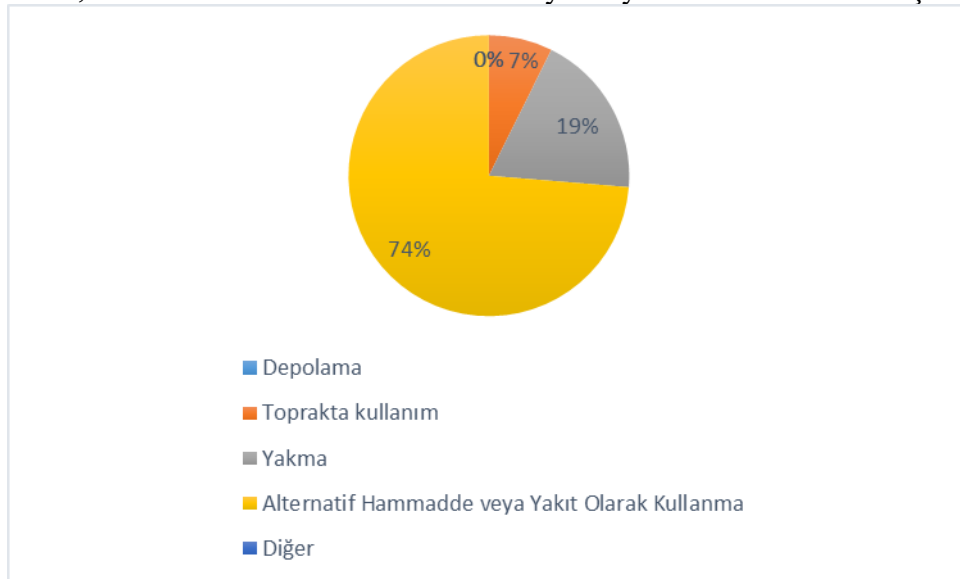
B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalar

2022 yılında 08.06.2010 tarih ve 27605 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirilenmiş Sahalara Dair Yönetmelik kapsamında Kirilenmiş Saha Değerlendirme ve İzleme Komisyonu oluşturulmuştur. 2024 yılı içerisinde tespit edilmiş kirilenmiş saha bulunmamaktadır.

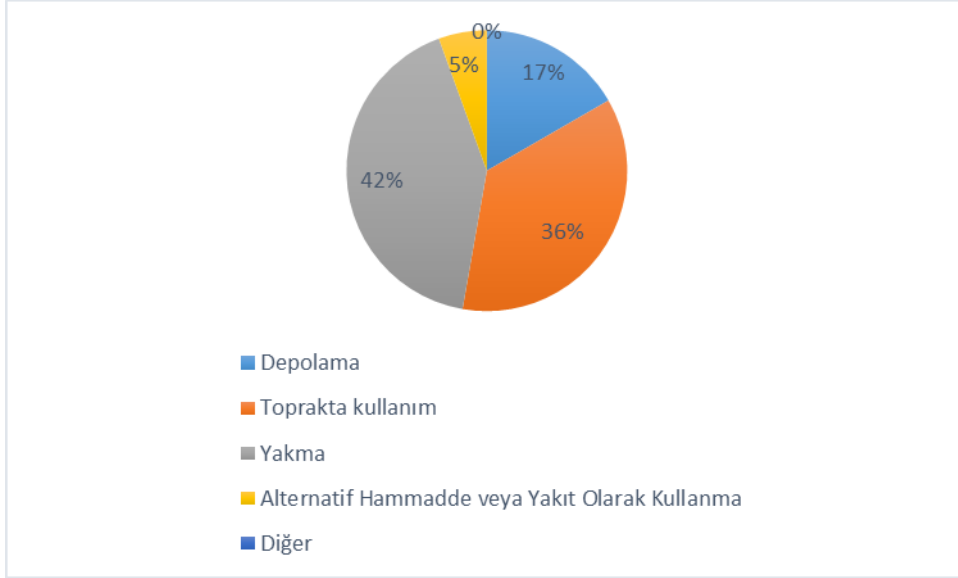
B.7.2. Arıtma Çamurlarının Yönetimi

2024 yılı itibari ile Belediyelere ait atıksu arıtma tesislerinde 42,2 ton arıtma çamuru oluşmuştur. Bu çamurun 3,1 tonu toprakta kullanılmış, 8 tonuna yakma işlemi uygulanmış ve 31,1 tonuna da alternatif hammadde veya ek yakıt olarak kullanım işlemi uygulanmıştır.

Grafik 23: 2024 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi
(Atıksu Bilgi Sistemi, 2024)

2024 yılı itibari ile Belediyelere ait atıksu arıtma tesislerinde 18 ton arıtma çamuru oluşmuştur. Bu çamurun 3 ton'u depolanmış 6,5 ton'u toprakta kullanılmış, 7,5 ton'una yakma işlemi uygulanmış ve 1 tonuna alternatif hammadde veya ek yakıt olarak kullanım işlemi uygulanmıştır.

Grafik 24: 2024 yılında sanayiden kaynaklı arıtma çamurunun yönetimi
(Atıksu Bilgi Sistemi, 2024)

B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

İlimiz geneli doğaya yeniden kazandırma ve arazi rehabilitasyonu çalışmaları arazi vasfına göre ilgili kurumlarca denetlenmektedir. Diğer yandan tarım, mera ve orman alanı olamayan alanlarda madencilik faaliyetlerinden kaynaklı doğaya yeniden kazandırma süreçlerindeki çalışmalar Müdürlüğümüzce yapılmaktadır. ÇED süreçlerinde Maden Ocakları projeleri için Madencilik Faaliyetleri İle Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği kapsamında Doğaya Yeniden Kazandırma Planları hazırlanmaktadır.

B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

2024 yılında ilimizde kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında yıllık tüketim miktarları aşağıda yer almaktadır.

Çizelge 39: 2024 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları

(Edirne İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2024)

Bitki Besin Maddesi	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	174.349,852	340.930
Fosfor	56.465,245	
Potas	3.370,272	
TOPLAM	234.185,370	

Çizelge 40: 2024 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeler (tarımsal ilaçlar vb.)

(Edirne İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2024)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Zararlı Böcekler ile Mücadele	62892,6 Kg 96858,35 Lt.	
Herbisitler	Yabancı Ot ile Mücadele	15720,92 Kg. 824601,88 Lt.	
Fungisitler	Matari Hastalıklar ile Mücadele	43775,75 Kg. 292251,80 Lt.	
Rodentisitler	Fare Zararı ile Mücadele	3463,79 Kg.	
Nematositler			
Akarisitler	Akar Zararı ile Mücadele	496,80 Kg. 8941,25 Lt.	
Kışık ve Yazlık Yağlar			
Diğer	Salyongoz Zararı Nematod Zararı Mücadele	263,64 Kg. 959,55 Lt.	
TOPLAM		<u>126613,30 Kg.</u> <u>1223611,76 Lt.</u>	<u>3.411.080 da</u>

B.8. Sonuç ve Değerlendirme

2024 yılı itibari ile Merkez ilçemizde kentsel atıksu arıtma tesisi faaliyete başlamıştır. Uzunköprü, İpsala, Lalapaşa, Süloğlu, Havsa, Meriç, Enez ve Keşan ilçelerinde atıksu arıtma tesisi bulunmaktadır. Atıksu arıtımı hizmeti alan nüfus miktarı ve oranı artmaktadır.

İlimizde sanayi kuruluşları faaliyetlerine göre münferit atıksu arıtma tesislerinden deşarj yapmaktadır. Bu atıksu arıtma tesisleri sürekli olarak İl Müdürlüğümüzce takip edilmekte ve izlenmektedir.

Kaynaklar

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
- Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- DSI
- Belediye Başkanlıkları
- Edirne Tarım ve Orman İl Müdürlüğü
- Edirne İl Özel İdare
- Atıksu Bilgi Sistemi
- <https://sim.csb.gov.tr/>
- <https://yuzme.saglik.gov.tr>
- <https://www.tuik.gov.tr>

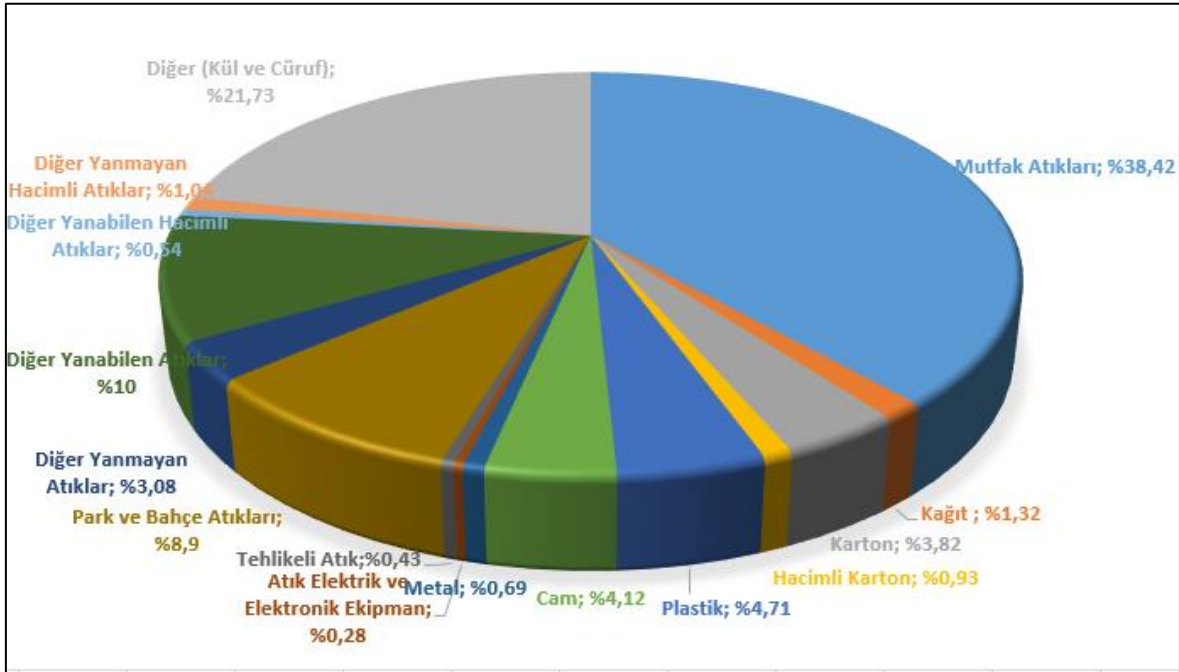
C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları

Güney Edirne Katı Atık Yönetim Birliğine ait Katı Atık düzenli depolama tesisi Edirne Keşan karayolu 4. km üzeri 1578 nolu parsel Koca Yarma Devlet Ormanı mevkiinde bulunmaktadır. Tesiste sızıntı sularının yeraltı su kaynaklarına karışmaması için döküm alanının altında geçirimsiz tabaka (jeomebran, jeotekstil ve kil tabakası) bulunmaktadır. Sızıntı suları HDPE borular vasıtasıyla sahadan sızıntı suyu havuzuna gelerek burada biriktirilmektedir.

Edirne Katı Atık Yönetim Birliğine ait İlimiz, Merkez İlçe, Hıdırağa Köyü, Yukarıova Mevkii, 1445 ve 1391 parsel no'lu alanda düzenli depolama tesisi yapılmış 2016 yılında faaliyete geçmiştir. Düzenli depolama tesisine ait 1 adet sızıntı suyu arıtma tesisi bulunmaktadır.

Tesisimiz; **2. Sınıf Düzenli Depolama (Belediye Atıkları ve Tehlikeli Atıklar), Biyobozunur Atık İşleme- Mekanik Ayırma ve Biyobozunur atık işleme- Biyometanizasyon** alanlarında faaliyet göstermektedir.2024 yılı içerisinde tesisimize günlük ortalama 228 ton atık kabul edilmiştir. Gelen atıklar öncelikle mekanik ayırma tesisinde işlenerek içeriğinde bulunan geri kazanılabilir malzemeler tespit edilip ilgili geri dönüşüm tesislerine yönlendirilmektedir. Ayıklama sonrası kalan organik içerikli atıklar ise biyometanizasyon tesisine alınarak burada işlenmekte ve süreç sonucunda elektrik enerjisi üretimi gerçekleştirilmektedir.

Grafik 25: 2024 yılı itibariyle Belediye atık karakterizasyonu
(Atlas İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti., 2024)

Çizelge 41: 2024 yılı için il/ilçe belediyelerince toplanan ve yerel yönetimlerce (büyükşehir belediyesi/belediye/birliklerce) yönetilen belediye atığı miktarı ve toplanma, taşınma ve bertaraf yöntemleri
(Belediyeler, Birlikler, 2024)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı	Büyükşehir Belediyesi / Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Birlik Üyesi Olmayan İlçe Belediyeleri	Nüfus* (*)		Toplanan Atık Miktarı (ton/gün)		Sıfır atık yönetim sistemi çerçevesinde kaynağında ayrı toplanan Atık Miktarı (ton/gün)	Tesis İşletmecisi (*) (Belediye (B), Özel Sektör (OS), Belediye Şirketi (BŞ))*	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi Türü				
			Yaz	Kış	Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Düzenli Depolama Öncesi Yapılan Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Biyometanizasyon, ATY vb.)	Atık Yakma	Depo Gazından Enerji Üretimi	Diğer
3212	Edirne Belediyesi		198428		209,5			B	Var	Var		Var	
	Havsa Belediyesi		8700		11			B	Var	Var		Var	
	Süloğlu Belediyesi		6068	5,8	5,5			OS	Var	Var		Var	
	Lalapaşa Belediyesi		1627	3	3			OS	Var	Var		Var	
	İl Özel İdaresi		24692		23			OS	Var	Var		Var	
	Uzunköprü Belediyesi		39040	55	70	10		OS	Var	-			
	Meriç Belediyesi		2844		5,51			OS	-	-		-	
Güney Edirne Katı Atık Yönetim Birliği	Keşan Belediyesi		65839	65,8	68,42	3,98		OS	Var	Var		Var	
	İpsala Belediyesi		8546					OS	Var	Var		Var	
	Enez Belediyesi		4352					OS	Var	Var		Var	
İl Geneli													

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

“Hafriyat Toprağı İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında yapılan çalışmalara değinilmelidir. Eğer mevcut ise, oluşan hafriyat toprağı, inşaat, ve yıkıntı atığı miktarları, döküm sahalarının yeri, inşaat yıkıntı atıklarının depolandığı III. Sınıf düzenli depolama tesisi yeri, kapasiteleri ile inşaat ve yıkıntı atıklarının geri kazanıldığı tesisler var ise yeri ve kapasite bilgileri vb bilgilere de yer verilmelidir.

Çizelge 42: 2024 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi
(Belediyeler, 2024)

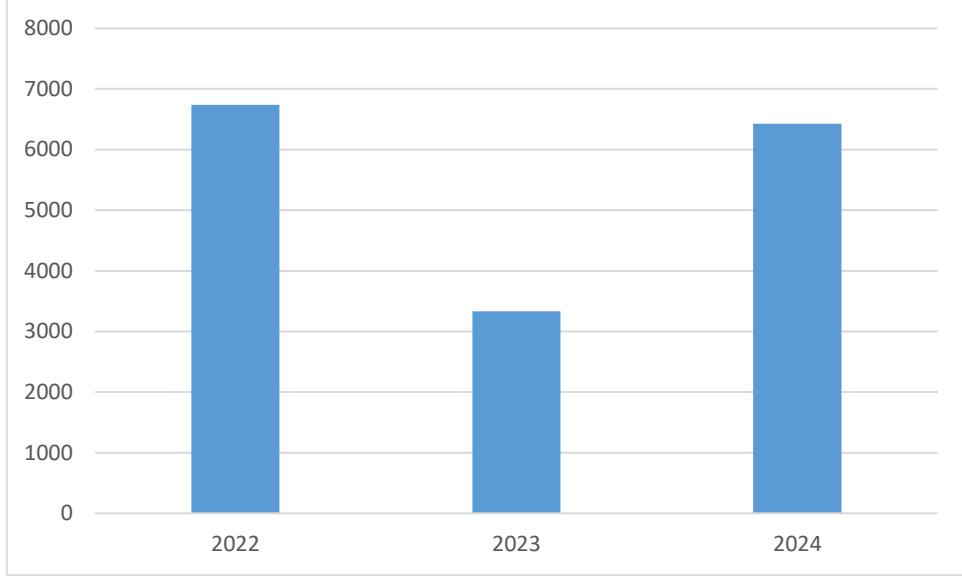
Belediye Adı	Üretilen İnşaat /Yıkıntı Atığı Miktarı (m ³ /yıl)	Ortaya Çıkan Hafriyat Toprağı Miktarı (m ³ /yıl)	İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Yönetimi				Hafriyat Toprağı Yönetimi	
			Geri Kazanım Tesisi Adı	Geri Kazanım Tesisi Adresi	Düzenli Depolama Tesisi Adı	Düzenli Depolama Tesisi Adresi	Döküm Sahası Adı	Döküm Sahası Adresi
Edirne Belediyesi	687395						Yenişmaret Mahallesi Geçici Bertaraf Sahası	Yenişmaret Mahallesi, Kemerler Mevkii 3593 Ada, 3,4,5,6,45,46,47,48 Parsel
Keşan Belediyesi	41.455						Keşan Belediyesi Hafriyat Döküm Sahası	Aşağı Zaferiye Mah. 328 Ada 1 Parsel
Uzunköprü Belediyesi							Uzunköprü belediyesi hafriyat toprağı, inşaat/yıkıntı atıkları depolama sahası	Hasan pınar yolu üzeri 3. Km
Süloğlu Belediyesi							Süloğlu Belediyesi döküm sahası	Cumhuriyet Mah.
Havsa Belediyesi	25.000	35.000	Yok		Yok			
İl Geneli (Toplam)								

C.3. Sıfır Atık Yönetimi

C.3.1. Eğitimler

2024 yılında Sıfır Atık kapsamında 6991 öğrenciye ilimizde bulunan Trafik Eğitim Parkında eğitim verilmiştir.

Kurumlar ziyaret edilerek Sıfır Atık kapsamında yapılan çalışmalar takip edilmiştir. İşletmelerde Sıfır Atık kapsamında 6428 kişi eğitim almıştır.

Grafik 26: Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı (Sıfır atık sistemi, 2024)

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

Edirne Belediyesi sınırları içerisinde Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında atıkların kaynağından ayrı ayrıştırılması, yeniden kullanım, geri dönüşüm ve bertaraflarının sağlanması amacıyla kent merkezinde 1 adet 1. Sınıf Atık Getirme Merkezi ve 10 farklı noktaya Mobil Atık Getirme Merkezi kurulmuştur. Bu noktalar;

A- 1. Sınıf Atık Getirme Merkezi:

1-Babademirtaş Mahallesi, Tekkekapı Caddesi, No:1 Merkez/EDİRNE

B- Mobil Atık Getirme Merkezleri:

- 1- Fatih Mahallesi, Muammer Aksoy Caddesi, Mega Park yanı
- 2- Fatih Mahallesi, Ümran Akan Caddesi, Esentepe yeşil alan yanı
- 3- Şükrüpaşa Mahallesi, Abdi İpekçi Caddesi, Özgür Çocuklar Parkı yanı
- 4- Şükrüpaşa Mahallesi, İlhami Ertem Caddesi, 15 Temmuz Parkı yanı
- 5- Barutluk Mahallesi, Ahmet Taşçı Caddesi, Eski Toki
- 6- Barutluk Mahallesi, Kıyık Caddesi, Özgecan Kadın Lokali yanı,
- 7- Yıldırım Hacı Sarraf Mahallesi, Kızıl Mescit Caddesi, Ziraat Bankası ATM yanı,
- 8- Abdurrahman Mahallesi, Şehit İstiklal Vardar Caddesi, Tuğra Market karşısı, Yeşil alan
- 9- 1. Murat Mahallesi, Bülent Alamut Caddesi, Margi Taksi Durağı yanı, Yeşil alan
- 10- Şükrüpaşa Mahallesi, Abdi İpekçi Caddesi, Kırkpınar Ağa Seyfettin Selim Kreşi yanı

Çizelge 43: - 2024 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri/Mobil Atık Getirme Merkezleri
(Belediyeler, 2024)

Atık Getirme Merkezi (AGM) /Mobil AGM	Belediye/AVM	Atık Getirme Merkezi Sayısı	AGM Alan Bilgisi(m ²)	Toplanan Atık Grupları
Atık Getirme Merkezi	Edirne Belediyesi	1 (1. Sınıf)	1000	13
Atık Getirme Merkezi	İpsala Belediyesi	1	1000	13
Mobil Atık Getirme Merkezi	Edirne Belediyesi	10	20	7
Mobil Atık Getirme Merkezi	Süloğlu Belediyesi	1	-	3
Mobil Atık Getirme Merkezi	İpsala Belediyesi	3	20	7

Ayrıca mobil atık getirme merkezleri bulunmayan veya yetersiz kalan cadde ve sokalar için ise Edirne Belediyesi Sıfır Atık Yönetim Planı çerçevesinde aşağıda çizelgede belirtilen geri dönüşüme ait atıklar için haftalık toplama sistemi oluşturulmuştur.

Çizelge 44: Edirne Belediyesi haftalık toplama sistemi
(Edirne Belediyesi,2024)

MAHALLELER	MAGM MEVCUT DURUMU	PAZARTESİ	SALI	ÇARŞAMBA	PERŞEMBE	CUMA	CUMARTESİ
1.MURAT MAHALLESİ	1 ADET MEVCUT	09.00-10.00 13.00-14.00			09.00-10.00 13.00-14.00		
ABDURRAHMAN MAHALLESİ	1 ADET MEVCUT		09.00-10.00 13.00-14.00			09.00-10.00 13.00-14.00	
ATATÜRK MAHALLESİ			09.00-10.00 13.00-14.00			09.00-10.00 13.00-14.00	
BABADEMİR TAŞ MAHALLESİ	1 ADET MEVCUT		08.00-09.00 16.00-17.00			08.00-09.00 16.00-17.00	
BARUTLUK MAHALLESİ	2 ADET MEVCUT			10.00-11.00 14.00-15.00			10.00-11.00 14.00-15.00
ÇAVUŞBEY MAHALLESİ			08.00-09.00 16.00-17.00			08.00-09.00 16.00-17.00	
CUMHURİYET MAHALLESİ		08.00-09.00 16.00-17.00			08.00-09.00 16.00-17.00		
DİLAVERBEY MAHALLESİ			08.00-09.00 16.00-17.00			08.00-09.00 16.00-17.00	
FATİH MAHALLESİ	2 ADET MEVCUT		10.00-11.00 14.00-15.00			10.00-11.00 14.00-15.00	
İSTASYON MAHALLESİ				11.00-12.00 13.00-14.00			11.00-12.00 13.00-14.00
KARAAGAC MAHALLESİ				08.00-09.00 17.00-18.00			08.00-09.00 17.00-18.00
KOCA SİNAN MAHALLESİ		08.00-09.00 16.00-17.00			08.00-09.00 16.00-17.00		
KURTULUŞ MAHALLESİ		08.00-09.00 16.00-17.00			08.00-09.00 16.00-17.00		
MEDRESE ALİ BEY MAHALLESİ				09.00-10.00 15.00-16.00			09.00-10.00 15.00-16.00
MENZİLAHİR MAHALLESİ				11.00-12.00 16.00-17.00			11.00-12.00 16.00-17.00
MEYDAN MAHALLESİ				09.00-10.00 15.00-16.00			09.00-10.00 15.00-16.00
MİTHAT PAŞA MAHALLESİ			08.00-09.00 16.00-17.00			08.00-09.00 16.00-17.00	
NİŞANCIPASA MAHALLESİ				11.00-12.00 16.00-17.00			11.00-12.00 16.00-17.00
SABUNİ MAHALLESİ		10.00-11.00 14.00-15.00				10.00-11.00 14.00-15.00	
SARICAPAŞA MAHALLESİ				09.00-10.00 15.00-16.00			09.00-10.00 15.00-16.00
ŞÜKRÜPAŞA MAHALLESİ	3 ADET MEVCUT	11.00-12.00 15.00-16.00				11.00-12.00 15.00-16.00	
TALATPAŞA MAHALLESİ			08.00-09.00 16.00-17.00			08.00-09.00 16.00-17.00	
UMURBEY MAHALLESİ				11.00-12.00 16.00-17.00			11.00-12.00 16.00-17.00
YANCIKÇI ŞAHİN MAHALLESİ		10.00-11.00 14.00-15.00				10.00-11.00 14.00-15.00	
YENİMARET MAHALLESİ			11.00-12.00 15.00-16.00			11.00-12.00 15.00-16.00	
YILDIRIM BEYAZIT MAHALLESİ			11.00-12.00 15.00-16.00			11.00-12.00 15.00-16.00	
YILDIRIM HACI SARRAF MAHALLESİ	1 ADET MEVCUT		11.00-12.00 15.00-16.00			11.00-12.00 15.00-16.00	
YÜZÜNCÜ YIL MAHALLESİ	1	11.00-12.00 15.00-16.00			11.00-12.00 15.00-16.00		

C.3.3. Temel seviye Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı

Çizelge 45: 2024 yılı itibariyle temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina/yerleşkelerin sayısı

(Sıfır atık sistemi,2024)

Kurum Türü	Sıfır Atık Belgesi Alan Bina/Yerleşke Sayısı
300 Ve Üzeri Konuta Sahip Siteler	0
Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisleri	89
Alışveriş Merkezi	4
Belediye	10
ÇED Yönetmeliği Ek-1 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisleri	9
ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisleri	66
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü	3
Diğer	0
Eğitim Kurumu ve Yurtlar	242
Havalimanı	0
İl Özel İdaresi	1
İş merkezi ve Ticari Plaza	1
Kafeterya ve Restoranlar	2
Kamu Kurum ve Kuruluşu	183
Kargo şirketleri	11
Konaklama İşletmeleri	85
Laboratuvarlar, hukuk büroları, dernek, kooperatif, çevre danışmanlık firmaları ve meslek kuruluşları, tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar	1
Liman	1
Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamında ambalajlı ürün satışı yapan yerler	2
Organize Sanayi Bölgesi	1
Sağlık Kuruluşu	14
Serbest Bölge, Sanayi Siteleri	0
Tren ve Otobüs Terminali	0
Zincir Marketler	254
Toplam Sayı	979

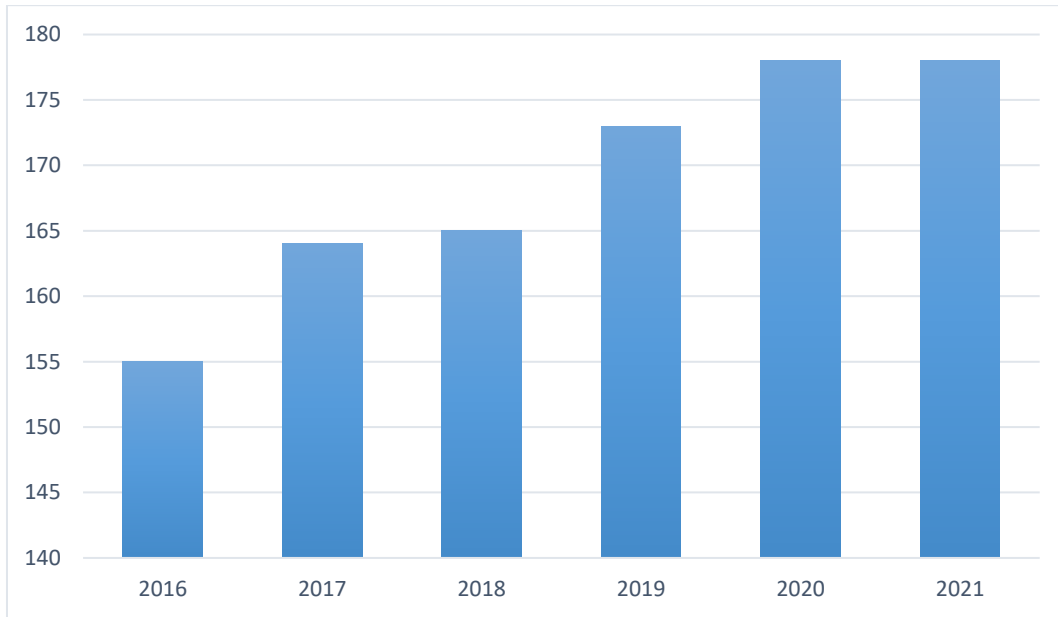
C.4. Ambalaj Atıkları

Çizelge 46: 2022 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları
(Atık Beyan Sistemi/ Atık Yönetim Uygulaması*, 2024)

Ambalaj Cinsi	Beyan Edilen Ambalaj Atığı Miktarı
Plastik	645 ton
Metal	525 ton
Kompozit	894 ton
Kağıt Karton	668 ton
Cam	0,9 ton
Ahşap	21 ton
Karışık	-
Toplam	2.753,9 ton

Çizelge 47 Kayıtlı ekonomik işletme sayısı
(EÇŞİDİM-2024)

Piyasaya Süren İşletme Sayısı	170
Ambalaj Üreticisi Sayısı	2
Tedarikçi Sayısı	6

Grafik 27: Yıl bazında kayıtlı ekonomik işletme sayısı
(EÇŞİDİM-2024)

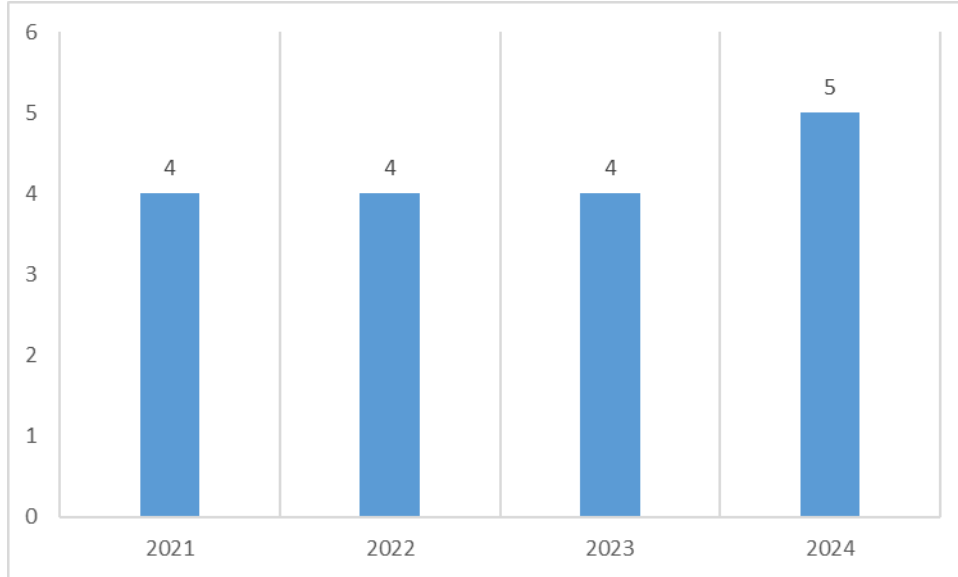
Çizelge 48: 2024 yılında kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı
(e-İzin uygulaması, 2024)

Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisleri (TAT) Sayısı Toplam	1. Tip TAT Sayısı	2. Tip TAT Sayısı	3. Tip TAT Sayısı
2	1	0	1

Çizelge 49: 2024 yılında ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(e-İzin uygulaması, 2024)

Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisleri (GKT) Sayısı Toplam*	Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kağıt- Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı
5	1	2	1	1	0	0	0

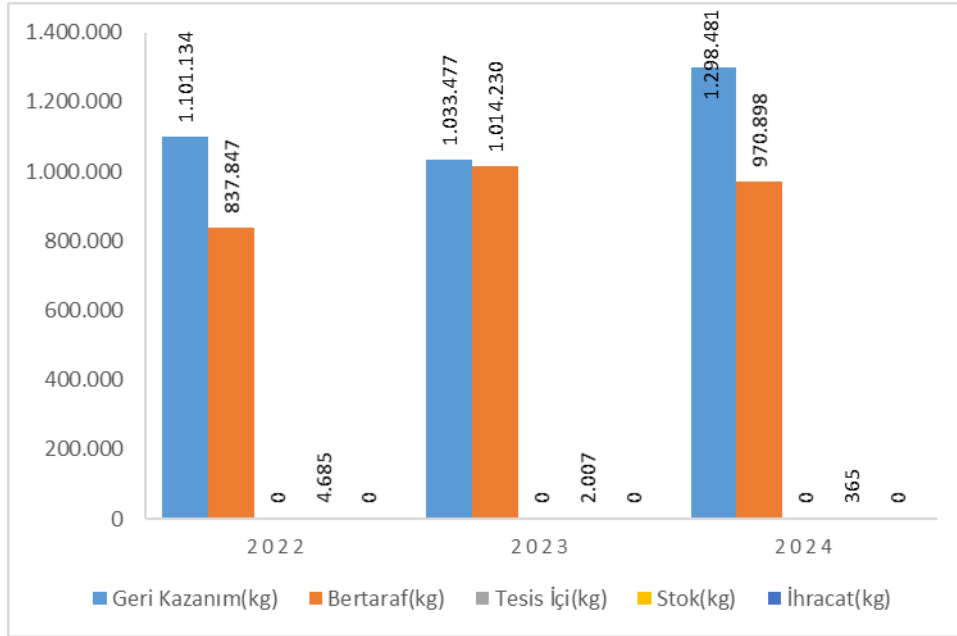
*Bir geri kazanım tesisi birden fazla ambalaj atığı işleyebileceğinden toplam Geri Kazanım Tesis Sayısı farklı olabilir.

Grafik 28: Yıl bazında bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(e-İzin uygulaması, 2024)

C.5. Tehlikeli Atıklar

İlimizde tehlikeli atık geri kazanım, tehlikeli atık düzenli depolama veya tehlikeli atık ön işlem tesisi bulunmamaktadır.

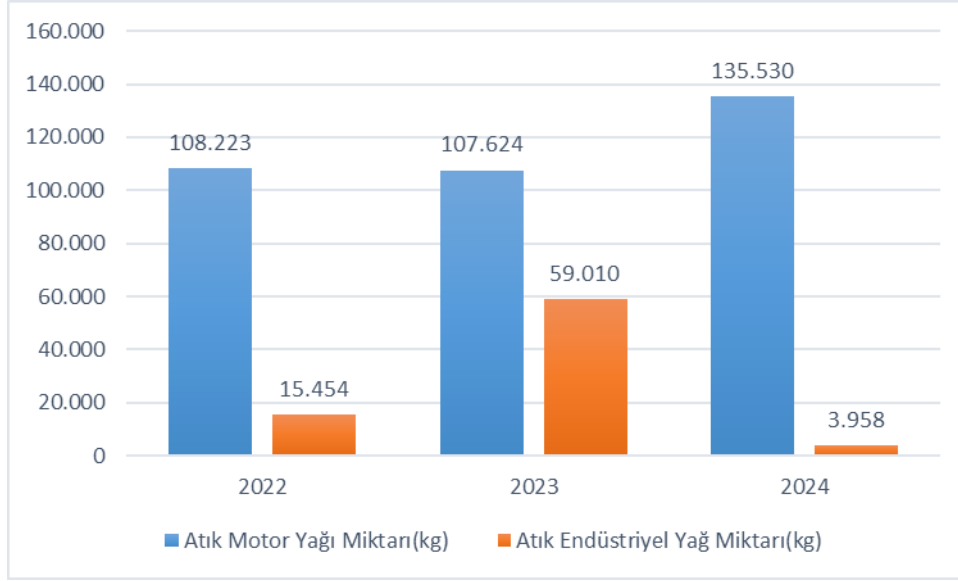

Grafik 29: 2024 yılı Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*,2024)

Çizelge 50: 2022 yılında atık işleme yöntemine göre tehlikeli atık miktarı
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*,2024)

Atık İşleme Yöntemi	Miktar (kg)
R	1.101,134
D	837.847

C.6. Atık Yağlar

Grafik 30: Yıllar itibariyle Edirne İlinde atık madeni yağ miktarları
(Atık yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi,2024)

Çizelge 51: 2024 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi,2024)

Geri kazanım ^{&} (kg)	Nihai bertaraf (kg)	İhracat (kg)	Stok (kg)
139.488	0	0	150

[&] Ek yakıt olarak kullanım dahildir.

C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

Çizelge 52: Yıllar itibariyle atık akü ve pil miktarı (kg)
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*,2024)

2020	2021	2022	2023	2024
22.874	20.238	53.859	11.658	33.608

*Atık kodları:

160601 Kurşunlu piller ve akümülatörler

160602 Nikel kadmiyum piller

160603 Cıva içeren piller

160604 Alkali piller (16 06 03 hariç)

160605 Diğer piller ve akümülatörler

160606 Piller ve akümülatörlerden ayrı toplanmış elektrolitler

200133 16 06 01, 16 06 02 veya 16 06 03'un altında geçen pil ve akümülatörler ve bu pilleri içeren sınıflandırılmamış karışık pil ve akümülatörler

200134 20 01 33 dışındaki pil ve akümülatörler

C.8. Bitkisel Atık Yağlar

02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinin ek-4 Atık Listesinde yer alan; “20 01 25 - Yenilebilir sıvı ve katı yağlar” kodu kapsamında değerlendirilen bitkisel atık yağlar ve “20 01 26* - 20 01 25 dışındaki sıvı ve katı yağlar (A)” kodu kapsamında değerlendirilen kullanılmış kızartmalık yağların atık üreticileri tarafından Atık Beyan Sistemine gerçekleştirilen beyanlardan elde edilen miktarı ifade etmektedir.

Çizelge 53: 2022 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler
(E-İzin, Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*,2024)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesis Sayısı ¹	Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg)		Lisans Alan Geri Kazanım Tesis Sayısı
	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	
1	47.551	40	0

¹ Bitkisel atık yağlar için 6.6.2015 tarihinden önce verilen Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama İzinleri dahil

² Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok hariç olarak değerlendirilmektedir.

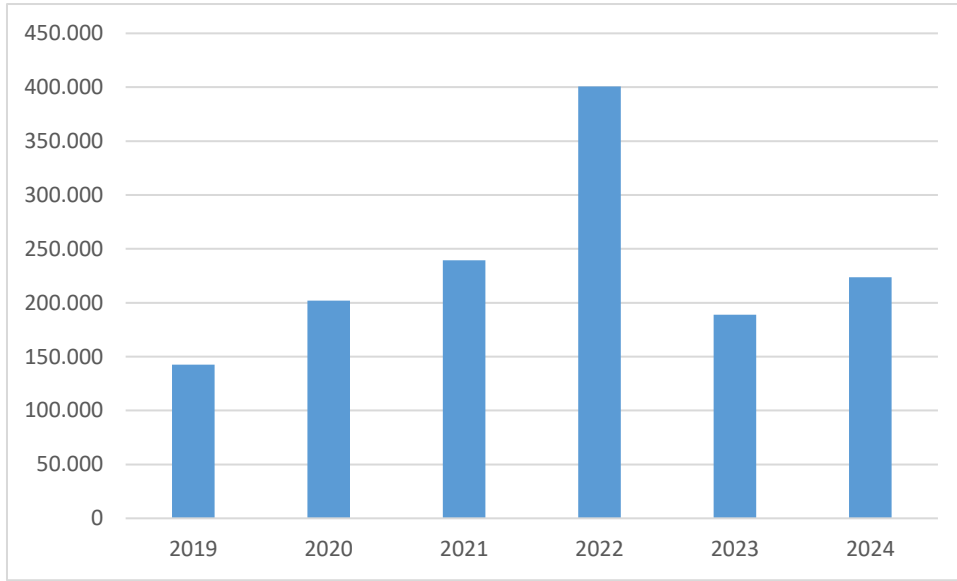
C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler

Çizelge 54: 2022 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*,2024)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)					
ÖTL Geçici Depolama Alanı Sayısı	Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesis Sayısı	Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesis Sayısı	Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
-	-	1	-	-	-

Çizelge 55: Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*,2024)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Geri Kazanım Miktarı	0	0	0	0	0	0
AYT Miktarı	32.975	2.504	30.540	27.225	21.773	23.205

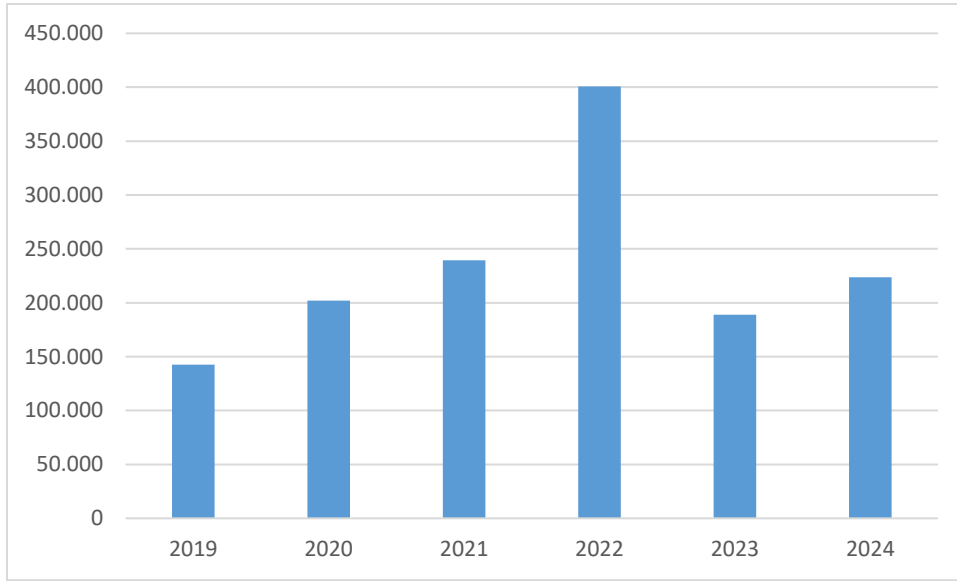
Grafik 31: Yıllar itibariyle beyan edilen ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*,2024)

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar

Ulusal strateji ve politikalarımızda göz önünde bulundurularak ülkemiz mevzuatının Avrupa Birliği mevzuatları olan 2012/19/EU,WEEE Direktifine uyumu çerçevesinde “Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimi Hakkında Yönetmelik”, 2011/65/EU,RoHS II Direktifine uyumu çerçevesinde “Elektrikli ve Elektronik Eşyalarda Bazı Zararlı Maddelerin Kullanımının Kısıtlanmasına İlişkin Yönetmelik” olmak üzere iki ayrı yönetmelik düzenlenmiştir. Bahse konu yönetmelikler 26/12/2022 tarihli ve 32055 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olup 1/2/2023 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir.

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Yönetimi Hakkında Yönetmelikte yapılan düzenleme ile;

- 1/1/2024 tarihine kadar bu yönetmeliğin Ek-1/A’ında yer alan kategorilere dahil olan (büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere), oyuncaklar, eğlence ve spor ekipmanları, tıbbi cihazlar, izleme ve kontrol aletleri ve otomatlar) elektrikli ve elektronik eşyaları
- 1/1/2024 tarihinden sonra Ek-2/A’ında yer alan kategorilerde sınıflandırılan (sıcaklık değişim ekipmanları, ekranlar, monitörler ve 100 cm²’den büyük yüzeyi olan ekrana sahip ekipmanlar, lambalar, büyük ekipmanlar (en az bir dış boyutu 50 cm’den büyük ekipmanlar), küçük ekipmanlar (50 cm’den büyük dış boyutu olmayan ekipmanlar), bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları (50 cm’den küçük dış boyutu olan ekipmanlar)) tüm elektrikli ve elektronik eşyaları, kapsar.

Grafik 32: Yıllar itibariyle beyan edilen atık elektrikli ve elektronik eşya miktarları (ton)
(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*2024)

İlimizde Atık elektrikli ve elektronik eşya işleyen tesis bulunmamaktadır.

C.11. Ömrünü Tamamlamış Araçlar

Çizelge 56 Edirne İlinde yer alan ÖTA Tesis sayısı (adet)
(e-izin, 2024)

ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı
0	0	0

C.12. Tehlikesiz Atıklar

İlimiz sınırları içerisinde geri kazanım tesisi bulunmamakta olup, 4 adet toplama ayırma tesisi mevcuttur. Birer adet 3. ve 1. tip olup, 2 adet ise tipsiz toplama ayırma tesisi olarak faaliyet göstermektedir.

Çizelge 57: 2022 yılı tehlikesiz atıkların miktarı ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri
(Atık Yönetim Uygulaması, 2024)

Atık Kodu	Atık İşleme Yöntemi Kodu	Toplam (kg)
	R	17.865.880
	D	7.413.274

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

İlimizde demir ve çelik üreticileri, cüruf ve bertaraf tesisi ve atığı bulunmamaktadır.

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlde kömürle çalışan termik santral bulunmamaktadır.

C.12.3 Atıksu Arıtma Çamurları

Belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi ve endüstriden kaynaklanan arıtma çamurlarının yönetimi ile ilgili bilgiler Bölüm B.7.2’de ayrıntılı olarak işlenmiştir.

C.13. Tıbbi Atıklar

İlimizde tıbbi atıklar Edirne Katı Atık Birliği ve Güney Edirne Katı Atık Birliğine ait tıbbi atık sterilizasyon tesislerin bertaraf edilmektedir.

Çizelge 58: 2024 yılında il sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarları

(Atlas İnşaat Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti., İpsala Belediyesi, Enez Belediyesi ve Keşan Belediyesi, 2024)

İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atık taşıma araç sayısı		Toplanan tıbbi atık miktarı kg/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
MERKEZ	X		X	3	849.912		X		X	Edirne
HAVSA	X		X		2.145		X		X	Edirne
SÜLOĞU	X		X		945		X		X	Edirne
LALAPAŞA	X		X		766		X		X	Edirne
MERİÇ	X		X		939		X		X	Edirne
UZUNKÖPRÜ	X		X		67.760		X		X	Edirne
KEŞAN	X		X		147.35		X		X	Edirne
ENEZ	X		X				X		X	Edirne
İPSALA	X		X				X		X	Edirne

Çizelge 59: Yıllara göre tıbbi atık miktarı

(Birlikler, 2024)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	687.652	708.171	725.726	600.520	896.886	909.516	884.060	1092.434	922.447

C.14. Maden Atıkları

İlimizde 2 adet maden zenginleştirme tesisi bulunmaktadır.

Çizelge 60: 2024 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı

(Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi*, 2024)

İşlenen Cevherin Adı	Toplam Tesis Sayısı	Zenginleştirme Atığı Miktarı (ton/yıl)	Kategori A Tesis Sayısı	Kategori B Tesis Sayısı
Kömür	2	193.650	0	0

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

Sade bir anlatımla İldeki atık/atık yönetimi ile ilgili genel bir değerlendirme yapılmalı ve aşağıda verilen çizelge doldurulmalıdır.

Çizelge 61: 2024 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı
(e-İzin Uygulaması, 2024)

Düzenli Depolama Tesisi Sayısı	4
Atık Yakma ve Beraber Yakma	2
Biyobozunur Atık İşleme-Mekanik Ayırma	1
Biyobozunur Atık İşleme-Biyokurutma	0
Biyobozunur Atık İşleme-Biyometanizasyon	1
Biyobozunur Atık İşleme-Kompost	1
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	7
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	0
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	0
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	0
Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Tesisleri	1
Atık Pil ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	0
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	0
Ömrünü Tamamlamış Araç Geçici Depolama Alanı Sayısı	0
Ömrünü Tamamlamış Araç İşleme Tesisi Sayısı	0
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	2
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	5
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	0
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Yeniden Kullanıma Hazırlama Tesisi	0
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Transfer Noktaları	0
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	0
Atık Yağ Rafinasyon Tesisi Sayısı	0
Atık Yağ Transfer Noktaları	0
PCB Arındırma Tesisleri	0

*Tabloda yer almayan ancak ilde bulunan atık işleme tesisleri tabloya eklenebilir.

Kaynaklar

Sıfır Atık Uygulaması
Atık Yönetim Uygulaması
İzin ve Lisans Uygulaması
Edirne İl Özel İdaresi
Güney Edirne Katı Atık Yönetim Birliği(GÜNEKAP)
Edirne Katı Atık Yönetim Birliği(EDİKAP)
Belediyeler
Milli Eğitim Bakanlığı

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla ve üst seviyeli kuruluşun işletmecisi Yönetmeliğin 13 üncü maddesi uyarınca Bakanlığımız tarafından yayımlanan Büyük Endüstriyel Kazalarda Uygulanacak Dâhili Acil Durum Planları Hakkında Tebliğde belirtilen hususları dikkate alarak bir dâhili acil durum planı hazırlamak, kuruluşa bulundurmak ve BEKRA Bildirim Sistemine yüklemekle yükümlüdür.

2024 yılında, BEKRA bildirimlerine göre kuruluş sayıları ve kategorileri aşağıda yer almaktadır.

Çizelge 62:2024 yılında BEKRA kuruluşlarının sayısı
(EÇBS, 2024)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	0
Üst Seviye	1
TOPLAM	1

Çizelge 63: 2024 yılında BEKRA denetimi yapılan kuruluş sayısı
(EÇBS, 2024)

KURULUŞ	DENETİM SAYISI
Alt Seviye	0
Üst Seviye	1
Kapsam Dışı	0
TOPLAM	1

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla ve üst seviyeli kuruluşun işletmecisi Yönetmeliğin 13 üncü maddesi uyarınca Bakanlığımız tarafından yayımlanan Büyük Endüstriyel Kazalarda Uygulanacak Dâhili Acil Durum Planları Hakkında Tebliğde belirtilen hususları dikkate alarak bir dâhili acil durum planı hazırlamak, kuruluşa bulundurmak ve BEKRA Bildirim Sistemine yüklemekle yükümlüdür.

Kaynaklar

- BEKRA Bildirim Sistemi ve E-Denetim Uygulaması

D. PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ ÇALIŞMALARI

D.1. Piyasa Gözetimi ve Denetimi (PGD)

97/9196 Sayılı Türk Ürünlerinin İhracatının Artırılmasına Yönelik Teknik Mevzuatı Hazırlayacak Kurumların Belirlenmesine İlişkin Karar ile Ticaret Bakanlığı koordinatörlüğünde yayınlanan Ulusal PGD Strateji Belgesi uyarınca, Bakanlığımızın sorumlu olduğu ürün grupları hazır beton, yapı malzemeleri ve katı yakıtlardır. Bu ürün gruplarından katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimleri 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yayımlanan ikincil mevzuat kapsamında gerçekleştirilmektedir. Yürütülen piyasa gözetimi ve denetimi çalışmalarına dair tüm veriler üçer aylık dönemlerle değerlendirilmekte ve Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda yıllık olarak yayınlanan Ulusal PGD Raporuna kaynak teşkil etmektedir.

İl Müdürlüğümüz ve yetki devri yapılan kurum/kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen katı yakıtlara ait piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetlerine ilişkin veriler aşağıdaki çizelgede verilmektedir.

Çizelge 64: 2024 yılında Katı Yakıtlara Ait Piyasa Gözetimi ve Denetimi
(EÇBŞ-Edirne Belediyesi Başkanlığı, Keşan Belediyesi Başkanlığı, 2024)

	PGD Sayısı (Adet)	PGD Miktarı (Ton)	İdari Yaptırım Miktarı (TL)
İl Müdürlüğü	1	1	0
Yetki Devri Yapılan Kurum	10	53	0

D.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Kaynaklar

- Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- Edirne Belediyesi Başkanlığı
- Keşan Belediyesi Başkanlığı

E. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

Türkiye biyolojik zenginlikler bakımından, bulunduğu coğrafyadaki hiçbir ülke ile kıyaslanamayacak düzeyde şanslı bir ülkedir. Tüm Avrupa’da 12.000 civarında bitki türü varken, Türkiye’deki bugüne kadar tespit edilen bitki taksonu sayısı 11.000’i geçmiştir. Bunların yaklaşık 3.500’ü endemiktir.

Türkiye bitki çeşitliliğinde olduğu üzere hayvan çeşitliliğinde de tüm Avrupa kıtasıyla yarışır durumdadır. Avrupa’da yaşayan 150 memeli hayvan türünün 120’si Türkiye’de bulunmaktadır. Türkiye’de bilinen yerli ve göçmen 426 kuş türü bulunurken 93 sürüngen, 18 amfibi, 276 deniz balığı ve 192 tatlı su balığı türü bulunmaktadır. Böcek türlerinin sayısı ise 60-80 bin kadar olarak tahmin edilmektedir.

Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından “Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi” ile ülke genelinde biyolojik çeşitlilik çalışmaları başlamıştır. Bu proje ile “Edirne İlinin Karasal ve İç Su Ekosistemleri Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme İşİ” kapsamında gerekli bütün arazi ve literatür çalışmaları tamamlanmış, Edirne İlinin bütün flora ve fauna zenginliği ortaya koyulmuştur.

Edirne ilinde 1678 bitki türü (damarlı bitki 1481+tohumsuz bitki 197) ve 2162 hayvan türü (omurgalı türü 342, omurgasız türü 1820) olmak üzere toplam 3840 canlı türü bulunmaktadır.

Türlerin Korunma Statüleri ve Açıklaması;

A. IUCN – The World Conservation Union (International Union for the Conservation of Nature and Natural Resources) Dünya Korunma Birliği (Doğa ve Doğal Kaynakların Korunması için Uluslararası Birlik). IUCN Red List of Threatened Species 2014.2, Ver 3.1

- EX (Extinct - Nesli Tükenmiş): Kuşkuya yer bırakmayacak delillerle soyu tükenmiş olduğu ispatlanan türler.
- EW (Extinct in The Wild - Doğal ortamında nesli tükenmiş): Vahşi yaşamda soyu tükenmiş, fakat diğer alanlarda (yetiştirme veya sergileme amaçlı) varlığını sürdüren türler.
- CR (Critically Endangered - Kritik düzeyde tehlikede): Kritik olarak soyu tehlikede olan türler.
- EN (Endangered - Tehlikede): Nesli tehlike altında olan türler.
- VU (Vulnerable – Duyarlı, Hassas, Zarar görebilir): Neslinin doğada tükenme riskinin yüksek olduğu türler.
- NT (Near Threatened - Neredeyse tehdit altında): Şu anda tehlikede olmayan fakat yakın gelecekte VU, EN veya CR kategorisine girmeye aday olan türler.
- LC (Least Concern - Düşük risk): Geniş yayılılı ve nüfusu yüksek olan türler.
- DD (Data Deficient - Yetersiz veri): Yeterli bilgi bulunmadığı için yayılılına ve/veya nüfus durumuna bakarak tükenme riskine ilişkin bir değerlendirme yapmanın mümkün olmadığı türler.
- NE (Not Evaluated -Değerlendirilmemiş): Şimdiye kadar yukarıdaki kriterlere uygunluğu değerlendirilmemiş türler.

- END (Endemik): Bölgeye has türler.

B. BERN (Bern Sözleşmesi)

- Ek I — Kesin olarak koruma altına alınan flora türleri
- Ek II — Kesin olarak koruma altına alınan fauna türleri
- Ek III — Korunan fauna türleri.
- Ek IV — Yasaklanan av metod ve araçlarıyla diğer yasak işletme şekilleri

C. CITES - The Convention on International Trade In Endangered Species of Wild Fauna and Flora) “ Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme

- EK-1 Nesilleri tükenme tehdidi ile karşı karşıya bulunan ve bu nedenle örneklerinin ticaretinin sıkı mevzuata tabi tutulması ve bu ticarete sadece istisnai durumlarda izin verilmesi zorunlu olan türleri içerir.
- EK-2 Nesilleri mutlak olarak tükenme tehdidiyle karşı karşıya olmamakla birlikte, nesillerinin devamıyla bağdaşmayan kullanımları önlemek amacıyla ticaretleri belirli esaslara bağlanan türleri içerir.
- EK-3 Herhangi bir taraf ülkenin kendi yetki alanı içinde düzenlenmeye tabi tuttuğu ve aşırı kullanımını önlemek veya kısıtlamak amacıyla ticaretinin denetime alınmasında diğer taraflar ile iş birliğine ihtiyaç duyduğunu belirttiği bütün türleri kapsar.

E.1. Flora

Tespit edilen 1481 damarlı bitki taksonundan 23 tür endemiktir, bu endemik bitkilerden birisi de Edirne'nin adıyla anılan *Bellevia edirnensis*'dir. Edirne ticareti yapılan ve ekonomik öneme sahip bitki türleri açısından da zengindir. Edirne'de ekonomik değeri olan bitkilerden 39 tür CITES eklerinde yer alıp ticareti kontrol altındadır.

IUCN koruma kategorilerine göre Edirne'de tespit edilen bitki türlerinden; 8 tür dünyada soyu tükenme tehlikesi had safhada olan (CR) kategorisinde, 17'si soyu tükenme tehlikesi çok büyük (EN), 47 tür soyu tükenme tehlikesi büyük olan (VU), 3 tür ise yakın gelecekte soyu tükenme tehlikesi altında olan türler (NT) kategorisindedir.

Edirne Sümbülü - *Bellevia edirnensis*
(Endemik CR)

Garip Lale - *Fritillaria sribnyi* (EN)

Sultan Papatyası-*Tripleurospermum baytopianum*
(Endemik - EN)

Şhit Karanfili – *Dianthus ingoldbyi*
(Endemik - CR)

Boğaz keteni - *Linum tauricum* subsp. *tauricum*
(Endemik - CR)

Melez yemlik - *Geropogon hybridus*
(Endemik)

Rumeli Çançıçeği - *Campanula rumeliana* subsp. *rumeliana* (CR)

Alman Papatyası - *Matricaria chamomilla*

Tarana Çiğdemi - *Colchicum turcicum*

Boğaz Kardeleni - *Galanthus plicatus* subsp. *byzantinus* (Endemik - VU)

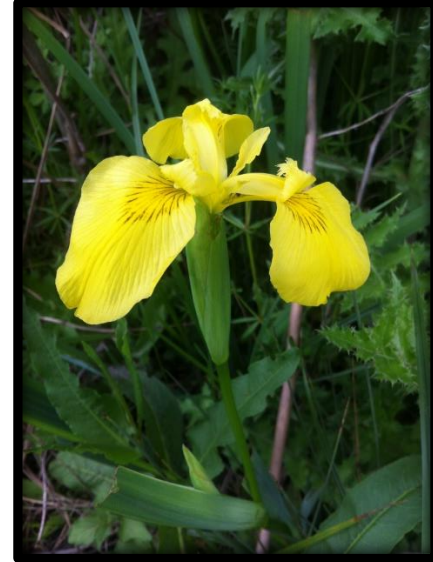
İkiz Çiğdem - *Crocus biflorus* subsp. *biflorus*

Sarı Çiğdem - *Crocus chrysanthus*

Su Eğreltisi - *Salvinia natans* (BERN-I - VU)

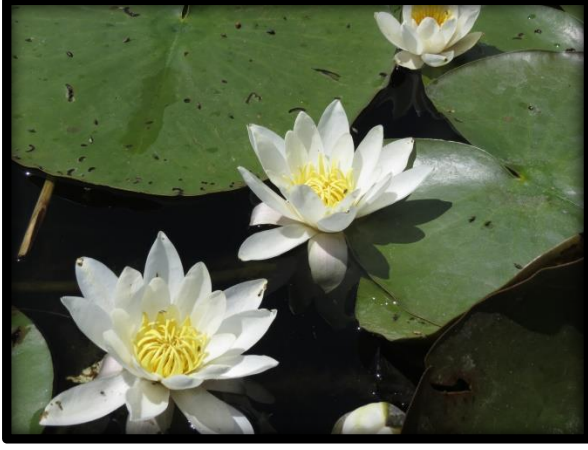
Batak süseni - *Iris pseudacorus*

Kum Boğadiken - *Eryngium maritimum*

Kum Zambağı - *Pancratium maritimum*

Nilüfer - *Nymphaea alba*

Küçük Nilüfer - *Nymphoides peltata* (VU)

Şekil 1: Edirne İli Flora Türleri

VEJETASYON

Türkiye Trakya'sının batısında yer alan ve karasal iklimin hakim olduğu Edirne baskın olarak Akdeniz ve Avrupa-Sibirya Floristik bölgelerinin etkisi altındadır. Ülkemizde görülen bir diğer flora bölgesi İran-Turan elemanları da yine Edirne florasında görülebilir. Edirne, kuzeyinde Yıldız Dağları'nın batı etekleri, orta kısmında Ergene Havzası ve Alt Meriç Havzası ve güney kısmında ise Kuru Dağları ve Saroz Körfezi yer almaktadır. Bu coğrafik yapıya bağlı olarak da Edirne'nin flora ve vejetasyonu değişmektedir: Kuzeyde kuru ormanlar, orta kısım antropojen step (insan eliyle stepleştirilmiş), güney kısmında ise kuru orman, maki ve kıyı bitkileri sahaları yer almaktadır (Dönmez, 1968).

Edirne'nin kuzeyi yüksekliği fazla olmayan alan kuzeyden güneye doğru bir alçalma eğilimindedir. Büyük bir kısmının antropojen step karakterinde olduğu bölgede kuzeye doğru gidildikçe meşe (*Quercus* sp.) orman oranı artar. Orta kısmına doğru tarla ve step karakterindeki alanlar yer alırken, kuzeye doğru tahrip edilen alanlarda karaçalı (*P. spinachristii*) topluluklarının arttığı görülür. Bu alanlarda kuru *Bromus* ve *Festuca* meralarının bir karışımından ve dağınık karaçalı topluluklarından oluşur. Bazı alanlarda meşe (*Quercus* sp.) ormanlarından kalma topluluklara da rastlanır. Tarım alanlarının arasına sıkışmış veya tarıma elverişli olmayan bölgelerde bulunan bu orman toplulukları bölgenin önceki vejetasyonu hakkında bilgi verir. Orta Avrupa'da bulunan alçak arazi *Festuca – Brometea* meralarıyla pek çok benzerlik taşır.

Bölgedeki en iyi meşe ormanlarının bulunduğu bölgedir. Özellikle Hamzabeyli civarından başlayan meşe ormanları sınır bölgesini takiben, yer yer tahrip olmaış olsada Demirköy-Doğanköy-Çallıdere-Küçünlü-Hacıdanişment ve Süleymandanişment hattının kuzeyinde devam eder. Küçünlü civarında Büyünlüye doğru inerken, Süleymandanişment civarında ise Kırklareli il sınırında Keramet'in'e kadar ilerler. Yer yer karaçam ağalandırmalarının da bulunduğu alan bölgenin en iyi meşe ormanlarına sahiptir. Bölgenin güneyine doğru inildikçe orman alanları tarım arazileri arasına sıkışmış baltalık veya aşırı tahrip görmüş çalılıklara dönüşmüş ve Antropejen satop karakteri daha net görülür. Bu tip alanlar genellikle tarıma uygun olamayan yamaç ve taşlık alanlardır. Bu bölgeden 5 kesit alınmıştır. Buna göre orman yapısı kuru meşe ormanları (*Quercus* spp.) kapsamındadır. Ormanları oluşturan meşe türleri *Quercus frainetto* (macar meşesi) ve *Q. cerris* (Türk meşesi, saçlı meşe) baskın olmakla birlikte, nemli ve taban suyu yüksek yerlerde *Q. robur* (saplı meşe), nispeten

kuru ve alanlarda *Q. petraea* (sapsız meşe), *Q. infectoria* (mazi meşesi) ve *Q. pubescens* (tüylü meşe) görülebilir. Rakıma ve bakıya bağlı olarak meşe ormanlarının karakteristiği değişmektedir. Nemli ve derin taban toprağı olan alanlarda meşeler daha boyulu, güney bakılı yamaçlarda ise daha bodur kalmıştır. Özellikle Küçük-Hacıdanişmet ve Süleymandanişmet kuzeyinde kalan ve Bulgaristan ve Kırklareli sınırına kadar olan üçgen bölge meşe ormanlarının devamlılık gösterdiği ve en iyi olduğu bölgedir. Özellikle yerleşim alanı civarında meşe ormanları geniş ölçüde tahrip olmuş ve çalılıkların da ortadan kaldırılmasıyla toprak tabakası incelmış ve bunun sonucu olarak da bu alanda yetişebilecek tek bitki grubu olarak karaçalılar kalmıştır. Çoğu alanda kalkerli veya gnayslı tepelerindeki ince toprak örtüsü yağmurla yıkanarak üzeri çıplaklaşmıştır (Dönmez, 1968). Bu sorun özellikle meralarda kendini daha çok göstermekte ve karaçalı istilasıyla karşılaşmaktadır. Bunu hemen hemen tahribatın olduğu bütün kuzey bölgelerinde görmek mümkündür. Geçiş bölgesi olarak alınan Kerametlin Baraj civarındaki kesit bunu kanıtlamaktadır. Ayrıca tarım alanları arasında kalan meşelik adacıklarına baltalık orman şeklindeki Budakdoğanca kesiti en güzel örneklerden biridir. Benzer yapı Hamzabeyli'den başlayarak sınır hattı boyunca B. İsmailçeye kadar ilerler. Bu bölgede orman oluşumuna meşelerin dışında *Carpinus orientalis* (doğu gürgeni), *Ulmus minor* (karaağaç), *Prunus mahleb* (mahleb), *Pyrus eleagnifolia* (ahlat), *Sorbus torminalis* (üvez) ve *Fraxinus ornus* (çiçekli dişbudak) katılır. Bunun dışında *Crataegus monogyna* (alıç), *P. spinachristii* (karaçalı), *Acer tataricum* (Tatar akça ağacı), *Jasminum fruticans* (yasemin), *Rosa gallica*, *Rosa canina* (yaban gülü), *Prunus spinosa* (güvem), *Cotinus coggygia* (tetra), *Thesium divaricatum*, *Rubus* spp. (böğürtlen türleri), *Clematis* spp. (akasma türleri) vb. ağaççık ve çalılar alanda bulunan diğer elemanlardır. Kuzeye doğru çıkıldıkça ormanlara *Cornus mas* (kızılcık) da katılır.

Bölgede görülen otsu tabakayı ise *Gramineae*'ler (*Bromus hordeaceus*, *B. sterilis*, *B. japonica*, *B. tectorum*, *Festuca callieri*, *F. heterophylla*, *F. valesiaca*, *Aira caryophyllacea*, *Crysopogon gryllus*, *Dactylis glomerata*, *Lolium perenne*, *Polypogon monspeliensis*, *Poa* türleri) başta olmak üzere, *Caraex distans*, *Paeonia peregrina*, *P. tenuifolia*, *Anchusa azurea*, *Teucrium chamaedrys*, *Silene italica*, *Prunella laciniata*, *P. vulgaris*, *Lamium purpureum*, *Oenanthe sialifolia*, *Hypericum perforatum*, *Convolvulus cantabrica*, *Cichorium inthibus*, *Plantago lanceolata*, *Centurium erythrea*, *Mercurialis perrennis*, *Lapsana comminus*, *Potentilla* spp., *Salvia* spp., *Stachys* spp., *Thymus* spp., *Vicia* spp., *Trifolium* spp., *Veronica* spp., *Viola* spp. başta olmak üzere birçok otsu takson bulunmaktadır. Bölge en iyi meşe ormanlarına sahip olmanın yanı sıra Ortakçı merasından bilinen BERN türlerinden *P. tenuifolia*'nın bu çalışmada tespit edildiği bir diğer alandır. Ayrıca BERN türlerinden *Verbascum purpureum*'da yine bu bölgede bulunmaktadır. *Tulipa sylvestris* ve *Mercurialis perrennis* ise Edirne'de sadece bu bölgeden kayıtlıdır. Sarı lale *T. sylvestris* Doğanköy civarında sadece bir kayanın etrafında 15-20 m²'lik bir alanda bulunmakta ve yoğun şekilde otlatma baskısı altındadır. Bu ormalık alanlar ve özellikle çalılıklar *Fritillaria pontica*, *Limodorum abortivum* başta olmak üzere birçok *Gagea*, *Crocus*, *Iris*, *Arum*, *Orchis* ve *Ophrys* cinslerine ait geofitlere ev sahipliği yapmaktadır. Çalılık alanların tahribi bu bitkileri ciddi şekilde tehdit etmektedir. Bu çalışmada Türkiye için yeni kayıt olarak tespit edilen *Clematis integrifolia*'da bu bölgeden tespit edilmiştir.

E.2. Fauna

Edirne’de literatür ve arazi çalışmaları sonucu omurgalı hayvanlara ait toplam 342 tür tespit edilmiştir. Kuş tür sayısı 232, memeli tür sayısı 51, kaplumbağa tür sayısı 5, kertenkele tür sayısı 10, yılan tür sayısı 9, iç su balık tür sayısı 26, çift yaşarlardan kuyruksuz kurbağa tür sayısı 7, semender tür sayısı ise 2 olarak belirlenmiştir. Kuş türlerinden 1 tür (EN), 3 tür (VU), ve 6 tür (NT) kategorisindedir. Memeliler, sürüngen ve iki yaşamlılardan 1 tür (EN), 4 tür (VU) ve 8 tür (NT) kategorisindedir. Balık türlerinden ise 1 tür, *Anguilla anguilla* (Yılan balığı) soyu tükenme tehlikesi had safhada olan (CR) kategorisinde, 2 tür ise (VU) kategorisindedir.

Omurgalı Hayvanlar

İç su Balıkları

Edirne ili için Yılan balığı (*Anguilla anguilla*) koruma öncelikli takson olarak değerlendirilebilir. Çünkü Edirne ilinde belirlenen iç su balık türlerinden *Anguilla anguilla* IUCN Red List’e göre; Kritik olarak soyu tehlikede olan türler (Critically Endangered (CR)-Kritik düzeyde tehlikede) sınıfında ve CITES (The Convention on International Trade In Endangered Species of Wild Fauna and Flora – Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticaretine İlişkin Sözleşme) sözleşmesine göre EK-2 – Nesilleri mutlak olarak tükenme tehdidiyle karşı karşıya olmamakla birlikte, nesillerinin devamıyla bağdaşmayan kullanımları önlemek amacıyla ticaretleri belirli esaslara bağlanan türler listesinde yer almaktadır. Bu durum *Anguilla anguilla* türünün koruma öncelikli tür olarak değerlendirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Memeliler:

Yer yediuyuru (*Myomimus roachi*) : Çok nadir olması, bulundukları yaşam alanlarının özel habitat içermesi.

Su maymunu (*Myocastor coypus*): Ülkemize sonradan nehir sistemiyle Avrupa’dan gelmesi. Edirne fauna envanterine yeni katılması. Trakya’da sadece Meriç ve Tunca nehir sistemlerinde dağılım göstermesi ve bu alanlara adapte olup üreyebilmesi ve varlığını devam ettirebilmesi.

Sürüngenler:

Yaygın tosağa (*Testudo graeca*): Tüm karasal habitatlarda sayılarının kayda değer şekilde azalması

Trakya kaplumbağası (*Testudo hermanni*): Tüm karasal habitatlarda sayılarının kayda değer şekilde azalması

Oluklu kertenkele (*Pseudopus apodus*): Yılan sanılarak öldürülmesi. Habitatlarının bozulması.

Sarı yılan (*Elaphe sauromates*): Tüm karasal habitatlarda sayılarının kayda değer şekilde azalması.

Çift yaşarlar:

Ova kurbağası (*Pelophylax ridibundus*): Aşırı miktarda doğadan toplanması, yaşam alanlarının tarımsal çevre kirlenmesinden etkilenmesi

Kırmızı kurbaga (*Bombina bombina*): Yaşam alanlarının tarımsal çevre kirlenmesinden ilaçlardan etkilenmesi.

Kuşlar:

Koruma Öncelikli Taxonlar olarak *Pelecanus crispus*, *Ardea cinerea*, *Egretta garzetta*, *Nycticorax nycticorax*, *Cygnus cygnus*, *Glareola pratincola*, *Vanellus vanellus* belirlenmiştir.

Omurgasız Hayvanlar

Edirne’de literatür çalışmaları sonucu omurgasız hayvanlara ait toplam 1820 tür tespit edilmiştir. Edirne’imizde 1614 farklı böcek türü yaşamaktadır, 206 tür ise sucul omurgasızlara ait sayıdır. Bu verilerin ortaya konulduğu ilk doküman olarak çalışmamız önem arz etmektedir. İlimizde 460 farklı tür kelebek yaşamaktadır, bu büyük bir zenginliktir.

Bu kelebeklerden *Zerynthia cerisyi ferdinandi*, endemiktir ve (NT) kategorisindedir. Yusufçuk, kız böcekleri dediğimiz grupta da 1 tür (EN), 3 tür (VU), 2 tür (NT) kategorisindedir. Ülkemizde sadece Trakya Bölgesine özgü olan, Anadolu’da bulunmayan Avrupa kırmızı orman karıncalarının (*Formica pratensis*) 8 yuvası Edirne il sınırları içinde bulunmaktadır. Bu grup karıncalar kıta Avrupa’sında uzun yıllardır biyolojik mücadelede kullanılmaktadır. Trakya bölgesi için soyu tükenme tehlikesi çok büyük (EN) pozisyonunda olan bu tür Türkiye için soyu tükenme tehlikesi had safhada olan (CR) tür kategorisindedir.

Yer Yediuyuru - *Myomimus roachi*
(BERN-II - VU)

Gelengi - *Spermophilus citellus*
(BERN-III – VU)

Su Maymunu - *Myocastor coypus* (LC)

Kızıl Sincap - *Sciurus vulgaris* (BERN-III – LC)

Büyük Akşamcı Yarasa - *Nyctalus lasiopterus*
(BERN-II – NT) **Kirpi** - *Erinaceus roumanicus* (LC)

Şekil 2: Edirne İli Memeli Hayvan Türleri

Bıyıklı Baştankara - *Panurus biarmicus*
(BERN-II – LC)

Mavi Baştankarası - *Cyanistes caeruleus*
(BERN-II – LC)

Karabaşlı iskete - *Carduelis spinus*
(BERN-II – LC)

Bahçe Çintesi - *Emberiza cirrus*
(BERN-III – LC)

Maskeli çekirgekuşu - *Lanius nubicus*
(BERN-II – LC)

Kocabaş - *Coccothraustes coccothraustes*
(BERN-II – LC)

Küçük Kuğu - *Cygnus columbianus* (BERN-II – LC)

Kuğu - *Cygnus olor* (BERN-III – LC)

Flamingo - *Phonicopterus roseus* (BERN-II – LC)

Ak Leylek - *Ciconia ciconia* (BERN-II – LC)

Erguvani Balıkçıl - *Ardea purpurea* (BERN-II – LC)

Gri Balıkçıl - *Ardea cinerea* (BERN-III – LC)

Şahin - *Buteo buteo* (BERN-II – LC)

Bataklık Suyelvesi - *Porzana parva* (BERN-II – LC)

Üveyik - *Streptopelia turtur* (BERN-III – LC)

Saka - *Carduelis Carduelis* (BERN-II – LC)

Sığircık - *Sturnus vulgaris* (BERN-III – LC)

Karabatak - *Phalacrocorax carbo* (BERN-III – LC)

Küçük Karabatak - *Microcarbo pygmeus* (BERN-II – LC)

Küçük Batağan - *Tachybaptus ruficollis* (BERN-II – LC)

Saz Kamışını - *Acrocephalus scirpaceus* (BERN-II – LC)

Yalıçapkını - *Alcedo atthis* (BERN-II – LC)

Mahmuzlu Kızkuşu - *Vanellus spinosus*
(BERN-III – LC)
Şekil 3:Edirne İli Kuş Türleri

Uzunbacak - *Himantopus himantopus*
(BERN-II – LC)

Oluklu Kertenkele - *Pseudopus apodus*
(BERN-III – NE)

İriyeşil Kertenkele - *Lacerta trilineata*
(BERN-II – LC)

Şeritli Engerek - *Montivipera xanthina*
(BERN-II – LC)

Trakya Kertenkelesi - *Podarcis tauricus*
(BERN-II – LC)

Yaygın Tosbağa - *Testudo graeca*
(CITES-II - BERN-II – VU)

Trakya Tosbağası - *Testudo hermanni*
(CITES-II - BERN-II – NT)

Şekil 4: Edirne İli Sürüngen Türleri

Ova Kurbağası - *Pelophylax ridibundus*
(BERN-III – LC)

Ağaç Kurbağası - *Hyla orientalis*
(BERN-II – LC)

Sığilli Kurbağa - *Bufo bufo* (BERN-III – LC)

Gece Kurbağası - *Bufotes viridis* (BERN-II – LC)

Çevik Kurbağa - *Rana dalmatina*
(BERN-II – LC)
Şekil 5: Edirne İli Çiftyaşar Türleri

Kırmızılı Kurbağa - *Bombina orientalis*
(BERN-II – LC)

Yılan Balığı - *Anguilla anguilla*
(CITES-II – CR)

Yayın Balığı - *Silurus glanis*
(BERN-III – LC)

Kızılkanat balığı - *Scardinius erythrophthalmus* (LC)

Sudak Balığı - *Sander lucioperca* (LC)

Güneş Levreği - *Lepomis gibbosus* (LC)

Tattisus levreği - *Perca fluviatilis* (LC)

Şekil 6:Edirne İli İçsu Balık Türleri

E.3. Ormanlar, Milli Parklar ve Tabiat Parkları

E.3.1. Ormanlar

Edirne ilinde toplam **66.281 Ha.** (43.600 Ha. normal alan + 22.681 Ha. boşluklu alan) ormanlık alan bulunmaktadır. 165.401 Ha. açıklık alan ile birlikte genel alan 231.682 Ha. dır. Toplam ormanlık alanın % 71'i normal kapalı orman alanı, %19'u boşluklu orman alanı ve %10'u ise açıklık alanı kapsamaktadır.

Edirne ilinde; 29.357 Ha. ibreli, 2.350 Ha. karışık ibreli, 10.573 Ha. saf yapraklı, 12.179 Ha. karışık yapraklı, 4.151 Ha. ibreli yapraklı karışık ağaç türleri bulunmakta olup 58.610 Ha. ağaçlı orman alanı, 7.671 Ha. ağaçsız orman alanı olmak üzere toplam 66.281 Ha. ormanlık alan bulunmaktadır.

Edirne ilinde son iki yılda (2023-2024) 2108,99 Ha. sahada ağaçlandırma çalışması yapılmaktadır.

E.3.2. Milli Parklar

Gala Gölü Milli Parkı

Marmara Bölgesi'nde, Edirne ili, Enez ve İpsala ilçeleri sınırları içerisinde yer alan ve Meriç deltasının önemli bir kısmını oluşturan küçük Gala Gölü ve Pamuklu Gölü'nü kapsayan 2.369 ha'lık alan ilk olarak 1991 tarihinde Tabiatı Koruma Alanı olarak ilan edilmiştir. Tabiatı Koruma Alanı içerisinde 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu ile çelişen bazı uygulamaları önlemek ve alanın sağlıklı biçimde yönetilmesini sağlamak amacıyla sınır genişletme ve statü değişikliği çalışmalarına başlanmış olup alan 05.03.2005 tarihli Resmi Gazete' de yayınlanan 2005/8547 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla "Gala Gölü Milli Parkı" Türkiye'nin 36. milli parkı olarak ilan edilmiştir. İlk ilan edildiğinde 6.086,83 ha alana sahip olan Gala Gölü Milli Parkının alanı, 10.04.2020 tarihli ve 2392 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile sınır revizyonu gerçekleştirilerek 5.923,49 ha olmuştur.

Şekil 7: Gala Gölü Milli Parkı

Gala Gölü sahip olduğu tatlı sulu sulak alan ortamı yanında denize olan yakınlığı, yakın çevredeki geniş çayırılık alanlar, orman ekosistemi ve dağlık ortamların birbirine çok yakın bulunması nedeniyle zengin bir habitat çeşitliliğine sahiptir. Bununla birlikte Milli Park, Türkiye üzerinden geçen kuzey-güney güzergâhı göç hareketlerinin yolu üzerinde bulunmaktadır. Bu güzergâh Avrupa’da üreyen göçmen kuş türlerinin önemli bir kısmının Afrika’ya doğru göç yolculukları esnasında kullandıkları güzergâhtır. Benzer şekilde ilkbaharda Afrika’dan gelip de kuzey enlemlerine gidecek türler için de bir hava sahası benzeri konuma sahiptir. Ayrıca tüm bu hareketlere ilave olarak, Kuzey Avrupa ve Bağımsız Devletler Topluluğu’nun kuzeybatı enlemlerinde hüküm süren olumsuz kış koşullarından kaçarak ılıman bir sığınak arayan, içlerinde kuğuların da yer aldığı, büyük çoğunluğunu ördek ve kaz türlerinden oluşan büyük sayıdaki “Kış Ziyaretçileri” için de bir sığınak özelliğindedir.

Şekil 8: Büyük Gala Gölü

Milli Park özellikle su kuşları açısından son derece önemlidir. Gala Gölü ülkemizin Uluslararası Öne Sahip Sulak Alanlar Listesi'nde bulunan ve 1994 yılında imza attığı RAMSAR Sözleşmesi kapsamında büyük önem taşıyan ve RAMSAR kriterlerinin üçüne sahip çok önemli bir sulak alan olan Meriç Deltası içerisinde bulunmaktadır. Gala Gölü, Meriç Deltası ve çevre göllerde Tepeli Dalgıç, Karabatak, Tepeli Pelikan, Balıkçıllar, Gülen Sumru, Sakarmeke, Deniz Kartalı, Küçük Bağırğan Kartal, Su Çullukları, Boz Ördek, Testere Burun, Düdükçünler, Fiyu Bozkan, Kıl Kuyruk, Elmabaş, Macar, Çeltikçi, balıkçıl türleri gibi kuş türleri yer almaktadır. Öte yandan zengin bir floraya sahip alanda kermes meşesi, çoban püskülü, karaçalı, fransız akça ağacı, saz, kamış, nilüfer türleri, sucul bitkiler önemli bir biyolojik çeşitlilik unsuru olarak bulunmaktadır.

E.3.3. Tabiat Parkları

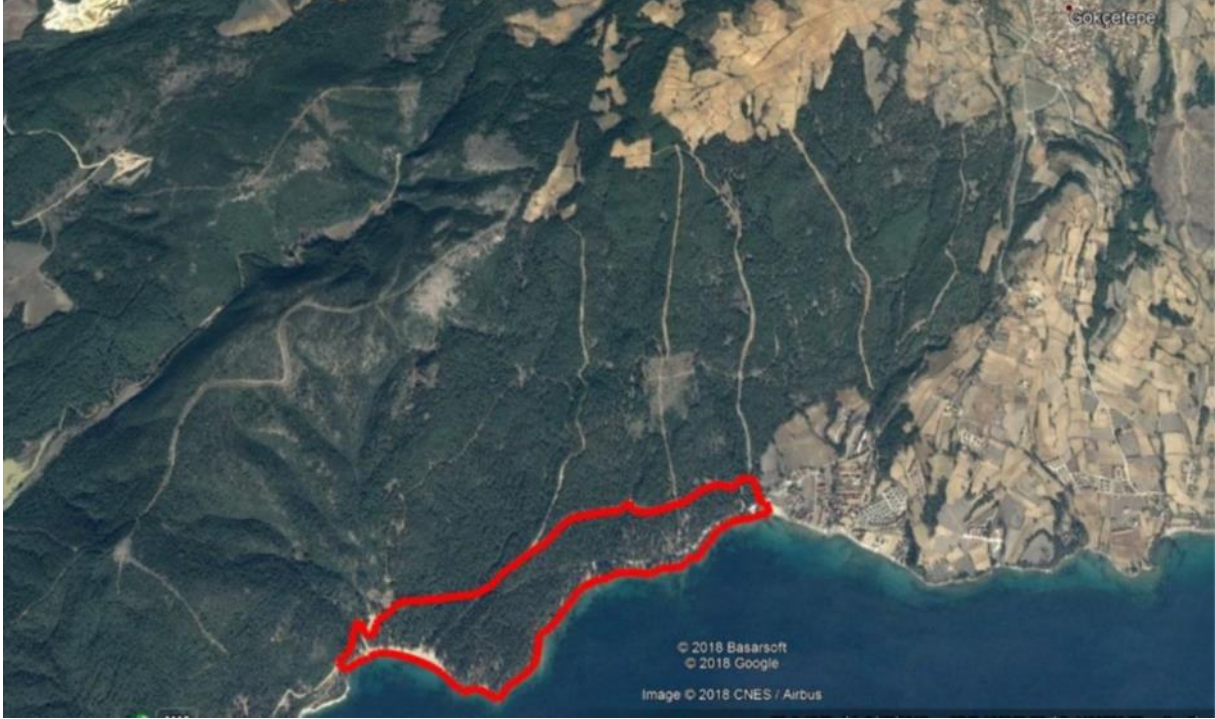
Gökçetepe Tabiat Parkı

Tarım ve Orman Bakanlığı, 1. Bölge Müdürlüğü, Edirne Şube Müdürlüğü sorumluluk alanında bulunan Gökçetepe Tabiat Parkı, Edirne ili, Keşan ilçesi, Gökçetepe Köyü sahilinde bulunmaktadır. Alan; Gökçetepe Tabiat Parkı, “A Tipi Orman İçi Dinlenme Yeri” olarak kullanılmakta iken sahip olduğu jeomorfolojik, biyolojik (flora, fauna, ekolojik yapı), jeolojik, peyzaj ve rekreasyonel kaynak değerleri açısından korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması amacıyla Bakanlık Makamının 11.07.2011 tarih ve 903 sayılı oluru ile Tabiat Parkı olarak ilan edilmiştir. Alan çevresel etki, kaynak değer verimliliği ve alanın yoğun ziyaretçi potansiyelinden kaynaklı olarak 01.10.2021 tarihinde sınır revizyonu gerçekleştirilerek 108,6 ha büyüklüğüne ulaşmıştır. Tabiat Parkı İstanbul’a 258 km, Edirne’ye 140 km, Tekirdağ’a 112 km ve Çanakkale’ye 103 km mesafede bulunmaktadır. Ulaşım ise Çanakkale-Gelibolu kara yolu üzerinden Bahçeköy, Çamlıca ve Gökçetepe Köyü istikametine devam edilerek Gökçetepe sahilinde bulunan Tabiat Parkına gelinebilmektedir.

Şekil 9: Gökçetepe Tabiat Parkı

Alanda ziyaretçilerinin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğüne onaylanmış; Gelişme Planına uygun hazırlanmış, onaylı Vaziyet Planı ile mimari projelere uygun giriş kontrol noktaları, tuvaletler, duşlar, soyunma kabinleri, bulaşık yıkama alanları, piknik üniteleri, macera parkuru, su sporları, zipline, iskeleler, kafe ve restoran, kır evleri, çadır alanları, karavan alanları, elektrik alt yapısı, internet alt yapısı, yürüyüş yolları ve rahat ulaşım için iç yol ağı oluşturulmuştur.

Şekil 10: Gökçetepe Tabiat Parkı

Alanın asıl kaynak değeri olarak dünya üzerinde kendi kendini temizleme özelliğine sahip sayılı körfezlerden olan Saroz Körfezi olması yanında kızılçam ormanı, maki vejetasyonu ve çeşitli tek yıllık bitki örtüsüne de sahip olması alanı zengin bir florasının olmasına sebep olmaktadır. Tabiat Parkına özellikle gelerek burada yaşamını sürdüren bir fauna elemanı bulunmazken alanın bulunduğu bölgede bulunarak sık sık alanı ziyaret etmekte olan canlı türleri bulunmaktadır. Bunlar serçe, saksagan, ördek türleri, çeşitli yırtıcıları, tilki, çakal, karaca gibi hayvan türleridir.

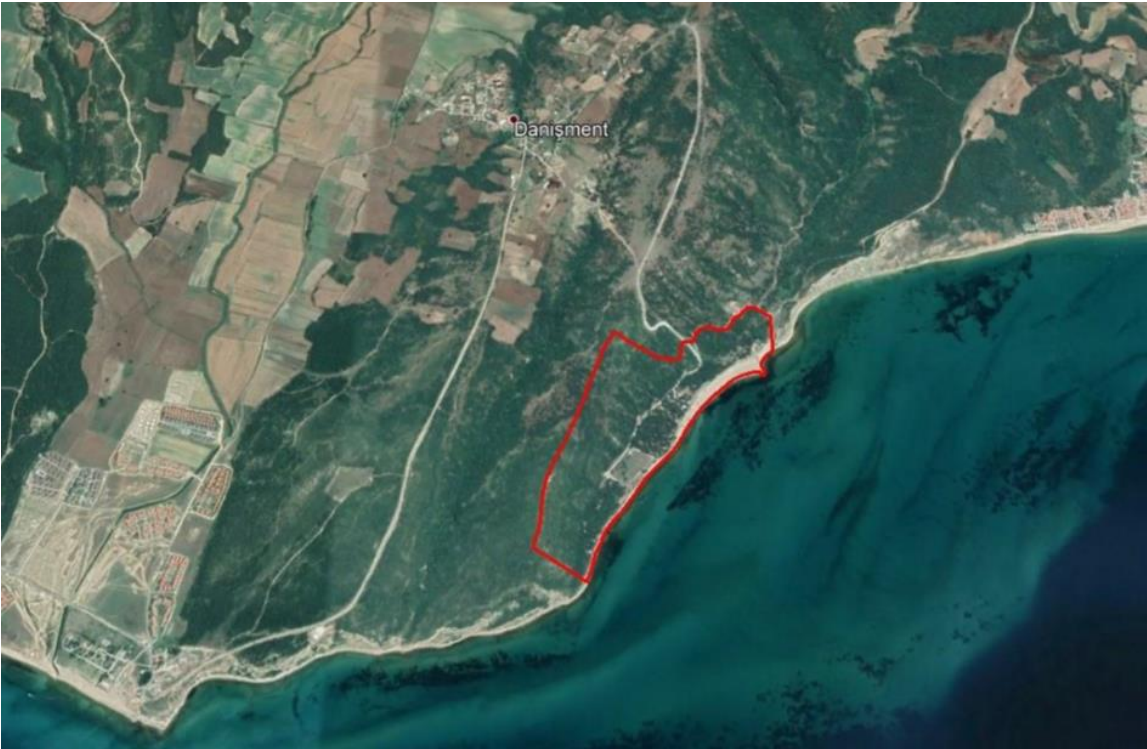
Danişment Tabiat Parkı

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, 1. Bölge Müdürlüğü, Edirne Şube Müdürlüğü sorumluluk alanında bulunan Danişment Tabiat Parkı, Edirne İli Keşan İlçesi Danişment Köyü sahili sınırları içerisinde yer almaktadır. Milli Parklar ve Av Yaban Hayatı Genel Müdürlüğünün 25.12.1991 tarih ve OGM. MP. 1 DY. İS. 34 1086 sayılı yazısıyla “A tipi Orman İçi Dinlenme Yeri” statüsünde yönetilmekte iken Bakanlık Makamının 11.07.2011 tarih ve 903 sayılı olurları ile statüsü değiştirilmek suretiyle Tabiat Parkı olarak ilan edilmiştir. Bakanlık Makamının 04.05.2020 tarihli ve 1012409 sayılı Olur’u ile sınır revizyonu gerçekleştirilerek Danişment Tabiat Parkı’nın büyüklüğü 34 ha olarak tescillenmiştir.

Şekil 11: Danişment Tabiat Parkı

Tabiat Parkına ulaşım; Çanakkale-Gelibolu karayolu ve Keşan-Enez Karayollarını kullanılarak Mecidiye-Erikli Köyü istikametinden veya Şabanmera-Danişment Köyü istikametinden gerçekleştirilmektedir. Tabiat Parkı İstanbul'a 265 km, Edirne'ye 150 km, Çanakkale'ye 145 km, Tekirdağ'a 105 km mesafede bulunması nedeniyle yoğun bir ziyaretçi potansiyeline sahiptir. Bu nedenle alanda ziyaretçilerin ihtiyaçlarını karşılamak maksatlı; giriş kontrol notası, tuvaletler, bulaşık alanları, duşlar, soyunma kabinleri, plaj alanı, çadır ve kamp karavan alanı, piknik üniteleri, elektrik alt yapısı, büfe, kafe ve restoran mevcuttur.

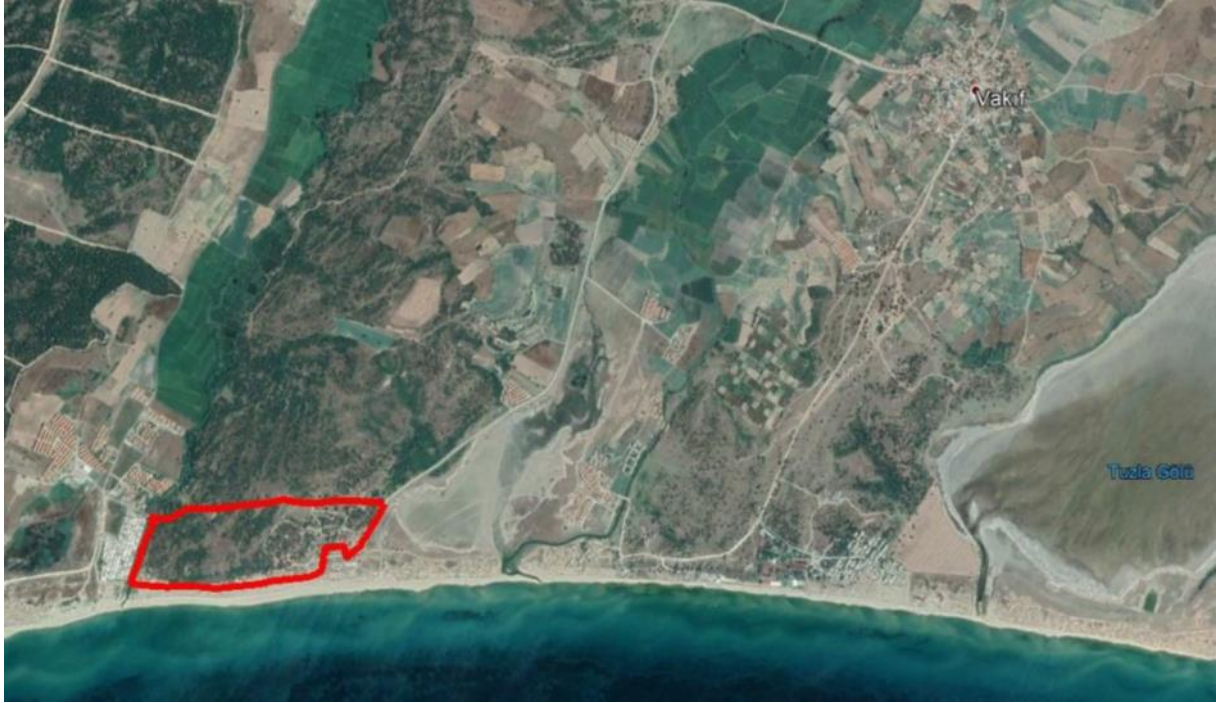

Şekil 12: Danişment Tabiat Parkı

Alanın asıl kaynak değerini kendi kendini temizleme özelliğinden dolayı özel bir yere sahip olan dünyanın sayılı körfezlerinden Saroz Körfezi olmakla birlikte, meşe ormanının içerisinde bulunması çeşitli maki elemanlarına sahip olması ve çeşitli tek yıllık bitki türleri ile birlikte zengin bir floraya sahiptir. Fauna elemanlarınca özellikle tabiat parkını kullanmakta olan bir tür olamamakla birlikte çevrede bulunan kuş türleri, memeli ve yırtıcı türleri bu alanı sık sık ziyaret etmektedir. Bunlardan bazıları ise serçe, karga, bıldırcın, ördek türleri, saka, atmaca, kartal, çakal, tilki, kurt ve domuz gibi hayvan türleridir.

Vakıf Tabiat Parkı

Tarım ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, 1. Bölge Müdürlüğü, Edirne Şube Müdürlüğü sorumluluk alanında bulunan Vakıf Tabiat Parkı, Edirne ili Enez ilçesi, Vakıf Köyü sahili sınırları içerisinde yer almaktadır. Alan, Bakanlık Makamının 21.05.2018 tarih ve 1025 sayılı olurları ile tabiat parkı olarak ilan edilmiştir. Tabiat Parkının alanı 26,78 ha' dır.

Şekil 13: Vakıf Tabiat Parkı

Tabiat parkları doğal ve kültürel değerlere sahip olmakla beraber turizm ve rekreasyon açısından önemli kaynak değeri özelliği taşımaktadır. Tabiat parklarının sahip olduğu doğal ve kültürel kaynak değerlerinin sürdürülebilirlik bağlamında turizm açısından kullanımında planlama, uygulama, kullanım ve bakım aşamalarında doğru plan kararlarının alınmış olması önem taşımaktadır.

Tabiat parklarında gerçekleştirilecek fiziksel planlamaların temel amacı insanlar için kültürel, ekonomik, estetik ve işlev açısından olumlu ve verimli bir ortam sağlamakla birlikte, mevcut doğal dengenin korunması, doğal dengenin bozulduğu yerlerde yeniden oluşturulması ve bu prensipler doğrultusunda alanların peyzaj kalitelerinin yükseltilmesidir. Vakıf Tabiat Parkı, zengin flora ve fauna çeşitliliğine sahip olması Ege Denizi ve Saros Körfezi kıyısında yer alması nedeniyle deniz turizmi ve manzara güzellikleri ile önemli bir rekreasyonel potansiyele sahiptir.

Alan şuan aktif olarak kullanıma açılmamıştır. Alan içerisindeki mevcut yapılar ve planlanan yatırımlar, Gelişme Planına uygun olarak sahaya tatbik edilerek saha ziyaretçilerinin kullanımına açılacaktır. Alana ulaşım Çanakkale-Gelibolu karayolu üzerinden ve Keşan Enez karayolu üzerinden Abdürrahim Köyünden Vakıf Köyü istikametine gidilerek Vakıf Köyü sahiline ulaşıldığında sağlanmaktadır. Vakıf Tabiat Parkı İstanbul'a 280 km, Edirne'ye 165 km, Çanakkale'ye 160 km, Tekirdağ'a 132 km' dir.

Alanın asıl kaynak değerini kendi kendini temizleme özelliğinden dolayı özel bir yere sahip olan dünyanın sayılı körfezlerinden Saroz Körfezi olmakla birlikte, alada meşe ormanları, maki elemanları, fıstık çamı ve tek yıllık bitki toplulukları ile zengin bir floraya sahiptir. Fauna olarak ise özellikle alanı kullanan bir canlı türü bulunmamakta fakat çevrede bulunan canlı türlerinden kuş ve memeliler alanı sık sık ziyaret etmektedir. Bunlardan bazıları ise şöyledir; serçe, tepeli toygar, saka, üveyik, bıldırcın, atmaca, şahin, doğan, karaca, çakal, tilki, domuz vb. türlerdir.

E.4. Çayır ve Mera

İlimizin mera varlığı 57.099 hektar olup, İl Yüzölçümünün % 8,9'unu kapsamaktadır. Bu mera alanları genel olarak orta sınıf mera vasfındadır. İlimizde merası bulunan 257 köy ve beldede tespit, tahdit ve tahsis çalışmaları tamamlanmıştır. Tespit, tahdit ve tahsis çalışmaları tamamlandığı için mera alanlarının miktarında azalış veya artış olmamaktadır. Arazi Toplulaştırma Projesi kapsamında dağınık olan mera alanları bütünleştirilmekte ve köylünün kullanımına daha uygun yerlere taşınmaktadır.

İlimiz meralarının otlatma amacıyla kullanımı 15 Nisan tarihinde başlar 30 Ekim tarihinde biter. Otlatma mevsimi dışında kalan 1 Kasım ile 14 Nisan tarihleri arasında ise dinlendirilir. Bu sayede mera alanları korunarak daha etkin ve faydalı kullanılması sağlanmış olur.

Mera Islah çalışmalarına ise 2004 yılında başlanmış olup şu ana kadar 60 köyde çalışma yapılarak 172.106 da alanda Mera Islah ve Amenajman Projesi tamamlanmıştır. Hali hazırda 17 köyde 41.506da mera alanında Mera Islah ve Amenajman Projeleri yürütülmektedir. Islah projeleri sonucunda, başlangıçta zayıf veya orta sınıf olan meralar, iyi ve çok iyi vasıflı mera niteliğine kavuşmaktadır. İlimiz meralarında hayvanların otlamasına engel olan yoğun olarak karaçalı kaplı alanların temizlenmesi amacıyla çalışmalarda yürütülmüştür. Bu süreçte temizlik çalışması yürütülen alan yaklaşık 17.000 da olmuştur.

Çizelge 65: Edirne İli Mera Varlığı
(Edirne İl Tarım ve Orman Müdürlüğü,2024)

	İlçe Adı	Mera Alanı (ha)
1	Merkez	7.551
2	Enez	1.423
3	Havsa	6.815
4	İpsala	5.634
5	Keşan	5.991
6	Lalapaşa	6.454
7	Meriç	4.380
8	Süloğlu	5.410
9	Uzunköprü	13.441
	Toplam	57.099

E.5. Sulak Alanlar

Edirne ili sınırları içinde bulunan Meriç Deltası, geniş sazlıklar, mevsimsel bataklıklar, tatlı ve tuzlu göller ile tarım alanlarından oluşan 29.046 ha'lık karasal, denizel ve kıyısız bir sulak alan sistemidir. Bulgaristan'da Rila Dağı'ndan doğan Meriç Nehri; Tunca, Arda ve Ergene gibi büyük yan kolları içerisine aldıktan sonra İpsala'nın kuzeyinden itibaren geniş bir yatakta akmaya başlar. Meriç-Ergene kavşak noktasından itibaren başlayan bu geniş yatak, aynı zamanda Aşağı Meriç Taşkın Ovası'nın da başladığı yerdir ve önemli bir kısmı Yunanistan sınırları içerisinde kalır. Ülkemiz sınırları içinde kalan göl ve lagünlerin en önemlileri; Gala, Pamuklu gölleri ile Enez yakınlarındaki Dalyan gölüdür. Taşkın ovası, Meriç Nehri'nin taşıdığı alüvyonların depolanması ve yatay yönde yer değiştirmesi sonucu oluşmuş ender bir alandır. Gala ve Pamuklu göllerinin su seviyesi ortalama 1.20 m, Dalyan gölünde ise su seviyesi ortalama 1.5m civarındadır.

Meriç Deltası; 04.04.2014 tarih ve 28962 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği kapsamında 19.03.2020 tarihinde "Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan" olarak tescil ve ilan edilmiştir. İdari olarak T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü 1. Bölge Müdürlüğü ve Edirne Şube Müdürlüğü tarafından yönetilmektedir. Alanın Yönetim Planı 22.06.2022 tarihinde Ulusal Sulak Alan Komisyonu tarafından 2022-2026 yıllarını kapsayacak şekilde onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Alan içerisinde yer yer şahıs arazileri ve sit statüsü bulunan alanlar ile tampon bölgesi içerisinde ise orman kadastro sınırları dâhilin de ormanlık alanlar bulunmaktadır.

Meriç Deltası, sulak alan tescil sınırından itibaren, kuş uçuşu İpsala ilçesi merkezine 30 km, Edirne il merkezine 115 km uzaklıkta olup, Enez ilçesi merkezi ise alan sınırları içinde bulunmaktadır.

Şekil 14: Ulusal Önele Haiz Meriç Deltası Sulak Alanı

Biyolojik çeşitlilik açısından zengin sayılabilecek olan Meriç Deltası kuş göç güzergahında olup alanda 216 kuş türü, 591 bitki türü, 45 memeli türü, 28 balık türü, 9 çiftyaşar türü, 25 sürüngen türü yapılan arazi ve literatür çalışmalarında tespit edilmiştir. Alanda daha çok ayçiçek ve çeltik tarımı yapılmaktadır. Gala gölü ve Dalyan gölünde ise balıkçılık önemli gelir kaynaklarından biridir. Enez bölgesinde yazın turizm önemli bir gelir kaynağı sağlamaktadır. Bölgede Marmara iklim tipi hüküm sürmektedir.

E.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

E.6.1. Tabiat Anıtları

İl sınırları içerisinde tescil işlemi tamamlanmış tabiat anıtı bulunmamaktadır.

E.6.2. Tabiatı Koruma Alanları

İl sınırları içerisinde tabiatı koruma alanı bulunmamaktadır.

E.6.3. Anıt Ağaçlar

Çizelge 66: İlimizde Bulunan Anıt Ağaçlar

(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2024)

NO	İL	İLÇE-KÖY	İSİM	TAHMİNİ YAŞ
1	Edirne	Merkez/Sabuni	Gümüş ihlamur/Tilia tomentosa	77
2	Edirne	Merkez/Sabuni	Gümüş ihlamur/Tilia tomentosa	133
3	Edirne	Merkez/Karaağaç	Ova karaağacı/Ulmus minor	86
4	Edirne	Merkez/Karaağaç	Ova karaağacı/Ulmus minor	70
5	Edirne	Merkez/Karaağaç	Ova karaağacı/Ulmus minor	77
6	Edirne	Merkez/Karaağaç	Ova karaağacı/Ulmus minor	92
7	Edirne	Merkez/Babademirtaş	Porsuk ağacı/Taxus baccata	97
8	Edirne	Merkez/Babademirtaş	Porsuk ağacı/Taxus baccata	129
9	Edirne	Merkez/Babademirtaş	Porsuk ağacı/Taxus baccata	119

10	Edirne	Merkez/Babademirtaş	Porsuk ağacı/Taxus baccata	101
11	Edirne	Merkez/Babademirtaş	Porsuk ağacı/Taxus baccata	97
12	Edirne	Merkez/Babademirtaş	Porsuk ağacı/Taxus baccata	136
13	Edirne	Merkez/Kirishane	Adi dişbudak/Fraxinus excelsior	112
14	Edirne	Uzunköprü/Şahsuvarbey	Mor dut ağacı/Morus rubra	194
15	Edirne	Uzunköprü/Yağmurca	Saplı meşe/Quercus rubra	276
16	Edirne	Uzunköprü/Demirtaş	Doğu çınarı/Platanus orientalis	191
17	Edirne	Uzunköprü/Demirtaş	Doğu çınarı/Platanus orientalis	104
18	Edirne	Enez/Hasköy	Saçlı meşe/Quercus cerris	284
19	Edirne	Enez/Hasköy	Saçlı meşe/Quercus cerris	258
20	Edirne	Enez/Hasköy	Sapsız meşe/Quercus patrea	133
21	Edirne	Enez/Hasköy	Sapsız meşe/Quercus patrea	113
22	Edirne	Enez/Hasköy	Sapsız meşe/Quercus patrea	96
23	Edirne	Keşan/Büyük cami	Doğu çınarı/Platanus orientalis	166
24	Edirne	Lalapaşa/Çömlekakpınar	Ova Karaağacı/Ulmus Minor	389
25	Edirne	Lalapaşa/Çömlekakpınar	Ak Dut/Morus Alba	222
26	Edirne	Süloğlu/Geçkinli	Saplı Meşe/Quercus Robur	374
27	Edirne	Süloğlu/Domurcalı Mezarlık	Saplı Meşe/Quercus Robur	232
28	Edirne	Süloğlu/Domurcalı Mezarlık	Saplı Meşe/Quercus Robur	217
29	Edirne	Süloğlu/Domurcalı Mezarlık	Saplı Meşe/Quercus Robur	147
30	Edirne	Süloğlu/Domurcalı Mezarlık	Saplı Meşe/Quercus Robur	183
31	Edirne	Süloğlu/Domurcalı Mezarlık	Saplı Meşe/Quercus Robur	194
32	Edirne	Süloğlu/Domurcalı Mezarlık	Saplı Meşe/Quercus Robur	171
33	Edirne	Süloğlu/Domurcalı Mezarlık	Saplı Meşe/Quercus Robur	171
34	Edirne	Süloğlu/Domurcalı Mezarlık	Saplı Meşe/Quercus Robur	204
35	Edirne	Uzunköprü/Kavacık	Ak Dut/Morus Alba	250
36	Edirne	Keşan/Mercan	Batı Çınarı/Platanus Occidentalis	375
37	Edirne	Keşan/Mecidiye Mezarlık	Doğu Çınarı/Platanus Orientalis	420
38	Edirne	Merkez/Orhaniye	Ak Dut/Morus Alba	260
39	Edirne	Merkez/Orhaniye	Ak Dut/Morus Alba	318
40	Edirne	Merkez/Orhaniye Mezarlık	Ak Dut/Morus Alba	318
41	Edirne	Merkez/Orhaniye Mezarlık	Ak Dut/Morus Alba	254
42	Edirne	Merkez/Orhaniye Mezarlık	Ak Dut/Morus Alba	204
43	Edirne	Merkez/Orhaniye Mezarlık	Ak Dut/Morus Alba	280
44	Edirne	Merkez/Orhaniye Mezarlık	Ak Dut/Morus Alba	128
45	Edirne	Merkez/Orhaniye Mezarlık	Ak Dut/Morus Alba	194
46	Edirne	Merkez/Orhaniye	Ak Dut/Morus Alba	149
47	Edirne	Enez/Küçükevren Mera	Tüylü Meşe/Quercus Pubesens	184
48	Edirne	Enez/Küçükevren Mera	Tüylü Meşe/Quercus Pubesens	200
49	Edirne	Enez/Küçükevren Mera	Tüylü Meşe/Quercus Pubesens	194
50	Edirne	Enez/Küçükevren Mera	Tüylü Meşe/Quercus Pubesens	231
51	Edirne	Merkez/Yeni İmaret	Ova Karaağacı/Ulmus Minor	129
52	Edirne	Merkez/Yeni İmaret	Doğu Çınarı/Platanus Orientalis	160
53	Edirne	Merkez/Alipaşa	Doğu Çınarı/Platanus Orientalis	169
54	Edirne	Merkez/Alipaşa	Doğu Çınarı/Platanus Orientalis	169
55	Edirne	Merkez/Alipaşa	Doğu Çınarı/Platanus Orientalis	187
56	Edirne	Merkez/Alipaşa	Adi Porsuk/Taxus Bacatta	155
57	Edirne	Uzunköprü/Yeniköy	Saplı Meşe/Quercus Robur	421

Şekil 15: İlimizde Bulunan Anıt Ağaçlara Ait Görseller

E.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri

İl sınırları içerisinde özel çevre koruma bölgesi bulunmamaktadır.

E.6.5. Doğal Sit Alanları

Çizelge 67: İlimizde Bulunan Doğal Sit Alanları

(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2024)

İLİMİZDE BULUNAN DOĞAL SİT ALANLARI					
	1.DERECE DOĞAL SİT ALANI	3.DERECE DOĞAL SİT ALANI	KEŞİN KORUNACAK HASSAS ALAN	NİTELİKLİ DOĞAL KORUMA ALANI	SÜRDÜRÜLEBİLİR KORUMA VE KONTROLLÜ KULLANIM ALANI
MERKEZ	-	-	-	8	2
MERİÇ	-	-	-	1	1
ENEZ	1	-	-	3	12
KEŞAN	1	-	1	5	7
TOPLAM	1	-	1	17	22

Enez ve Keşan İlçelerimizi kapsayan 1. Derece Doğal Sit Alanı yüzölçümü 9073.0023799 ha

Keşan İlçemiz Mecidiye Köyü Uzunkum ve İtalyan Koyu Doğal Sit Alanı Kesin Korunacak Hassas Alan yüzölçümü 235.636093 ha

Şekil 16: İlimizde Bulunan Doğal Sit Alanlarına Ait Görsel

Şekil 17: İlimizde Bulunan Doğal Sit Alanlarına Ait Görsel

Şekil 18: İlimizde Bulunan Doğal Sit Alanlarına Ait Görsel

Çizelge 68: Nitelikli Doğal Koruma Alanları

(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2024)

İlçe/Merkez	Yüzölçümü/ha
Eğribük Havzası	1503.1710888
Sarayıcı Tavuk Ormanı	48.8589702
Kent Ormanı (Söğütlük)	65.5830162
Karaağaç Antik Yol	4.251113
Askersöğütlüğü Devlet Ormanı	23.9870236
Pazarkule Devlet Ormanı	29.162185
Meriç Nehri	571.874611
Topsöğüt Devlet Ormanı	111.4088711
Enez	
Gala Gölü Milli Parkı	4444.01241
Çandır Köyü	4782.817608
Dalyan, Taşaltı Gölleri, Enez Balıkçı Barınağı Ve Trapez Mevkii	1275.423228
Keşan	
Mecidiye-1	32.69894
Mecidiye-2	15.291389
Edirne İli, Keşan İlçesi, Saros Körfezi 1. Etap (Mecidiye-Kocaçeşme)	1766.1222
Meriç	
Nasuhbey Tekke Bayırı	49.0174534

Çizelge 69: Sürdürülebilir Koruma ve Kullanım Alanları

(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2024)

İlçe	Yüzölçümü/ha
Enez	
Çandır Köyü	103.584345
Dalyan, Taşaltı Gölleri, Enez Balıkçı Barınağı Ve Trapez Mevkii	38.922642
Dalyan, Taşaltı Gölleri, Enez Balıkçı Barınağı Ve Trapez Mevkii	57.380442
Gülçavuş ve Sultaniçe Köyleri	284.617365
Gülçavuş ve Sultaniçe Köyleri	16.079239
Büyükevren Köyü	37.119208
Vakıf Köyü 1	16.017025
Vakıf Köyü 2	20.102583
Vakıf Köyü 3	16.82735
Vakıf Köyü 4	26.962131
Karaincirli Köyü	19.966097
Dalyan, Taşaltı Gölleri, Enez Balıkçı Barınağı Ve Trapez Mevkii	139.534428
Büyükevren-Gülçavuş Köyü	41.144189
Keşan	
Yayla Köyü	135.5416467
Danişment Köyü	118.0000075
Erikli Köyü Sahili	156.8210304
Mecidiye Köy	7.980438
Edirne İli, Keşan İlçesi, Saros Körfezi 1. Etap (Mecidiye-Kocaçeşme)	175.5762
Merkez	
Sarayıcı Tavuk Ormanı	9.6948557
Meriç Nehri	8.470563
Meriç	
Nasuhbey Tekke Bayırı	3.3672395

Şekil 19: İlimizde Bulanan Sürdürülebilir Koruma ve Kullanım Alanlarına Ait Görsel

E.7. Sonuç ve Değerlendirme

“Edirne İlinin Karasal ve İç Su Ekosistemleri Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme İşi” kapsamında bütün arazi ve literatür çalışmaları tamamlanmıştır. İlimizde 1678 bitki türü (damarlı bitki 1481 + tohumuz bitki 197) ve 2162 hayvan türü (omurgalı türü 342, omurgasız türü 1820) olmak üzere toplam 3840 canlı türü bulunmakta olup İlimiz flora ve fauna açısından zengindir.

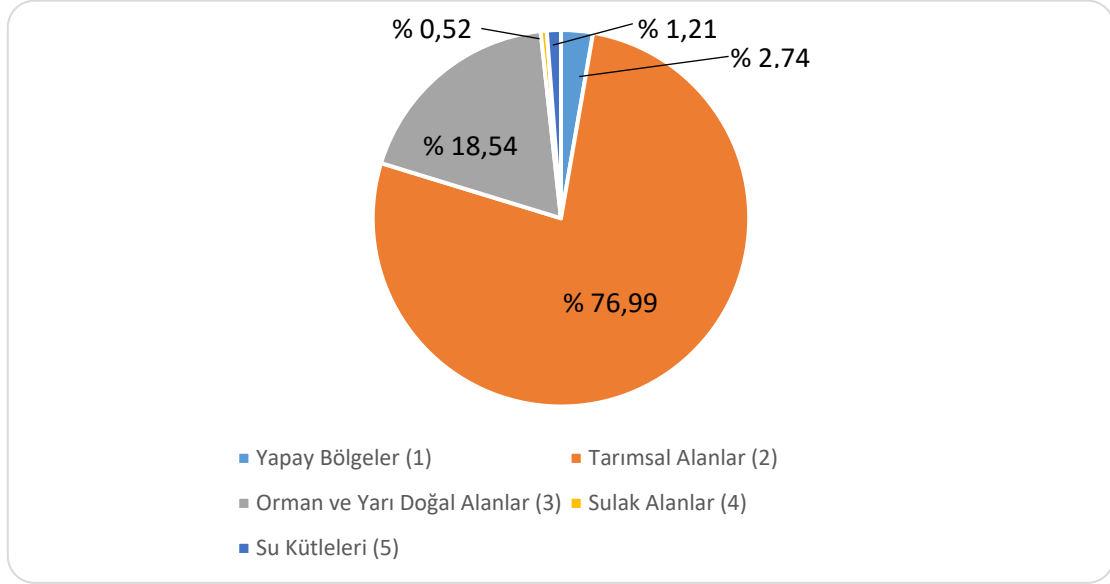
Ayrıca İlimizde mili park, tabiat parkları, anıt ağaçlar ile birlikte doğal sit alanları bulunmaktadır. İlimizdeki doğal güzellikler ve değerler koruma altına alınmış ve bu konuda ki ilave çalışmalar devam etmektedir

Kaynaklar

- Doğa Koruma ve Milli Parklar 1. Bölge Müdürlüğü
- Edirne Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü
- Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü
- Edirne İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
- Keşan Orman İşletme Müdürlüğü
- Edirne ilinin Karasal ve İç Su Ekosistemleri Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme Projesi Urban Çevre Ltd. Şti. 2014

F. ARAZİ KULLANIMI

F.1. Arazi Kullanım Verileri

Grafik 33: Arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, 2024)

Çizelge 70: Arazi kullanım sınıflandırması
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, 2024)

	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ									
	1990		2000		2006		2012		2018	
Arazi Sınıfı	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Yapay Alanlar	14639,57	2,39	16797,66	2,74	14842,3	2,42	16068,18	2,62	16788,32	2,74
2) Tarımsal Alanlar	481294,37	78,48	478080,56	77,96	472406,73	77,03	473644,47	77,23	472175,01	76,99
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	106983	17,44	108506,89	17,69	116350,25	18,97	113991,22	18,59	113693,52	18,54
4) Sulak Alanlar	5560,95	0,91	4113,64	0,67	3585,85	0,58	3282,61	0,54	3209,7	0,52
5) Su Yapıları	4783,74	0,78	5762,86	0,94	6076,39	0,99	6275,04	1,02	7394,96	1,21

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

Edirne İlini kapsamına alan Trakya Alt Bölgesi Ergene Havzası 1/100.000 Ölçekli Revizyon Çevre Düzeni Planı (Edirne-Tekirdağ-Kırklareli) ve 1/25.000 Ölçekli Edirne İl Çevre Düzeni Planı yürürlüktedir. Söz konusu planlar, Trakya ve Edirne özelinde tarımsal üretimin desteklenmesi, turizm ve hizmet sektörlerinin güçlendirilmesi yönündeki temel yaklaşımı çerçevesinde sanayi yatırımlarına kısıtlayıcı hükümler getirmiştir. Bu çerçevede genel olarak sürdürülebilirlik odaklıdır. 2024 yılı içinde söz konusu plan yaklaşımına uygun şekilde temiz enerji (RES ve GES) yatırımları yoğunluk göstermiştir.

Ancak diğer yönde; İlimizde madencilik faaliyetlerinde de yoğunluk görülmüş olup, Edirne Uzunköprü OSB Alan'nın Çevre Düzeni Planına işlenmesi gibi büyük sanayi yatırımlarına ilişkin gelişmeler 2024 yılı içinde çevre düzeni planlarında, temel plan yaklaşımlarından farklı gelişmelerdendir.

İlaveten, Havsa ilçesinin kuzeybatısında Gümrük alanı olarak kullanılmak üzere "Resmi Kurum Alanı" Çevre Düzeni Planına işlenmiş olup, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından "*İlk Evim Arsa* " projesi kapsamında çalışmalara başlanmış kesinleşen planlar olduğu gibi hala çalışmaları devam eden projeler de mevcuttur. Edirne ilinin kıyı kesiminde ise; Gökçetepe Köyü ve Sazlıdere Köyü Sahil Kesiminin "Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı" olarak ilan edilmesi ile birlikte söz konusu bölgeyi kapsayan bir Koruma Amaçlı İmar Planı hazırlama çalışmalarına başlanmıştır.

Kaynaklar

- Tarım ve Orman Bakanlığı (<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr/>)
- Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

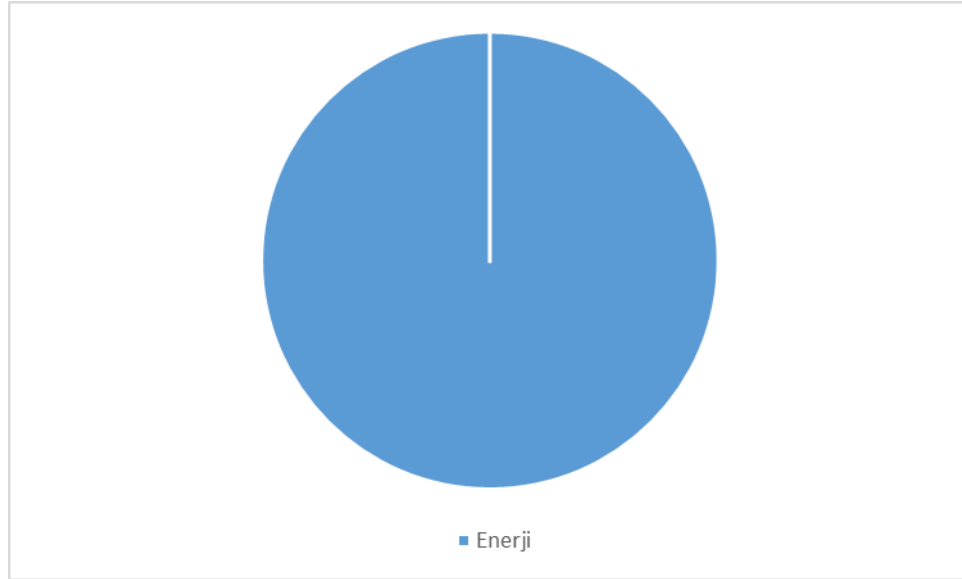
G. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

G.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi İşlemleri

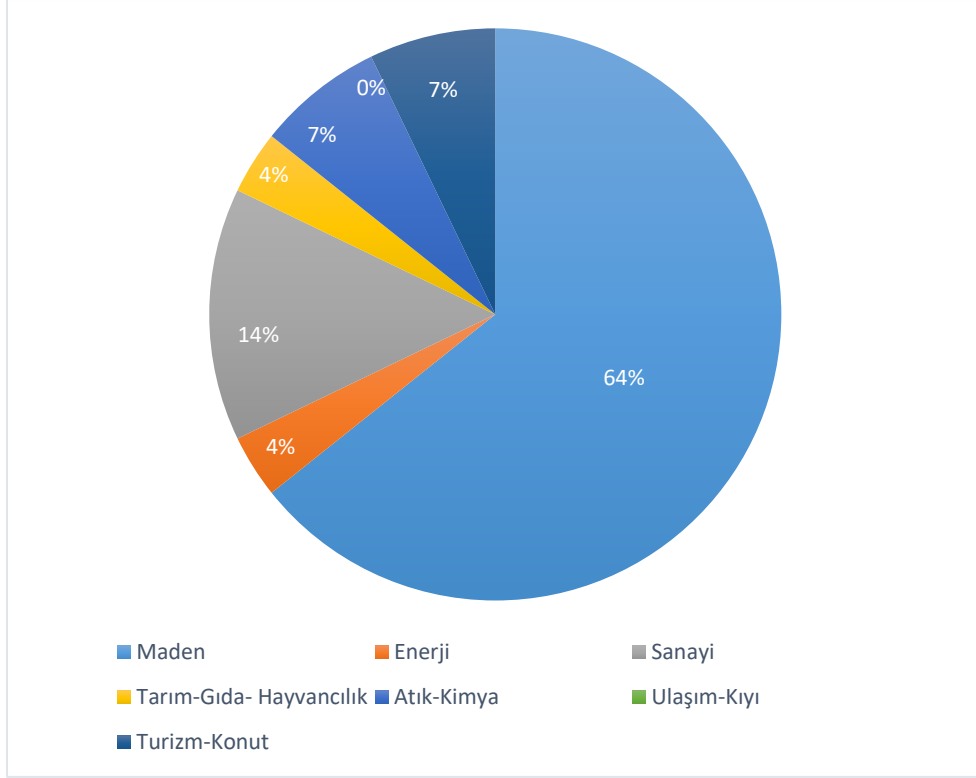
Çizelge 71: Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2024 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda-Hayvancılık	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	18	1	4	1	2	0	2	<u>28</u>
ÇED Gereklidir	0	0	0	0	0	0	0	<u>0</u>
ÇED Olumlu Kararı	0	4	0	0	0	0	0	<u>4</u>
ÇED Olumsuz Kararı	0	1	0	0	0	0	0	<u>1</u>
İade/İptal	10	3	0	0	0	2	0	<u>15</u>

* ÇED Yönetmeliğine tabi faaliyetlerin bir kısmı birden fazla ili kapsadığı durumlarda her il ayrı ayrı bildirimde bulunduğundan ÇED karar sayılarında mükerrerlikler oluşmaktadır. Bilindiği üzere ÇED Yönetmeliğine tabi faaliyetlerin ÇED sürecinin yürütülmesinde Bakanlığımızca ÇED sürecini yürütecek koordinatör il e-ÇED sisteminden ilgili Daire Başkanlığınca belirlendiğinden koordinatör il olarak belirlenen ilin ÇED kararını tabloya işlemesi gerekmektedir.

Grafik 34: 2024 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı, <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Grafik 35: 2024 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, 2024)

Çizelge 72: Bakanlık Merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2024 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, Mart/2024)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda-Hayvancılık	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
52	136	176	892	104	76	373	1809

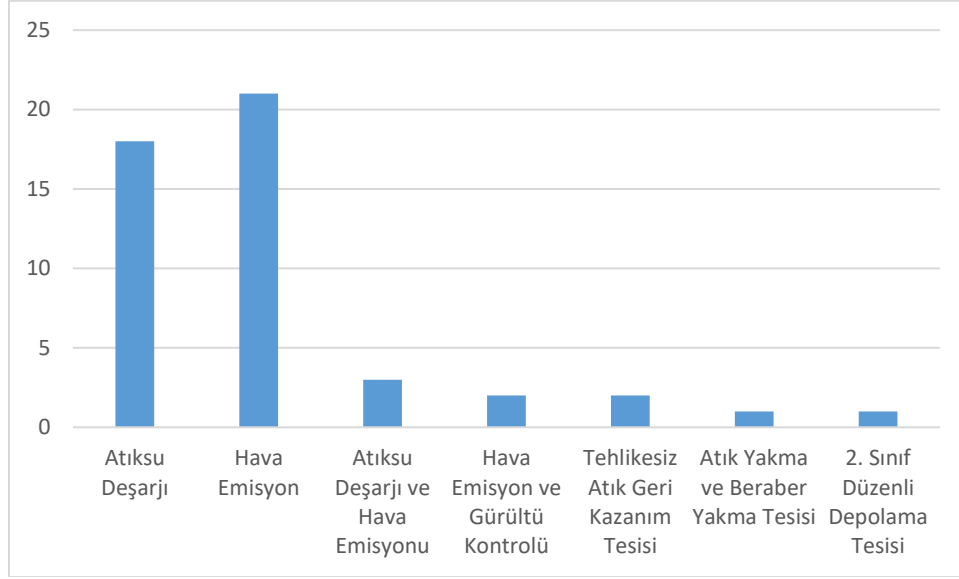
Çizelge 73: 2014-2024 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; <https://ced.csb.gov.tr/>, Mart/2024)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
44	10	0	5	3	2	1	65

G.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

Çizelge 74: 2024 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları
(e-izin yazılımı, 2024)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	4	39	43
Çevre İzin/Çevre İzni ve Lisans Belgesi	4	44	48
TOPLAM	8	83	91

Grafik 36: 2024 yılında verilen Çevre İzin/Çevre İzni ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı
(e-izin yazılımı, 2024)

G.3. Sonuç ve Değerlendirme

Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği ve Çevre İzin Lisans Yönetmeliği hükümlerince Ek-1 Listesinde kalan faaliyetler Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Ek-2 Listesinde kalan faaliyetler ise Müdürlüğümüzce değerlendirilmektedir. Söz konusu faaliyetlere ilişkin gerekli denetimler Müdürlüğümüzce yapılmaktadır.

Kaynaklar

- Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- e-ÇED Yazılımı
- e-İzin Yazılımı

H. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

H.1. Çevre Denetimleri

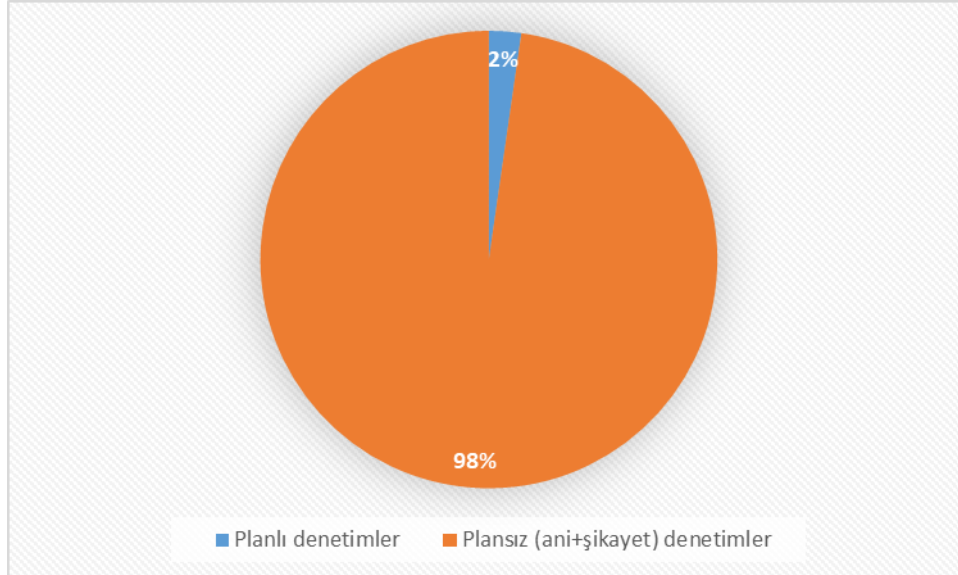
Bu rapor kapsamında denetim faaliyetleri değerlendirilirken, gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİDİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİDİM tarafından yapılan denetimlerdir.

Çizelge 75: 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı
(e-denetim yazılımı, 2024)

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	9
Plansız (ani+şikayet) denetimler	386
Genel toplam	395

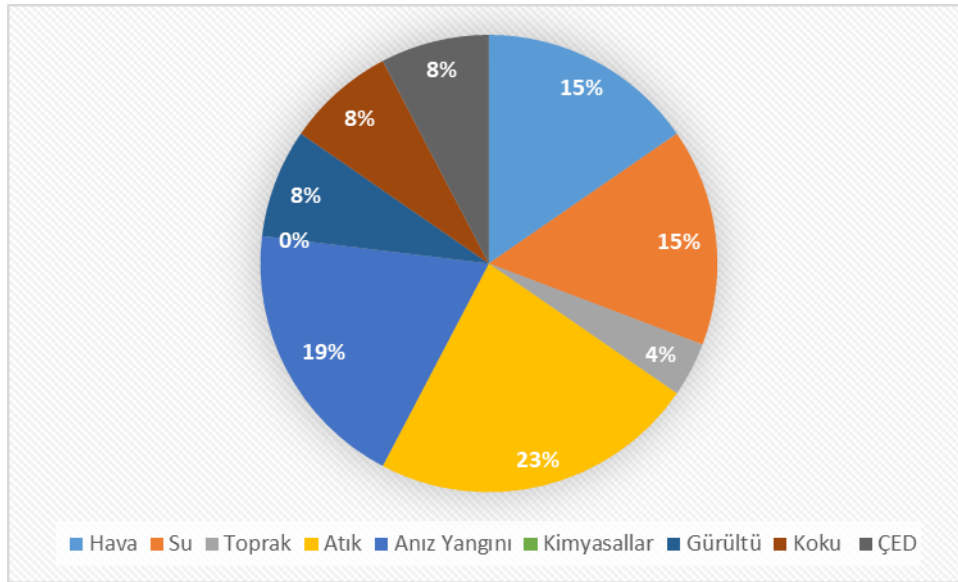
Grafik 37: ÇŞİDİM tarafından 2024 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı

(e-denetim yazılımı, 2024)

H.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge 76: 2024 yılında ÇŞİDİM'e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirme durumları (e-denetim yazılımı, 2024)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Anız Yangını	Kimyasallar	Gürültü	Koku	ÇED	TOPLAM
Şikâyet sayısı	4	4	1	6	5	0	2	2	2	<u>19</u>
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	4	4	1	6	5	0	2	2	2	<u>19</u>
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	<u>100</u>

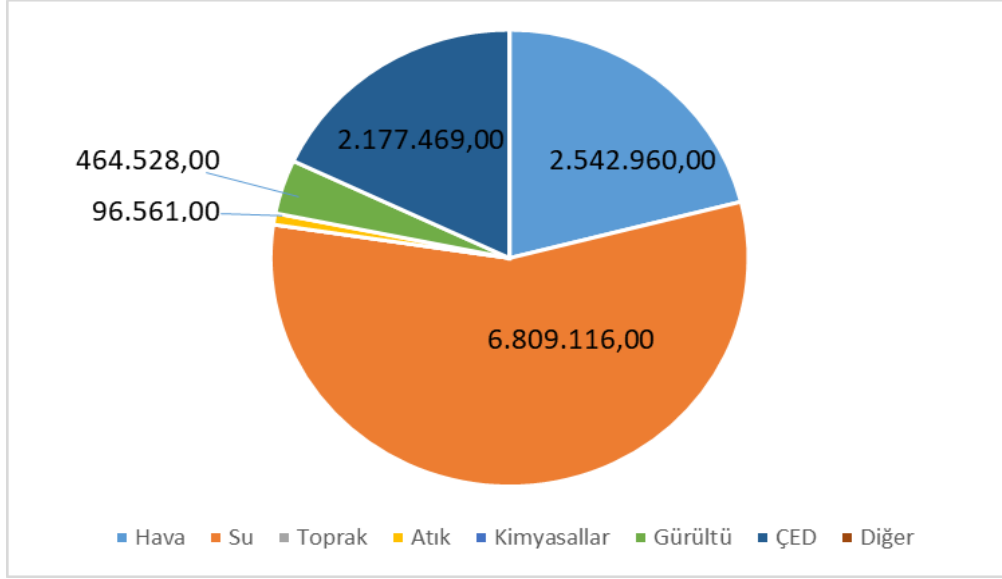

Grafik 38: 2024 yılında ÇŞİDİM'e gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı (e-denetim yazılımı, 2024)

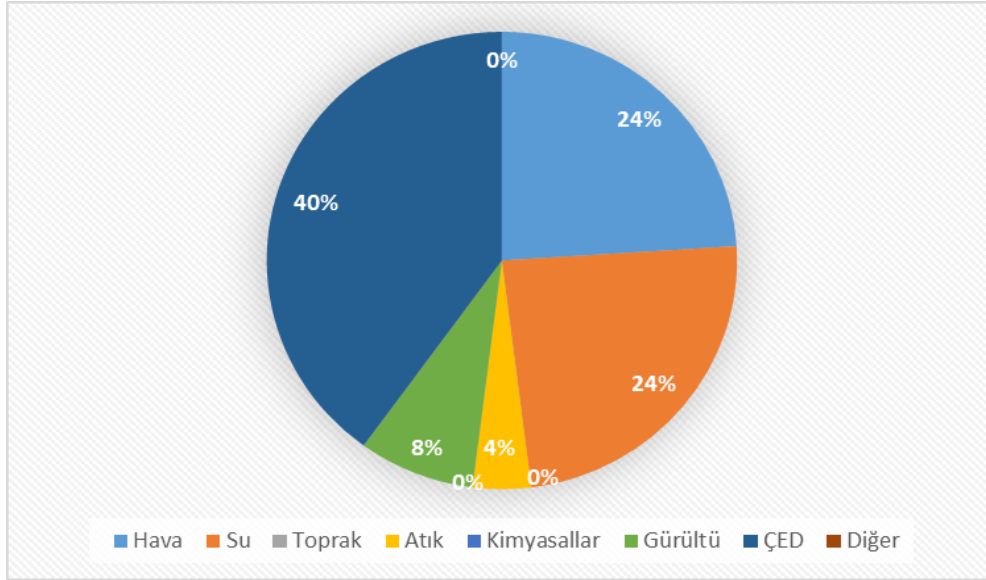
H.3. İdari Yaptırımlar

Çizelge 77: 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı (e-denetim yazılımı, 2024)

	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	2.542.960,00	6.809.116,00	-	96.561,00	-	464.528,00	2.177.469,21	-	12.090.634,21
Uygulanan Ceza Sayısı	6	6	-	1	-	2	10	-	25

Grafik 39: 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

Grafik 40: 2024 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2024)

H.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

İlimizde 1 adet otelcilik hizmeti veren tesisinin faaliyeti ve 1 adet doğalgaz arama tesisinin faaliyeti 29.07.2022 tarihli ve 31907 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği kapsamında karar veya görüşü olmadığı için durdurulmuştur.

H.5. Sonuç ve Değerlendirme

2024 yılı içerisinde yapılan planlı denetimler Bakanlık Oluru ile program dahilinde yapılmaktadır. Bakanlığımıza ait e-denetim yazılım sisteminde Edirne ilinde yer alan tesislerin faaliyet kapsamı, emisyon faktörleri, atıksu parametreleri, oluşturmuş oldukları atık miktarları, işletmeci tutumu, cezai işlem uygulamaları dikkate alınarak risk kategorileri belirlenmiş ve bu doğrultuda risk kategorisi puanlamaları yapılmıştır. Planlı denetimler, bir önceki yılın Kasım ve Aralık aylarında tesislerin risk kategorilerine göre planlanmakta ve Bakanlık oluru alınmasına müteakip program dahilinde çevre denetim görevlilerince uygulanmaktadır.

Kaynaklar

- Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- e-Denetim Yazılımı

I. KİRLETİCİ SALIM VE TAŞIMA KAYDI UYGULAMALARI

Avrupa Kirletici Salım ve Taşıma Kaydının kurulmasına ilişkin 18/1/2006 tarihli ve (AT) 166/2006 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmış olan Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı (KSTK) Yönetmeliği 4 Aralık 2021 tarihli ve 31679 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

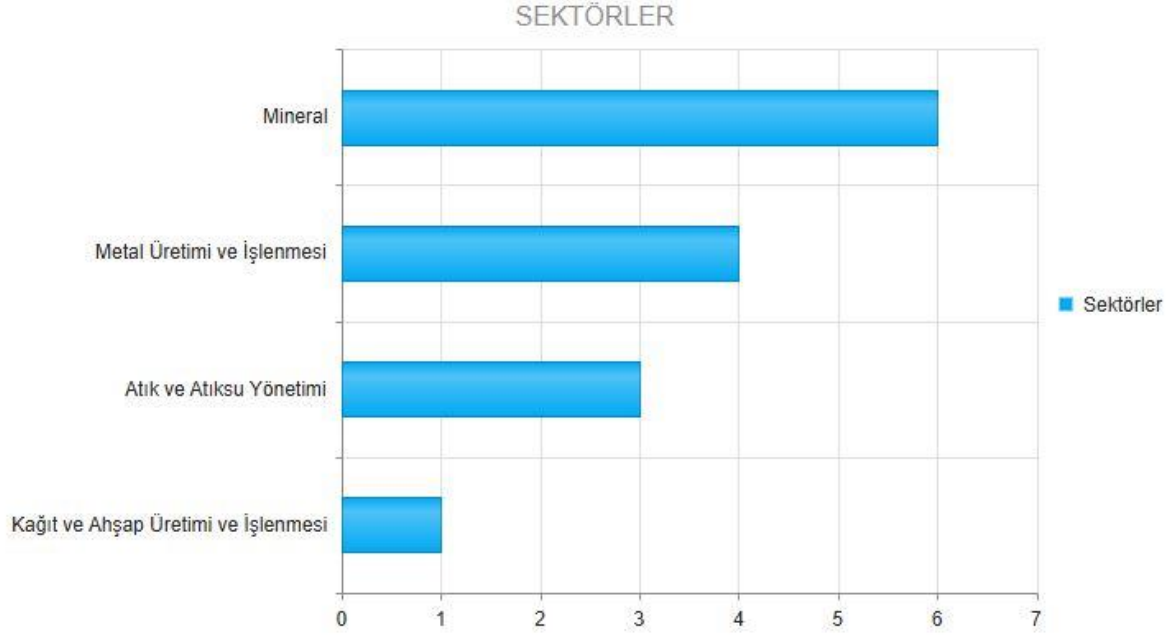
KSTK; belirli endüstriyel faaliyetlerden kaynaklanan kirleticilerin hava, su, toprak gibi alıcı ortamlara bırakılmasına ve arıtma, işleme vb. faaliyetler için atıksu aracılığıyla taşınmasına ve tehlikeli/tehlikesiz atıkların taşınmasına ilişkin bilgileri içeren ve düzenli aralıklarla tesisler tarafından gerçekleştirilecek raporlamaya dayanan envanterin uluslararası tanımıdır.

Yönetmelik, Ek-1 Faaliyetlerin Listesi'nde 9 Sektör altında sınıflandırılmış 65 endüstriyel faaliyet için kademeli olarak yürürlüğe girmekte ve 91 kirleticinin raporlanmasını kapsamaktadır. Yönetmeliğin yayımı tarihinde enerji ve metal sektörü; bir yıl sonra maden ve kimya sektörü; iki yıl sonra atık ve atıksu yönetimi ile kağıt ve ahşap sektörü, üç yıl sonra yoğun hayvancılık ve su ürünleri yetiştiriciliği, gıda ve içecek sektöründe hayvansal ve bitkisel ürünler ve diğer faaliyetler başlığı altında yer alan endüstriyel faaliyetleri gerçekleştiren tesisler KSTK Sistemine dahil olarak yıllık raporlamalarını kademeli olarak gerçekleştirmektedir.

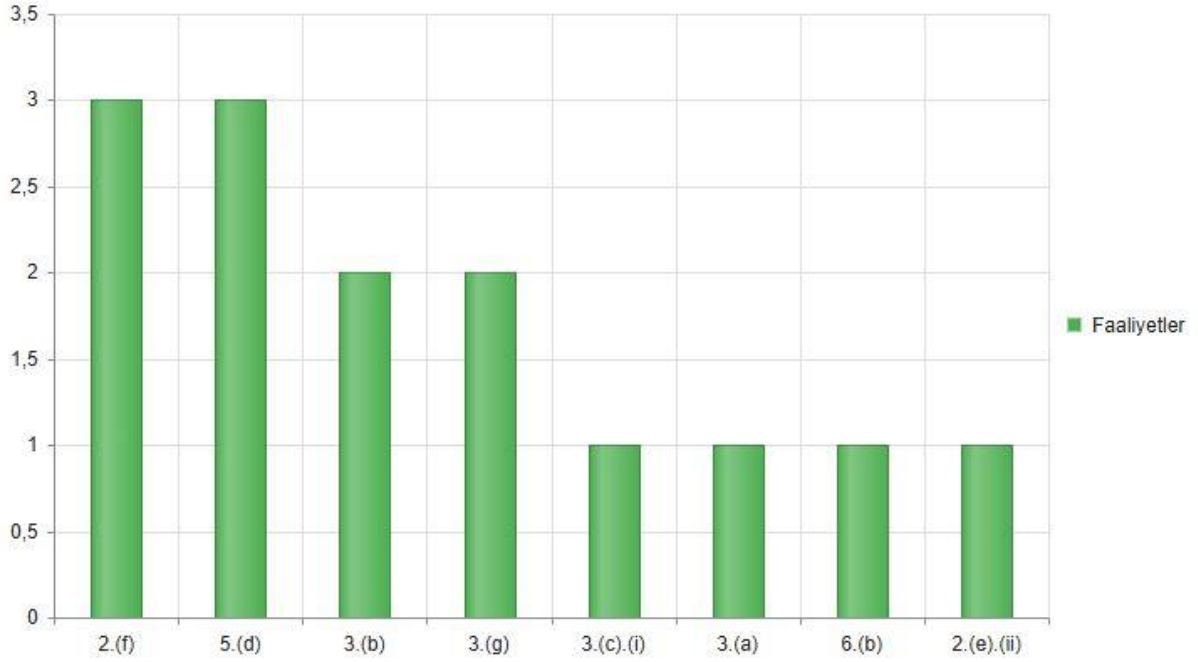
Çizelge 78: Edirne İlinde Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı

(<https://www.kstk.gov.tr>, 2024)

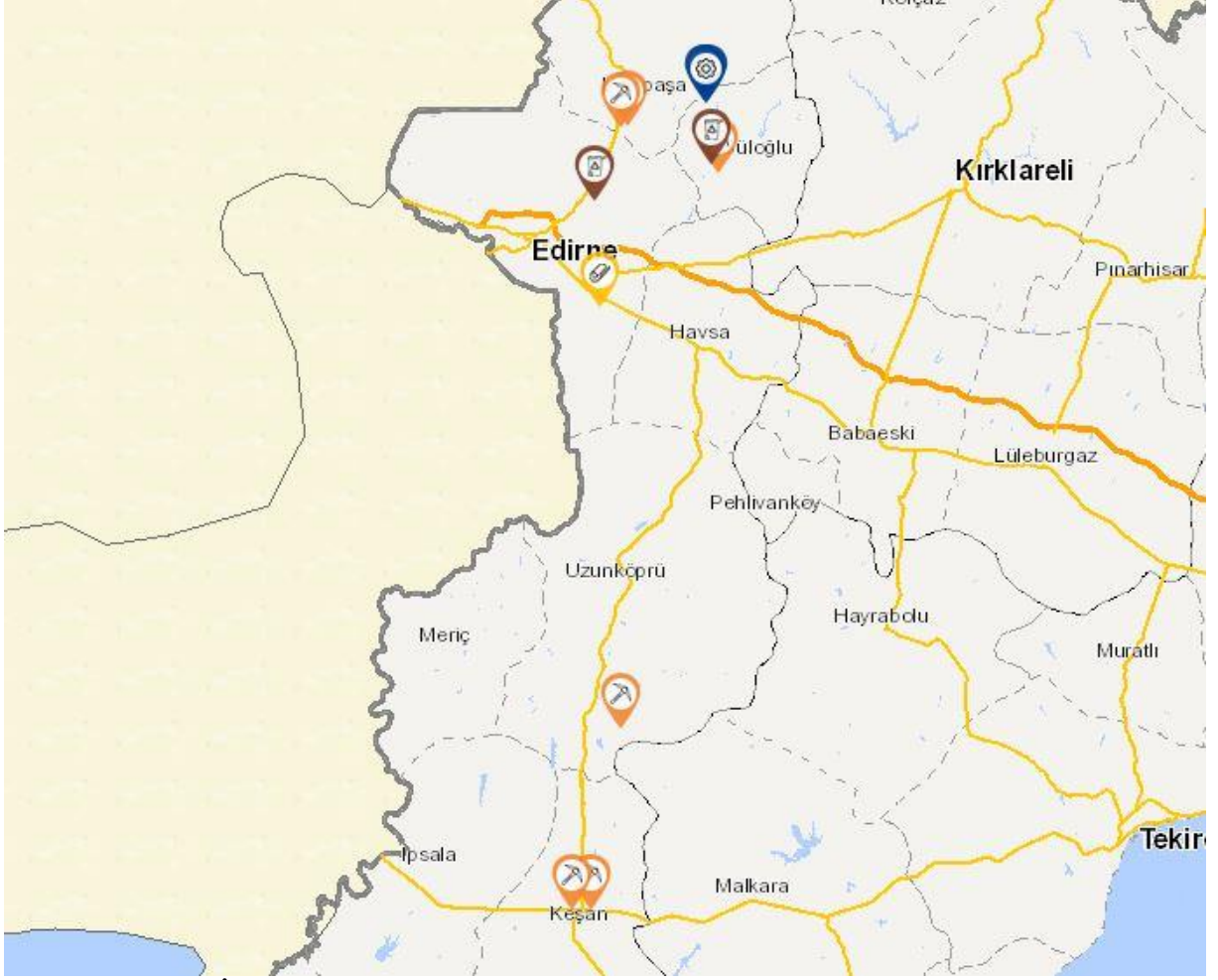
Tesisin Ana Faaliyetinin Dahil Olduğu Sektör	KSTK Tesis Sayısı
Enerji sektörü	-
Metal üretimi ve işlenmesi	4
Mineral/Maden sanayisi	6
Kimya sanayisi	-
Atık ve atıksu yönetimi	3
Kağıt ve ahşap üretimi ve işlenmesi	1
Yoğun hayvancılık ve su ürünleri yetiştiriciliği	-
Gıda ve içecek sektöründe hayvansal ve bitkisel ürünler	-
Diğer faaliyetler	-
TOPLAM	14

Grafik 41: İlinde Kirlenici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Sektörel Dağılımı
(<https://www.kstk.gov.tr>, sim.csb.gov.tr, 2024)

Grafik 42: İlinde Kirlenici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Endüstriyel Faaliyet Dağılımı
(<https://www.kstk.gov.tr>, sim.csb.gov.tr, 2024)

Harita 8: Edirne İlinde Kirlenici Salım ve Taşıma Kaydı Sistemine Kayıtlı Tesislerin Harita üzerinde gösterimi

(<https://www.kstk.gov.tr>, sim.csb.gov.tr, 2024)

İ. ÇEVRE EĞİTİMLERİ

2024 yılında Sıfır Atık kapsamında 6991 öğrenciye ilimizde bulunan Trafik Eğitim Parkında eğitim verilmiştir. Kurumlar ziyaret edilerek Sıfır Atık kapsamında yapılan çalışmalar takip edilmiştir. İşletmelerde Sıfır Atık kapsamında 6428 kişi eğitim almıştır.

2024 yılında, 5 Haziranın bulunduğu hafta Türkiye Çevre Haftası olarak kutlanmaya başlanmıştır. Çevre haftasında okullarda ödüllü yarışmalar düzenlenmiş, okullarda öğrencilere eğitimler verilmiş, birçok kez uçurtma şenlikleri düzenlenmiş, Orta Okulu öğrencileri ile Saros Körfezi içerisinde LNG taşıyan gemiler vasıtasıyla ile temin edilen sıvılaştırılmış doğalgazın iletimini sağlayan Saros FSRU Terminaline tesis ziyareti yapılmıştır.

Kaynaklar

- Edirne Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
- Edirne Milli Eğitim Müdürlüğü